

ДОКЛАД 2022

за дейността на Окръжен съд – Бургас
и Районните съдилища
от съдебния район

*Автор на снимката:
съдия А. Гагашев*

ПЪРВА ЧАСТ

1. Кадрова обезпеченост.

Бургаският окръжен съд е четвърти по брой на магистрати в страната, след СГС и окръжните съдилища във Варна и Пловдив.

Утвърдената щатна численост на Окръжен съд – Бургас към 01.01.2022 г. е 125 щ.бр., от които 45 щ.бр. магистрати (в това число 1 щ.бр. председател, 3 щ.бр. зам. председател, 37 щ.бр. съдии, 4 щ.бр. мл. съдии) и 80 щ.бр. администрация.

Заетата щатна численост към 31.12.2022 г. е 120 щ.бр., от които 42 щ. бр. магистрати (в това число 1 щ.бр. председател, 3 щ.бр. зам. председатели, 36 щ.бр. съдии и 2 мл. съдии) и 78 щ.бр. администрация.

През 2019 г. бе обявен конкурс за повишаване в длъжност от Висш съдебен съвет за 1 щ.бр. „съдия“ в наказателна колегия на Окръжен съд-Бургас и 3 щ.бр. „съдия“ в гражданска колегия на Окръжен съд-Бургас, който приключи през 2022 година. В Гражданска колегия на Окръжен съд-Бургас встъпиха съдиите Радостина Иванова /на 07.10.22 г./ и Елеонора Кралева /на 10.10.22 г./ от Районен съд-Бургас и Галя Русева / на 07.10.22г./ от Районен съд-Ямбол. В Наказателна колегия встъпи съдия Георги Иванов /на 14.11.22 г./ от Районен съд-Бургас .

С решение на СК на ВСС по протокол № 46 от 06.12.2022 г. е повишена в длъжност „съдия“ в Окръжен съд-Бургас Петя Кр. Георгиева от Районен съд - Бургас. Същата встъпи в длъжност на 12.12.2022 г. в Наказателното отделение на съда. Със същото решение на СК на ВСС е повишена в длъжност и съдия Радослава Маждракова – адм.ръководител –председател на РС -Казанлък, която встъпи на 03.01.2023 г. също в Наказателно отделение.Така едва на 03.01.2023г щатът на Окръжен съд –Бургас бе попълнен изцяло, като има само две свободни бройки за младши съдии. Независимо от това кадровият проблем продължава да е актуален. Напълно обяснимият стремеж на Апелативен съд – Бургас да попълни свободния си щат с командировани съдии от нашия съд доведе до необходимостта да бъдат командировани в ОС –Бургас съдии от районните съдилища.

Командированите съдии от РС в БсОС през 2022 г. са:

-съдия Елеонора Кралева от Районен съд-Бургас от 27.06.2016 г. до 01.04.2022 г., а от 10.10.2022 г. встъпва в БОС;

-съдия Йорданка Майска от Районен съд-Несебър-цялата 2022 г.;

съдия Георги Иванов от Районен съд-Бургас от 08.09.2020 г. до 14.11.2022 г., на която дата встъпва в БОС;

-съдия Анна Щерева от Районен съд-Бургас- цялата 2022 г.;

-съдия Радостина Иванова от Районен съд-Бургас от 01.12.2020 г. до 07.10.2022 г., на която дата встъпва в БОС;

-съдия Дарина Йорданова от Районен съд-Бургас от 01.06.2021 г. до 31.05.2022 г.;

-съдия Красимира Донева от Районен съд-Бургас- цялата 2022 г.;

-съдия Панайот Атанасов от Районен съд-Бургас от 01.04.2022 г. до 01.04.2023 г.;

-съдия Моника Яханаджиян от Районен съд-Бургас от 01.06.2022 г. до 01.06.2023 г.;

-съдия Мариела Иванова от Районен съд-Карнобат от 12.10.2022 г. до 12.10.2023 г.;

-съдия Петя Кр.Георгиева от Районен съд-Бургас от 10.10.2022 г. до 12.12.2022 г., на която дата встъпва в БОС.

Командировани съдии от БсОС в БсАС:

-съдия Албена Зъбова-Кочовска- командирована от 20.06.2016 г. до заемане на всички незаети длъжности за съдия в гражданско отделение на БсАС, прекратена от 01.04.2022 г.;

-съдия Калина Пенева- командирована от 01.11.2019 г. до 28.02.2023 г.;

-съдия Кремена Лазарова- командирована от 01.12.2020 г. до 31.03.2023 г. ;

-съдия Десислава Динкова- командирована от 01.06.2021 г. до 01.06.2023 г. ;

-съдия Даниел Марков- командирован от 23.02.2022 г. до 23.02.2023 г.;

-съдия Кирил Стоянов Градев- командирован от 01.04.2022 г. до 01.04.2023 г.;

-съдия Янко Новаков- командирован от 01.10.2022 г. до 01.10.2023 г..

Командировани съдии от БсОС в БсРС:

- мл.с. Александър Димитров Муртев е командирован от 01.09.2021 г. до 01.09.2022 г. и от 02.11.2022 г. до 08.12.2022 г., на която дата встъпва в длъжност „съдия“ в Районен съд-Бургас;

- мл.с.Детелина Димова е командирована за участие в дългосрочен стаж (обмен) в Съда на Европейския съюз от 01.09.2021 г. до 30.06.2022 г. и от 02.09.2022 г. е командирована в Районен съд-Бургас. На 08.12.2022 г. встъпва в длъжност „съдия“ в Районен съд-Бургас;

През 2022 г. не встъпиха нови младши съдии, поради необявен конкурс от СК на ВСС.

През 2022 г. сме направили предложение за 2/две/ щатни бройки за младши съдии, които да бъдат обявени на конкурс през 2023 г. Към датата на изготвяне на настоящия доклад бе взето решение на СК на ВСС за обявяване на една бройка за мл.съдия на конкурс и бе съкратен един щат за мл.съдия, въпреки противопоставянето на целия съдийски състав на това решение на колегията. С оглед необходимостта от командироване на съдии от ОС-Бургас в АС-Бургас и съответно обезпечаване на отделенията в нашия съд с командировани магистрати, продължават да се командирова районни съдии, главно от БРС. За да се подпомогне работата на най-големия районен съд в съдебния окръг през изминалата година, там беше командирован единият младши съдия, отговарящ на изискванията на ЗСВ за командироване /другият бе командирован в Съда на ЕС/. След завръщането му и той бе командирован в БРС до датата на встъпване като районен съдия. В тази връзка следва да бъде идентифициран и основният проблем, касаещ кадровата обезпеченост на съда - това е изключително бавното провеждане на конкурсите за повишаване от страна на ВСС. През изминалата година бе прекратен конкурсът за повишаване в АС –Бургас и бе обявен нов конкурс за повишаване в апелативната инстанция за Гражданско и Търговско отделение, все още не е приключил конкурсът за Наказателно отделение в АС –Бургас, обявен през 2021 година. Поддържаме становището си, че няма никакви видими резултати от връщането на атестациите на ПАК в съдилищата, тъй като това не доведе до ускоряване на конкурсните процедури. Приключването на всички конкурси по нива, освен всичко друго, ще осигури и устройването на младшите съдии по места в районните съдилища и ще се постигне кадровото обезпечаване и на тази съдебна инстанция, която също е „пострадала“ от цялостното забавяне на конкурсните процедури. За кой ли път заявяваме, че следва изцяло да се промени философия на закона във връзка с провеждане на конкурси на повишаване, защото системата в момента е напълно зациклила и няма обозрим срок, в който да приключат обявените преди години от СК на ВСС конкурсни процедури.

През 2022 г., след проведен конкурс и заповед на административния ръководител – председател на съда, бяха назначени двама съдебни служители на длъжност: „съдебен секретар“, считано от 04.04.2022 г. и от 03.05.2022 г., трима съдебни служители на длъжност: „съдебен деловодител“, считано от 04.04.2022 г., 11.04.2022 г. и от 03.05.2022 г. както и един съдебен служител на длъжност: „призовкар“, на основание чл. 68, ал.1, т.4 от КТ, считано от

15.06.2022 г.. Назначени бяха и двама съдебни служители на длъжност:“чистач“, считано от 04.05.2022 г. и от 01.08.2022 г..

2. Структура на съда и организация.

Окръжният съд правораздава като първа инстанция по граждански, наказателни и търговски дела. По отношение правосъдната дейност на районните съдилища в съдебния окръг, окръжният съд действа като въззивен съд по наказателни и граждански дела.

2.1. Съдиите са разделени в три отделения:

- ✓ Наказателно, включващо съдиите, разглеждащи наказателни дела, I-ва и II-ра инстанция;
- ✓ Първо гражданско и търговско, включващо съдиите, разглеждащи граждански дела, I-ва инстанция и търговски дела и
- ✓ Въззивно гражданско отделение, включващо съдиите, разглеждащи въззивни и частни граждански дела.

Определени със заповед са 4 постоянни въззивни наказателни състава и 6 постоянни въззивни граждански състава. През годината се налагаше промяна на членове в съставите поради встъпване на младши съдии и командироване на други, както и поради продължително отсъствие по болест на съдии от Въззивно гражданско отделение и Наказателно отделение.

Съществена помощ на съдиите оказват съдебните помощници, които се справят много добре с възложените им задачи. Поддържахме тезата, че в областта на гражданското правораздаване следва да се предприемат законодателни изменения, които да позволяват съдебните помощници самостоятелно да извършват определени процесуални действия. Така, според нас, ефективността им ще бъде по-голяма и ще се постигне резултат – висококвалифицирана съдебна администрация, която ще е от реална полза за съдиите. За съжаление, броят на съдебните помощници е твърде недостатъчен за голям съд като Окръжен съд- Бургас, за да се постигне максимален ефект от тяхната работа. С попълването на съдийския щат вече съотношението съдии/съдебни помощници дори не е 5/1, ако се приеме, че това съотношение е оптимално. За да го постигнем трябва да бъдат назначени още двама помощници. Като положителен момент в този смисъл следва да се отбележи назначаване на съдебни помощници в Районен съд –Бургас и Районен съд - Несебър, които да подпомогнат дейността на съдиите. Продължава практиката със заповед на административния ръководител съдебните помощници да се разпределят да помагат на съдиите по отделения за различен период от времетраенето е на шестмесечие –за наказателно отделение и ежемесечно –за гражданско и търговско отделение. И през 2022 година продължи практиката по заповед на председателя на съда, при възникнала конкретна необходимост от преодоляване на забавянето при изписване на съдебните актове, съдебен

помощник се „прикрепя“ да помага за известен период от време на конкретен съдия, имащ належаща нужда от това.

2.2. Към всяко отделение са създадени отделни деловодства:

- Към **I гражданско и търговско отделение** съществуват: 1. Деловодства „Първоинстанционни граждански дела“- петима деловодители и „Търговски дела“- четирима деловодители 2. „Фирмено деловодство“, в което се извършва дейността по регистрация на юридически лица с нестопанска цел, оставена в компетентността на окръжен съд и по издаване на удостоверения за пререгистрация на търговци и юридически лица - сдружения с нестопанска цел, като в него работи един деловодител. Всички служители към Първо гражданско и Търговско отделение са взаимозаменяеми. Предвид специфичната работа по дела по несъстоятелност продължава да функционира самостоятелно деловодство „Несъстоятелност“, като броя на служителите е двама. Посредством тази мярка се осигурява ускорена обработка, наложителна поради необходимостта от бързо произнасяне по този вид дела, по които законодателството е предвидило по-кратки срокове. Гарантира се също така по-добро обслужване и по-добра комуникация със синдиците.

- Към **Въззивно гражданско отделение** съществува деловодство ”Въззивни граждански и частни граждански дела”, в което се обработват всички въззивни и въззивни частни дела в съда. В това отделение работят шест съдебни служители. Към всеки въззивен граждански състав е „прикрепен“ един постоянен деловодител, който обработва всички дела на състава – реорганизация, предприета още през 2017 г.

- Към **Наказателно отделение** съществува деловодство „Наказателни дела“- общо за първоинстанционните и въззивните дела и още едно деловодство „Досъдебно производство”. В деловодството работят четирима деловодители. Всички те са взаимозаменяеми.

Все с оглед постигане на целите срочност и качество на документооборота, в отделенията на съда и през 2022 г. е запазен отчетеният като успешен екипен принцип на работа, въведен преди няколко години : съдия / състав от съдии/- деловодител – съдебен секретар.

Специализираната съдебната администрация включва **още следните служби:**

- „Регистратура”,
- „Регистратура- класифицирана информация”,
- „Архив”,
- „Съдебни секретари”,
- „Връчване на призовки и съдебни книжа“- обща за Районен и Окръжен съд, връчваща и съдебните книжа на Апелативен съд.

2.3. Общата администрация на съда включва: съдебен администратор, административен секретар, главен счетоводител, счетоводител-касиер, системни администратори, човешки ресурси, управител съдебни сгради.

Администрацията се ръководи от съдебен администратор, а отделните служби се ръководят от завеждащи служба.

За поредна година отчитаме, че заемаме едно от последните места в национален мащаб в **съотношението служители/магистрати**. Съотношението между съдии и служители за първото полугодие на 2022 година е 1/1,78, което е под средното за страната. Единственият съд, който е с по-неблагоприятно съотношение е Варненският окръжен съд – 1/1,76. Независимо от това сме създали оптимална организация на работата, което позволява нормалното функциониране на съда и с наличните съдебни служители. Това не означава, че не се налага да се помисли за по-добра кадрова обезпеченост със служители, най-вече след въвеждането на ЕИСС, която увеличи обема на ежедневната работа на деловодителите. От друга страна, изискването на създаване на електронен образ на всяко дело изисква също повече служители и по-добра техническа обезпеченост, тъй като често става дума за голям обем от материали по отделните преписки, които следва да се сканират и приобщат към електронната папка на делото. През изминалата година СК на ВСС увеличи броя на системните администратори с 2 бройки, което бе изключително необходимо с оглед въведената нова ЕИСС. Засега е заета едната бройка, след провеждане на конкурс.

Проблем при набиране на кадри за съдебната администрация е липсата на квалифицирани, обучени за работа в съдебната система кандидати. Особено трудно е намиране на подходящи кандидати за съдебни секретари и системни администратори. Значение има също размерът на трудовото възнаграждение и характера на самата работа. Проблем е и липсата на помещения, където да бъдат устроени новоназначените служители, тъй като сградата се оказва малка за увеличаващия се брой на работещите във всички институции, намиращи се в нея.

При бъдещи възможности за увеличаване на служителския щат, подходящо би било и за длъжността деловодител, и за длъжността съдебен секретар да се обявяват еднакви изисквания, с оглед евентуална вътрешна трансформация на длъжности и пълна взаимозаменяемост при необходимост. Следва също да се има предвид непрекъснато променящото се законодателство, усложненото администриране в съответствие с процесуалните закони, внасяните много нови изменения и отговорности за съдилищата, които, взети заедно, са причината, налагаща обезпеченост с достатъчен брой съдебни служители.

Към Окръжен съд – Бургас функционира Пресофис, който обслужва също Районен съд – Бургас и останалите седем районни съдилища. Интересът към дела на Окръжен съд- Бургас и районните съдилища е почти ежедневен, предвид обществената им значимост и отзвук. Голям е броят на мерките за неотклонение, които много често са с повишен обществен интерес. Служителят в Пресслужбата на съда изготвя ежемесечен график на наказателните дела от общ характер и наказателните дела от административен характер, насрочени за разглеждане в открити съдебни заседания от Окръжен

съд - Бургас, който се публикува в началото на всеки месец на сайта на институцията, а при постъпване на дела по досъдебно производство, представляващи обществен интерес, уведомява медиите своевременно. Пресцентърът на съда прави ежедневен анализ на публикациите в медийното пространство, адресирани към работата на институцията.

2.4. Материална база. Съвременни технологии и нови програми. Финансова обезпеченост.

За поредна година ще отчетем, че Бургаски окръжен съд разполага с добра материална база и необходимата техника за всеки магистрат и съдебен служител. Технологичното оборудване на БОС се обновява според финансовите възможности. Всички магистрати имат достъп чрез интернет до сайтовете на институциите и органите от национално равнище, до институциите на ЕС и държавите -членки.

Обновена бе част от техниката на съда:

- ✓ Закупени са 25бр. компютърни конфигурации;
- ✓ 7 бр. компютърни конфигурации с по 2 монитора са предоставени от ВСС за съдебни зали, което съществено подобри работата на съдиите и секретарите по време на заседанията;
- ✓ 10 бр. принтери;

През 2022 г., със закупуването на нова видеоконферентна система, бе оборудвана най-голямата зала на ОС Бургас - зала 2. Системата е съвременна, с високо качество и най-важното – съвместима с повечето разпространени платформи за видеокомуникация – ZOOM, Teams, Skype, Cisco Webex и мн. др.

Окръжен съд-Бургас разполага с нова интернет страница от 15.11.2019 г. Тя периодично се обновява с публикуване на седмичен и дневен график на съдебните заседания, промени в организацията на обслужването и друга важна информация за работата на съда. Ежедневно на Web- сайта на Окръжен съд-Бургас се публикуват всички постановени съдебни актове. В Web-страницата на съда съществува „електронна кутия за предложения и сигнали“, която дава възможност на гражданите да отправят въпроси и да дават предложения. Поддържат се технологии за управление на информацията и електронна система за управление на делата, програмата за безхартиен обмен на данни между БОС, БРС, АРС, ПРС, НРС, ЦРС, СрРС, КРС, МТРС и Апелативен съд-Бургас. От 2019 г. ЕПЕП е в реална експлоатация, макар и все още с непълен набор от възможности. Все още предстои и надграждане на портала с даване на възможност за подаване на инициращи документи по ел.път. Това е необходимо, ако искаме да има реално електронно правосъдие.

За нуждите на съда се използват:

- Вътрешен мейл сървър с адреси за всеки магистрат и служител

- Вътрешна директория, в която се публикуват полезни материали, практика, заповеди, графици и др.
- Правно информационна система, до която имат достъп всички
- Счетоводна софтуерна система

Гражданите и техните представители по делата имат осигурен достъп до електронната папка на делото, по което са страна, могат да изтеглят и разглеждат документи. В съда е въведено сканиране на всички документи по делата /без тези по досъдебното производство/, така че електронната папка да съответства в пълна степен на хартиеното досие. С внедряването на Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС) през август 2020 г. и възобновяване работата с нея от 01.03.2021 г. се постигна не само уеднаквяване на деловодните системи на всички съдилища, но и унифициране на процесите, високо ниво на сигурност с достъп чрез квалифициран електронен подпис (КЕП), централизирано съхранение на дела в електронен формат. ЕИСС обедини цялостния процес по управление на делата - инициране на дело, разпределение на съдия-докладчик и членове на съдебен състав, провеждане на съдебни заседания, постановяване и обезличаване на актовете, съдебна статистика, натовареност на съдиите, управление на дейността по призоваване и финансово управление на делата. В системата се създаде и реална връзка между делата при движението им между съдилищата и възможност за достъп до електронните папки на свързаните дела от различни съдилища. С ЕИСС се осигури еднократно въвеждане и уеднаквяване на структурата и обхвата на данните. Направените множество интеграции с външни системи спомогна за бързия достъп до информация и обмен на такава с други системи. Приоритет е използването на всички функционалности на системата, както и поддържане високо ниво на информираност на съдебните служители и съдиите в Окръжен съд - Бургас за всички нови функционалности и актуализиране на съществуващи такива.

В ежедневната работа със системата по образуване, разпределение и разглеждане на делата бяха идентифицирани различни проблеми. Така например новите индекси на съдебните актове, върнати от инстанционен контрол, съобразени с Правила за определяне и поставяне на индекси на съдебните актове за резултатите от инстанционната проверка и от производствата за възобновяване по наказателни дела, приети с решение по протокол №45/14.12.2021 г., изм. с решение по протокол №2/25.01.2022 г. на СК на ВСС, към момента не са актуализирани по програмата, въпреки , че се прилагат от 01.01.2022 г. При изготвянето на справки за нуждите на статистиката се налага ръчно въвеждане на данни, което затруднява работата на съдебния статистик.

С внедряване на Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС) през 2022 година в Окръжен съд - Бургас се извърши реорганизация на целия процес по изготвяне, изпращане, приемане, връчване, както и отразяване

на призовки, съобщения и уведомления по дела на Окръжен съд - Бургас и на външни съдилища. В ЕИСС стана възможно автоматично райониране и насочване на призовките, още на етапа на тяхното изготвяне, както и движението им между съдилищата през системата. Стартирахме работа с „мобилно приложение за призовкар“ на ЕИСС. Това осигури бързо и коректно отразяване в ЕИСС, включително записи за GPS координати на връчването. Всички призовки и съобщения се сканират и така се прибавя електронен образ в системата по конкретното дело. На практика, това доведе до възможност за съда - издател на призовките да получи информацията за връчването им, както и сканирания образ преди хартиеният екземпляр да се е върнал в съответния съд.

Бюджетната сметка за 2022 г. на Окръжен съд –Бургас е 7 874 504 лв., след извършени корекции с решения на ВСС, действително изразходвани са 7 686 101 лв., като от тази сума издръжката е 518 079 лв. През 2022 г. ОС- Бургас е събрал приходи в размер на 1 610 567 лева. Продължава да стои сериозният проблем със събирането на вземанията на органите на съдебна власт, които са в значителен размер. Председателят на съда е в обективна невъзможност да следи производствата по всички изпълнителни дела в цяла България, по които взискател е ОС –Бургас, да обжалва действия на съдебните изпълнители и да извършва всички други действия, необходими, за да се движат изпълнителните дела и да се събират ефективно вземанията на съдебната власт. Това е така, независимо от взетото на Пленум на ВСС решение, с което се упълномощиха административните ръководители да представляват ВСС при събиране на вземанията на съдебната власт. Ако целта е да постигне събираемост на вземанията, следва да се предвиди служител, който да се занимава изключително с изпълнителните дела, които към 2022 г. в ОС –Бургас са 783 броя, само пред ДСИ и ЧСИ. Налице е пълно бездействие и на НАП, при събиране на тези вземания, които в голямата си част накрая се погасяват по давност.

Политиките, правилата и процедурите, регламентиращи дейността на Окръжен съд – Бургас са систематизирани в Система за финансово управление и контрол, която е въведена за първи път в съда през 2006 г., в изпълнение на изискванията на Регламент № 1083 на ЕС, на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, Закона за вътрешния одит в публичния сектор, както и подзаконовите нормативни документи. Въведените вътрешни правила и политики са в процес на постоянна актуализация, предвид промените в нормативната уредба в областта на финансово-счетоводната дейност, трудовото и осигурително законодателство, Закона за съдебната власт или в резултат на изпълнение на решения на Висшия съдебен съвет.

За подобряване на финансовото управление и контрол в Окръжен съд - Бургас, във връзка със Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, бяха предприети следните действия, насочени към развитие и подобряване на работата:

-сътс Заповед № 5/04.01.2022 г. на Административния ръководител – председател на съда е изменен състава на постоянно действащата експертна комисия при Окръжен съд – Бургас;

-сътс Заповед № 10/04.01.2022 г. на Административния ръководител – председател на съда е утвърден Стратегически план на Окръжен съд-Бургас за периода 01.01.2022г. – 31.12.2024г. и План за действие за 2022 г.;

-сътс Заповед № 15/05.01.2022 г. на Административния ръководител – председател на съда е актуализирана Стратегията за управление на риска в Окръжен съд-Бургас;

-сътс Заповед № 3355/05.04.2022 г. на Административния ръководител – председател на съда е актуализиран размера на възнаграждение на съдебните заседатели за един отработен час;

-сътс Заповед № 1098/04.10.2022 г. на Административния ръководител – председател на съда са актуализирани Вътрешните правила за достъп в Съдебната палата –Бургас през почивните и празнични дни, и ред за отчитане на положения извънреден труд, считано от 30.09.2022 г.;

-сътс Заповед № 1069/28.09.2022 г. на Административния ръководител – председател на съда са утвърдени Вътрешни правила за предварителен контрол за законосъобразност в Окръжен съд-Бургас и са актуализирани Вътрешните правила за осъществяване на предварителен контрол в Окръжен съд-Бургас;

-сътс Заповед № 1184/26.10.2022 г. на Административния ръководител – председател на съда е определен завеждащ учрежденския архив на Окръжен съд-Бургас;

-сътс Заповед № 1190/28.10.2022 г. на Административния ръководител – председател на съда са утвърдени: Регистър на постъпленията в БОС и Дневник за ползване на документи в учрежденския архив на БОС;

В Окръжен съд - Бургас и през 2022 г. се осъществи стриктно спазване на утвърдените Вътрешни правила за поемане на ангажименти. Целта на правилата е осъществяване на контрол върху всеки сключен договор, както и коректно отразяване и представяне на данните за поети ангажименти от БОС пред ВСС. Поемането на всеки ангажимент, сключване на договор и тяхното изпълнение е съобразено с утвърдената бюджетна сметка на Окръжен съд – Бургас за 2022 г. и се извършва след съгласуване с главния счетоводител - за наличие на бюджетни средства, със съдебния администратор -за преценка на законосъобразността, целесъобразността и одобрение на разхода, както и с Административния ръководител за решение относно поемане / реализиране на ангажимент.

През 2022 г., Окръжен съд – Бургас за поредна година, проведе политика на строга финансова дисциплина в съответствие с чл. 3, ал. 1 от ЗФУКПС и

осъществи стриктен контрол върху извършваните разходи от гледна точка на законосъобразност, целесъобразност и икономичност, във връзка с чл. 86, ал.1 от ЗСВ. В изпълнение на утвърдената бюджетна сметка на съда за 2022 г. и утвърдените от ВСС Указания относно изпълнението на бюджета на съдебната власт за 2022 г., Окръжен съд – Бургас предприе отново незабавни мерки за съкращаване на разходите до минимум. В тази връзка са издадени следните заповеди на административния ръководител: Заповед № 316/04.04.2022 г. относно въведен лимит на телефонните услуги; 317/04.04.2022 г. относно определените разходи за карти и билети - градски транспорт на призовкарите при БОС; Заповед № 318/04.04.2022 г. относно прецизиране разходите на ел. енергия и консумативи на ползваните копирни устройства; Заповед № 319/04.04.2022 г. относно използването на служебните автомобили в границите на населеното място. Заплащането на командировъчните суми и през 2022 г. се извърши в рамките на ограничения месечен лимит.

По заповеди от 01.07.2022 г. и 10.01.2023 г. на Председателя на съда беше определена комисия, която извърши проверка за спазване на ЗЗЛД и Вътрешните правила на съда при заличаване на личните данни в публикуваните съдебни актове на интернет страницата на съда през периодите 01.01.2022 г.-30.06.2022 г. и 01.07.2022 г. до 31.12.2022 г. Проверката се извърши чрез репрезентативна извадка от публикуваните съдебни актове по 20 граждански (5 граждански - I-ва инстанция; 5 въззивни граждански; 5 частни граждански – II-ра инстанция и 5 търговски дела) и 20 наказателни, всички избрани на случаен принцип. Не бяха констатирани съществени пропуски при обезличаване на съдебните актове, които подлежат на публикуване.

3. Инициативи, събития и обучения

Окръжен съд – Бургас продължава да изпълнява Комуникационната стратегия на съдебната власт, спазването на единна политика за предоставяне на информация за дейността на съда, приетите стандарти за информираност от органите на съдебната власт и изграждането на една обща визия, което води до доверие в обществото към работата на съда.

3.1. Събития, организирани от Окръжен съд – Бургас и популяризиращи дейността

Окръжен съд – Бургас проведе годишното си отчетно събрание през м. Март 2022 г. Ръководството на съда отчете резултатите от своята дейност и направи анализ на разгледаните дела от съда през предходната година. Докладът е публичен и е публикуван на интернет-страницата на съда: <https://burgas-os.justice.bg/bg/2947>. В началото на 2022 г. бе организиран брифинг с участието на журналисти от регионални медии, за да се отчете дейността на съда за предходната година.

През м.декември 2022 година Окръжен съд – Бургас, съвместно с Районен съд – Бургас и Бургаската фотографска общност открихме експозиция

от фотографии на тема „Море в съдебната палата“ в кулоарите на Съдебна палата – Бургас. Поредна инициатива на съда е израз на ефективно взаимодействие между институциите, приемственост и общност. Специални гости на откриването на изложбата бяха съдия Пламен Синков- Председател на Апелативен съд – Бургас, Областният управител на Бургас проф. Мария Нейкова и Омбудсмана на Бургас Тодор Стамболиев. Окръжният и Районният съд получи поздравителен адрес и цветя от кмета на Бургас Димитър Николов.

3.2.Обучения на съдии и съдебни служители; регионални обучения, организирани от съда и семинари

Окръжен съд – Бургас в партньорство с Националния институт на правосъдието организира регионално обучение на тема **"Защита на собствеността по реда на чл.109 ЗС"**, което се проведе на 01 юли 2022 г., в Съдебна палата – Бургас. За лектор на обучението беше поканена съдия Светлана Калинова от Върховен касационен съд. В обучението участваха 32 съдии и съдебни помощници от района на Окръжен съд - Бургас.

Петима съдии и двама прокурори от Испания, Португалия, Чехия, Полша и Румъния бяха на посещение в Окръжен съд – Бургас в рамките на обмен на Европейската мрежа за съдебно обучение, в периода 20 – 24 юни 2022 г. Европейските магистрати осъществиха работни срещи със своите колеги от съда – домакин, Окръжна прокуратура – Бургас, посетиха съдебни заседания, като споделиха своя опит, приликите и разликите в правоприлагането на страните, от които гостуват, своите проблеми и постигнати добри резултати.

Магистрати и съдебни служители от Окръжен съд – Бургас участваха в проект на ВСС „Разработка и внедряване в съдебната система на софтуер за ускорено създаване и възпроизвеждане на актове и други документи чрез диктовка и автоматично конвертиране на гласов запис в текст (VOICE-TO-TEXT) и съпътстващи системи за разработка“ през м. юни 2022 г.

Съдебните служители са участвали в 7 обучения през 2022 г. Съдебният администратор Сати Папазян е участвала в 2 обучения на тема „Изграждане и актуализация на системите за вътрешен контрол“, м. май и м. ноември 2022 г. Системният администратор Стефан Рачев участва в "Практическо обучение за системни администратори: системна администрация под Windows в съдебната система", 07 - 11 март 2022 г. Системният администратор Дияна Перпериева и статистикът Женья Атанасова участват в обучение „Специализирана информационна система за мониторинг и анализ (СИСМА)“, 10 май 2022 г. Дияна Перпериева се включва в обучение „Работа с единен регистър на съдебните заседатели“, проведено на 02 юни 2022 г., а заедно с другия системен администратор на съда, Ивайло Чантов са участници в обучение "Администриране и обработка в ЕИСС на делата в окръжните съдилища", 17 – 18 май 2022 г. Експертът „Връзки с обществеността“ на Окръжен съд – Бургас

участва в обучение на тема „Прилагане на актуалните езикови правила в работната среда на съдебния служител“, 10 - 11 май 2022 г.

Съдии и съдебни служители от Окръжен съд – Бургас участваха в „Зонално съвещание на съдии и съдебни служители от района на Апелативен район Бургас“, 03 - 04 ноември 2022 г.

3.3. Медийни изяви

Ръководството на Окръжен съд – Бургас в своята работа винаги е било водено от желанието за диалогичност и откритост на съдебната власт към обществеността, осъществяване на проактивна политика, откритост и прозрачност в работата на съда. Провеждат се регулярни срещи с представителите на регионални медии и кореспонденти на национални такива, с цел представяне на работата на съдебната институция. Журналистите са транслатора на информация за съдебната власт към гражданите и добрият диалог с тях има ключово значение за информираността на обществеността.

Пресофисът, ситуиран към Окръжен съд- Бургас, обслужващ и Районен съд – Бургас, координира работата с медиите ежедневно, предава информация за дела и събития, случващи се и организирани от двата съда. Експертът „Връзки с обществеността“ прави ежедневен анализ на публикации и национални изследвания относно работата на съда в медийното пространство; предоставя информация на журналистите по дела с обществен интерес, като ги информира за провеждането на съдебни заседания.

3.4. Инициативата „Ден на отворени врати“

На 14 април 2022 г. Окръжен съд – Бургас организира инициативата „Ден на отворени врати“ в навечерието на 16 април – Денят на българската Конституция и празник на юриста. Мотото на кампанията бе „Открито за съдебната власт – ролята на съдебния служител“, а фокусът на събитията - насочен към работата на съдебните служители. Денят на отворени врати на институцията премина с дискусия, посещение на деловодствата на Бургаския окръжен съд и присъствие на млади математици на открито заседание по наказателно дело. Съдия Темелкова се среща с тях и им разказа за ролята и функциите на съдебната власт, както и връчи благодарствени грамоти на директора на Природоматематическа гимназия Соня Димова и преподавателят по „Гражданско образование“ и активен участник в Образователната програма на съда Пеньо Пенев.

На интернет – страницата на Окръжен съд – Бургас бе представена фотографска галерия, която документира работата на съдебните служители, съобразно мотото на кампанията „Открито за съдебната власт – ролята на съдебния служител“. Снимките са достъпни на сайта на съда: <https://burgas-os.justice.bg/bg/gallery1/1>.

3.5. Образователната програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“.

През 2022 година се подписа рамково споразумение за сътрудничество между Средно училище „Йордан Йовков“ и съда, в подкрепа за новосъздадената там паралелка „Съдебна администрация“, със срок на действие пет години. Споразумението предвиди участие на магистрати и съдебни служители в разговори и дискусии с ученици и родители, относно кариерното им ориентиране, професионалната им подготовка и бъдещата им реализация, а също така осигуряване на възможност за провеждане на учебна практика на място в администрацията на Окръжен съд - Бургас.

През 2022 г., Окръжен съд – Бургас продължи да осъществява Образователната програма на ВСС съвместно с Районен съд – Бургас. Програмата обхваща ученици от 6 бургаски гимназии и едно средно училище, с открита паралелка „Съдебна администрация“ – Немска езикова гимназия „Гьоте“; Профилирана гимназия за романски езици „Георги С. Раковски“; Английска езикова гимназия „Гео Милев“; Природоматематическа гимназия „Проф. Никола Обрешков“; Професионална гимназия по туризъм „Проф. д-р Асен Златаров“; Професионална гимназия по електротехника и електроника „Константин Фотинов“ и Средно училище „Йордан Йовков“. Лекторите – окръжни и районни съдии и медиаторите от Центъра за медиация и спогодби към двата съда изнесоха 25 лекции. В програмата участваха близо 1000 ученици.

Окръжен съд – Бургас и Районен съд - Бургас продължиха и през 2022 г. да прилагат политика на отворено образование, като посрещат ученици в Съдебна палата – Бургас за посещение на открити съдебни процеси. Ученици от 11-тите класове на Немска езикова гимназия „Гьоте“ в Бургас присъстваха на открито съдебно заседание в Окръжен съд – Бургас на 16.06.2022 г. Те наблюдаваха дело за причиняване на смърт по непредпазливост при пътно-транспортно произшествие. Съдията – докладчик Катя Господинова след приключване на съдебното заседание проведе оживен диалог с младите хора и отговори на техни въпроси.

Ученици от клуб „Право на глас“ в Немска езикова гимназия „Гьоте“ присъстваха на разпоредително заседание по наказателно дело за причиняване на телесна повреда на 07.12.2022 г.

Студенти по право от Бургаски свободен университет продължиха да осъществяват студентските си практики в Окръжен съд - Бургас.

Всички проведени инициативи, открити уроци, посещения на ученици, събития, снимкови материали, са публикувани на интернет – страницата на Окръжен съд – Бургас в специално създадена рубрика „Образователна програма“, достъпна тук: <https://burgas-os.justice.bg/bg/news7>.

3.6. Приложение на медиацията

През 2022 г. Центърът за медиация и спогодби към Окръжен съд – Бургас и Районен съд – Бургас продължава своята дейност. 37 са вписаните медиатори - експерти, които осъществяват способа към Центъра за медиация и спогодби на двата съда. Медиаторите са с различни професии – адвокати, психолози, педагози, инженери и др.

За годината са подадени 21 заявления за започване на процедура по медиация по висящи дела, водени в Районен съд -Бургас, като 18 от тях са по граждански дела и 3 по наказателни дела. Пет от проведените медиации приключват с постигнато споразумение между страните, които са утвърдени от съда. При останалите медиации, след провеждането на първа среща с медиатора, страните са подобрили до известна степен отношенията си, но не са могли да постигнат споразумение по някои от спорните за тях въпроси.

Проведените медиации през 2022 г. са по следните спорове – искове по Семейния кодекс - отношения между родители и деца, изменение на мерки относно упражняване на родителски права, лични отношения с близки, изменение на издръжка, искове за развод, искове по Закона за управление на етажната собственост, вещни спорове, искове по Закона за домашното насилие, искове за обезщетение за нанесени вреди, по Кодекса за застраховането, искове за обезщетение по Кодекса на труда, лека телесна повреда и други.

Медиаторите от Центърът за медиация и спогодби към Окръжен съд – Бургас и Районен съд – Бургас се включиха в Национална научна конференция на тема „Медиацията в различните обществени сфери“, която се проведе онлайн на 11.05.2022 г. Организатори бяха Камарата на медиаторите в България, Университетския център по медиация към ИУ – Варна и институт „Итера“.

Експертът „Връзки с обществеността“ на Окръжен съд – Бургас Соня Игнатова и координаторът от Центъра за медиация и спогодби към Окръжен съд – Бургас и Районен съд – Бургас Тереза Жабова, се включиха в онлайн – среща в „Дните на медиацията 2022“, с участието на съдебните центрове по медиация в районните и окръжните съдилища в Република България, на 18.11.2022 г. Срещата бе организирана от Центъра за спогодби и медиация при СРС и СГС.

През 2022 г., с цел по-голяма достъпност и популяризиране на алтернативния способ за решаване на правни спорове – медиацията, бе създадена и социална страница (Facebook) на Центъра за медиация и спогодби към Окръжен съд и Районен съд - Бургас.

3.7. Интернет – страница на съда

Интернет - страницата на Окръжен съд – Бургас се актуализира ежедневно, като отговаря на въведените стандарти на Единната информационна система на съдилищата в страната. Информацията на сайта на съдебната институция представя графика на насрочените съдебни заседания; новини за проведени дела с обществен интерес; публикуване на съдебните актове; отразяване на реализирани инициативи и събития и друга значима за съда информация.

4. Изключителна компетентност на Председателя на Окръжен съд- Специални разузнавателни средства.

Общият брой на исканията за прилагане на СРС през 2022 г. е **222 (при 121 за 2021 г.)**. По тях са дадени **111** първоначални разрешения, **47** разрешения за продължаване използването на вече разрешени СРС и **9** броя разрешения в срока на вече дадено разрешение. Постановени са **55 отказа**. Дадени са 2 разрешения с декларации по чл.173, ал.5 от НПК и по чл.12, ал.2 от ЗСРС по искане на ОП-Бургас и по искане на ОД МВР-Бургас.

За сведение: разрешените (първоначални) СРС през предходните три години са **77 за 2021 г., 74 за 2020 г. и 65 за 2019 г.**

До 31.12.2022 г. са постъпили общо **71** веществени доказателствени средства.

Внесени през 2022 г. в ОС - Бургас досъдебни производства с ВДС, са общо по 13 дела:

- с обвинителен акт и със споразумение - по 4 НОХД;
- частни наказателни дела - по чл. 64 НПК - 1 дело и по чл. 65 НПК - 8 дела.

Във връзка със съхраняването, архивирането и унищожаването на ВДС има все още неразрешени въпроси. Продължава да не е разрешен по законов ред въпросът след изтичане срока за съхранение на архивно наказателно дело, към което е приобщено ВДС, което е с изтекъл срок на класификация, при условията и реда на който нормативен акт следва да се извърши унищожаването на материала (ВДС), тъй като съгласно чл. 33, ал. 6 от ЗЗКИ -класифицираната информация, придобита при използване на СРС, се унищожават при условията и по реда на ЗСРС, но в чл.31 от ЗСРС е уредено единствено съхраняването на ВДС в органите на съдебната власт. Отговорът на този въпрос става все по-актуален, с оглед на големия обем ВДС, съхранявани в РКИ в съда.

5. Независимост на съда. Проверки, извършени през годината на Окръжен съд- Бургас. Сигнали и жалби от граждани.

През 2022 г. не бяха констатирани нерегламентирани опити за упражняване на влияние върху съда. През 2022 г. са проведени 8 Общи събрания на съдиите, в които са приети решения по различни въпроси в рамките на компетентността по чл.85 от ЗСВ. Административното ръководство се е допитвало до магистратите и по други въпроси, извън тези уредени в чл.85 ЗСВ. Проведени са четири събрания по отделения.

През изминалата 2022 г. в Окръжен съд-Бургас се извърши тематична планова проверка по Заповед №ИЗСВ-01-119 от 19.05.2022 г. на Министъра на правосъдието на основание чл.372, ал.1, т.9 от ЗСВ във връзка с чл.23, ал.1 от Наредба №3/27.06.2005 г. за реда на подбор, квалификация и контрол върху синдиците и на Раздел III, т.1 от Плана за дейността на Инспектората на министъра на правосъдието по ЗСВ за първото шестмесечие на 2022 г. Плановата проверка се извърши на място в Окръжен съд-Бургас. Целта на проверката беше проследяване дейността на синдиците, назначени от съда по несъстоятелността във всички законови форми, назначени от съда в периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г.

Извършена беше и планова проверка от Апелативен съд-Бургас за период 01.01.2022 г.- 30.11.2022 г. Докладът с резултатите от проверката не са постъпили.

Във връзка с постъпили писма от Висш съдебен съвет, Инспектората към Висшия съдебен съвет, Инспектората на Министъра на правосъдието са изисквани копия на съдебни актове и други съдебни книжа от дела, изпращани са дела за извършване на проверки, изготвени са и становища по сигналите, както от съдиите-докладчици, така и от Председателя на съда, по следните дела: ВГД №1019/2020 г., т.д. №438/2019 г., НОХД №303/2022 г. и други.

Дейност на КПЕ в БсОС през 2022 г.

Комисията по професионална етика е разгледала един сигнал от адвокат срещу съдия в Районен съд-Айтос. Проведени са 2 заседания на комисията. Същата не установява нарушение на принципите за етично поведение на българските магистрати от районния съдия. За решението на комисията е уведомен адвокатът и Комисията по професионална етика във ВСС.

Комисията по професионална етика е изготвила 16 становища за магистрати от Окръжен съд-Бургас и съдилищата в съдебния район, относно спазване правилата за етично поведение, във връзка с процедури по атестиране или участия в конкурси.

ЗДОИ

По Закона за достъп до обществена информация през 2022 г. в Окръжен съд-Бургас са постъпили 3 заявления. На заявителите е предоставена пълна информация.

Общият регистрационен брой на кореспонденцията на Председателя за 2022 г. е 1589 постъпили писма и изготвени отговори по тях.

Помощни атестационни комисии

С изм.и доп. на ЗСВ бр.11 от 07.02.2020 г., помощни атестационни комисии се избират в съответните съдилища и същите подпомагат КАК при СК на ВСС. През 2022 г. в Окръжен съд-Бургас постъпиха **6 преписки** от КАК при СК на ВСС за атестиране на съдии от районните съдилища в района на Окръжен съд-Бургас. Определена е със заповед комисия за извършване на избора на членове на ПАК, съобразно прието становище и допълнителни указания на СК на ВСС. Всички атестации са приключени и са изпратени на КАК-СК на ВСС.

През 2022 г. са били направени отводи и самоотводи на съдии от Окръжен съд - Бургас по 60 броя дела, като по едно дело е направен отвод на целия състав на съда. Това е ВНОХД № 586/2022 г. - подсъдимият по делото е брат на прокурор при Окръжна прокуратура – Бургас.

I. НАКАЗАТЕЛНО ПРАВОСЪДИЕ

1. ПЪРВОИНСТАНЦИОННО НАКАЗАТЕЛНО ПРАВОСЪДИЕ

През 2022 г. първоинстанционните наказателни дела са разглеждани от съдиите: Яни Гайдурлиев, Захарин Захариев, Цвета Попова, Събчо Събев, Георги Пепеляшев, Катя Господинова, Петя Георгиева - Стоянова, Ангел Гагашев, Светлин Иванов, Георги Иванов и Красимира Донева - съдия от Районен съд - Бургас, командирована в Окръжен съд – Бургас.

С решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по Протокол № 42/08.11.2022 г. съдия Георги Иванов от Районен съд - Бургас е повишен в длъжност „съдия“ в Окръжен съд - Бургас, наказателно отделение (встъпил в длъжност на 14.11.2022 г., а за периода от 08.09.2020г. до датата на встъпването си в длъжност е бил командирован в ОС – Бургас).

С решение на СК на ВСС по протокол № 46/06.12.2022 г. по реда на чл. 193, ал. 6 от ЗСВ са повишени в длъжност „съдия“ в Окръжен съд – Бургас, наказателно отделение, Радослава Николова Маждракова – административен ръководител - председател на Районен съд – Казанлък (встъпила в длъжност на 03.01.2023 г.) и Петя Кръстева Георгиева – заместник на административния ръководител – заместник-председател на Районен съд – Бургас (встъпила в длъжност на 12.12.2022 г., а за периода от 10.10.2022 г. до датата на встъпването си в длъжност е била командирована в ОС – Бургас).

Съдебните помощници към отделението са трима – Снежана Драгиева, Кристиян Монеv и Веселина Томова.

Наказателното отделение в Окръжен съд - Бургас се ръководи от заместник-председателя Яни Гайдурлиев.

1.1.Останали висящи - в началото и края на отчетния период

В началото на отчетния период:

Към 01.01.2022 г. са били несвършени 34 НОХД, 30 ЧНД и 15 АНД.

От период преди 2021 година са останали 4 дела: НОХД № 287/2020 г., НОХД № 384/2020 г., НОХД № 851/2020 г. и АНД № 1302/2020 г. Всички други несвършени дела към 01.01.2022 г. са постъпили през 2021 г.

В края на отчетния период:

При анализа на несвършените дела в края на отчетния период се установява, че общо от отчетната година и минали периоди, останали несвършени дела са 45 НОХД, 26 ЧНД и 10 АНД дела. От предходен на отчетната година период са следните дела: ЧНД № 1317/2021 г., НОХД № 300/2021 г., НОХД 597/2021 г., НОХД № 642/2021 г., НОХД № 884/2021 г., НОХД № 1031/2021 г., НОХД № 1237/2021 г., НОХД № 1330/2021 г., АНД № 1141/2021 г., АНД № 1150/2021 г., АНД № 1163/2021 г., АНД № 1242/2021 г., АНД № 1252/2021 г. и АНД № 1302/2020 г. Останалите 38 НОХД, 25 ЧНД и 4 АНД са постъпили през 2022 г., като от тях 76% са постъпили в края на

отчетния период, което съответства на двумесечния срок за насрочване на делото, графика на съда и неритмичното постъпление от прокуратурата.

Постъпилите в края на годината дела са насрочени за разглеждане в началото на следващия отчетен период, при спазване на нормативно указаните срокове. Действията на съда за намаляване броя на несвършените дела се изразяват в ежемесечно отчитане на несвършените дела и проверка на същите във връзка с установяване на причините, обусловили по-голяма продължителност на съдебната фаза на процеса, обсъждане на подходи за преодоляване на забавата.

1.2. Постъпление - общи данни, съобразно броя на наказателните дела

През 2022 г. са постъпили общо 1555 наказателни дела, от които:

- 194 НОХД и АНД (от тях: 170 НОХД и 24 АНД);
- 817 ЧНД I-ва инстанция;
- 112 ЧНД - разпити;
- 190 Въззивни наказателни дела (ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД);
- 242 Въззивни ЧНД.

За сравнение: През 2021 г. са постъпили общо **1374** броя наказателни дела, а през 2020 г. те са били **1395** броя.

През 2021 г. са постъпили 168 НОХД и 34 АНД, а през 2020 г. са постъпили 155 НОХД и 26 АНД.

През 2022 г. са постъпили 817 ЧНД.

За сравнение: През 2021 г. са постъпили 682 ЧНД, а през 2020 г. - 727 ЧНД.

Отделна статистика представляват ЧНД - разпити, които през годината са били 112.

За сравнение: 60 през 2021 г. и 73 за 2020 г.

Анализът на посочените числа показва значително увеличение на общия брой постъпили в ОС – Бургас наказателни дела в сравнение с 2021 г., когато те са били 1374 броя, т.е. с 181 дела повече. Съпоставянето по групи дела сочи, че това увеличение е при ЧНД (135 броя повече спрямо 2021 г.) и разпитите (52 броя повече), докато при НОХД има минимално увеличение с 2 броя спрямо 2021 г., при въззивните наказателни дела – 4 броя повече. Намаление има при ВЧНД - 2 дела по-малко и при АНД – 10 броя по-малко спрямо 2021 г.

1.3. Структура на постъплението

➤ НОХД, АНД

Анализът на постъпленията на първоинстанционни наказателни дела в Окръжен съд – Бургас се основава на статистическите данни за отчетния период. И през 2022 г., както и при предходните две години, най-значителен е

делът на делата, образувани за престъпления по глава единадесета от НК - „Общопасни престъпления”. През 2022 г. техният брой е 64 (при 87 бр. през 2021 г. и 63 бр. през 2020 г.). В тази група най-многобройни са делата за престъпления по чл. 354а, ал. 1 и 2 от НК, с предмет наркотични вещества - 46 бр. през 2022 г. (при 66 бр. през 2021 г. и 40 бр. през 2020 г.).

Както и през предходните две отчетни години, по численост отново следват делата за престъпления по Глава шеста от НК - „Престъпления против стопанството” – 46 бр. през 2022 г. (при 34 бр. за 2021 г. и 42 бр. за 2020 г.). На следващо място са престъпленията по Глава втора от НК - „Престъпления против личността” – 17 бр. през 2022 г. (при 10 бр. през 2021 г. и 9 бр. през 2020 г.).

Общопасни престъпления

При общопасните престъпления, с предмет наркотични вещества през 2022 г. е отчетено намаление с 20 броя на делата, образувани за престъпления по чл. 354а, ал. 1 и 2 от НК спрямо предходния отчетен период (46 бр. през 2022 г., при 66 бр. през 2021 г. и 40 бр. през 2020 г.).

При транспортните престъпления през 2022 г. отчитаме леко увеличение на образуваните дела по основния състав за причиняване на смърт по непредпазливост в транспорта спрямо предходния отчетен период (чл. 343, ал. 1, б. „в“ от НК) – 12 бр. през 2022 г. (при 9 бр. през 2021 г. и 13 бр. през 2020 г.). По квалифицираните състави на чл. 343, ал. 3, б. „б“ и ал. 4 от НК (причиняване на смърт или телесна повреда на едно или повече лица при управление на МПС, като деянието е извършено в пияно състояние или след употреба на наркотични вещества или техни аналози, или деецът е избягал от местопроизшествието, или е управлявал, без да има необходимата правоспособност, или на пешеходна пътека) са образувани 6 бр. дела през 2022 г. (при 9 бр. през 2021 г. и 7 бр. през 2020 г.).

Престъпления против стопанството

Второ място сред образуваните през 2022 г. пред ОС - Бургас наказателни дела (след общопасните престъпления) е отредено на престъпленията против стопанството. През отчетната година са образувани общо 46 дела по Глава шеста от Особената част на НК (при 34 бр. за 2021 г. и 42 бр. за 2020 г.). От тях най-много са делата за престъпления против паричната и кредитната система по чл. 243 - 252 от НК - 40 бр., 5 бр. дела са за престъпления против митническия режим, а едно дело е образувано по чл. 220 от НК (склучване на неизгодна сделка, в т.ч. и квалифициран състав). През 2022 г. не са образувани дела за безстопанственост по чл. 219 от НК.

Престъпления против личността

Следват делата по Глава втора от НК - „Престъпления против личността” – 17 бр. през 2022 г., от които делата за убийство по чл. 115 – 116 от НК са 6 бр. (при 7 бр. през 2021 г. и 3 бр. през 2020 г.). През отчетната година са

образувани три дела по чл. 142, ал. 2 от НК (квалифицирани състави на отвлечане), две дела по чл. 149, ал. 5 НК (класифицирани състави на блудство), както и едно дело по чл. 152, ал. 4, т. 1 от НК (изнасилване на ненавършила 14 години).

Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции

По Глава осма от НК - „Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции“ през 2022 г. са образувани 16 бр. дела (при 14 бр. през 2021 г. и 18 бр. през 2020 г.). От тях най – многобройни са делата за активен подкуп по чл. 304а от НК, а именно подкуп на длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение, включително съдия, съдебен заседател, прокурор или следовател, или на полицейски орган, като през 2022 г. те са 9 бр. (при 7 бр. през 2021 г. и 9 бр. през 2020 г.).

Както и през 2021 г., през отчетния период липсват образувани дела по чл. 302а от НК (подкуп в особено големи размери, представляващ особено тежък случай) и по чл. 304б от НК (т. нар. търговия с влияние).

Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи

След тях се нареждат делата по Глава седма от НК – „Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи“ – 13 бр. през 2022 г. (6 бр. през 2021 г. и 7 бр. през 2020 г.), като всички са за престъпления по чл. 255 - 257 от НК – укриване и неплащане на данъчни задължения.

Престъпления против собствеността

По Глава пета от НК - “Престъпления против собствеността” - 11 бр. през 2022 г. (при 17 бр. през 2021 г. и 11 бр. през 2020 г.). Както при предходните две години, така и през 2022 г. най-голям дял от образуваните дела за извършени престъпления против собствеността заемат квалифицираните състави на грабеж по чл. 199, ал. 1 от НК - 9 бр. (при 14 бр. за 2021 и 10 бр. за 2020 г.).

Престъпления против реда и общественото спокойствие

Най-малко е постъплението на делата по Глава десета от НК – „Престъпления против реда и общественото спокойствие“ – 3 бр. през 2022 г. По тези 3 бр. дела съдебното производство по образуваните пред Специализиран наказателен съд НОХ дела е прекратено и същите са изпратени по подсъдност на Окръжен съд – гр. Бургас, на основание параграф 49 от Преходни и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗСВ, обн. ДВ, бр. 32 от 2022 г., в сила от 28.07.2022 г.

От отчетените 170 новообразувани НОХД, образуваните по обвинителен акт са 105, а образуваните по внесени споразумения по чл. 381 НПК – 65. За

сравнение през 2021 г. образуваните по обвинителен акт НОХ дела са били 100, а образуваните по внесени споразумения по чл. 381 НПК – 68.

През 2022 г. са образувани 6 АНД по предложения по чл. 78а НК (при 5 бр. дела за 2020 г. и 2021 г.). Образуваните по чл. 83а от ЗАНН административнонаказателни дела са 18 бр. (при 29 бр. през 2021 г. и 21 бр. през 2020 г.).

➤ ЧНД

През 2022 г. са постъпили 929 ЧНД, при 742 бр. през 2021 г. и 800 бр. през 2020 г.

В тази група са включени делата, образувани по жалби срещу постановления на прокурор за прекратяване и за спиране на наказателното производство (чл. 243 и чл. 244 от НПК); по молби за реабилитация; по дела по ЗЕЕЗА – молби за екстрадиция и европейски заповеди за арест; по искания по ЗПИИРКОРНФС; по искания за разрешаване на специални разузнавателни средства; по производства във връзка с изпълнение на наказанията и по молби и предложения за определяне на общо наказание; по предложения на пробационния съвет по чл. 43а от НК; по Закона за Европейската заповед за разследване; както и делата, свързани със съдебен контрол в досъдебното производство.

Постъпилите през 2022 г. дела по чл. 70 НК – за условно предсрочно освобождаване са 70 на брой; делата за реабилитация – 9; производствата по чл. 306, ал. 1, т. 1 от НПК (кумулации) – 24; производствата по искания по ЗПИИРКОРНФС - 49; предложенията за замяна на наказанието пробация с наказание лишаване от свобода по чл. 451 от НПК – 4; производства по искания към съда по ЗЕС – 123; делата, свързани със съдебен контрол върху правомощията на органите на досъдебното производство да използват способности на доказване, които представляват намеса и ограничение на основни права на обвиняемия и на други граждани и юридически лица (производства по чл. 146, чл. 158, чл. 161, чл. 164 и чл. 165 от НПК) – 140; делата по чл. 64 от НПК – 56; делата по чл. 65 от НПК – 42; производствата по чл. 243 НПК – 18; разпити пред съдия (чл. 222 и чл. 223 от НПК) – 112; производства по искания по ЗСРС – 222 и др.

През отчетния период в Окръжен съд - Бургас са образувани общо 30 дела по изпълнение на Европейска заповед за арест, издадени от други държави – членки на ЕС (чл. 43 и чл. 44 ЗЕЕЗА), от които 15 бр. по реда на чл. 43 от ЗЕЕЗА (по искане за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража) и 15 бр. по реда на чл. 44 от ЗЕЕЗА (за разглеждане на ЕЗА). По 8 от тях съдът е допуснал изпълнение на Европейска заповед за арест, по 3 е отказал, 2 дела са прекратени и 2 дела са били висящи към 31.12.2022 г.

За сравнение: през 2021 г. в Окръжен съд - Бургас са образувани общо 24 дела по изпълнение на Европейска заповед за арест, издадени от други държави – членки на ЕС (чл. 43 и чл. 44 ЗЕЕЗА), от които 12 бр. по реда на чл. 43 от

ЗЕЕЗА (по искане за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража) и 12 бр. по реда на чл. 44 от ЗЕЕЗА (за разглеждане на ЕЗА). По 11 от тях съдът е допуснал изпълнение на Европейска заповед за арест, по 1 е отказал.

През 2022 г. образуваните дела за осъществяване на екстрадиция са били общо 17, от които 5 дела – по реда на чл. 13, ал. 6 и 7 от ЗЕЕЗА (по искане за временно задържане), 2 дела – по реда на чл. 13, ал. 10 от ЗЕЕЗА (по искане за изменение на мярката временно задържане), 5 дела - по реда на чл. 15 от ЗЕЕЗА (по искане за вземане на мярка задържане под стража) и 5 дела - по реда на чл. 16 от ЗЕЕЗА (за разглеждане молбата за екстрадиция).

За сравнение: през 2021 г. образуваните дела за осъществяване на екстрадиция са били общо 4, от които 2 дела – по реда на чл. 13, ал. 6 и 7 от ЗЕЕЗА (по искане за временно задържане), 1 дело - по реда на чл. 15 от ЗЕЕЗА (по искане за вземане на мярка задържане под стража) и 1 дело - по реда на чл. 16 от ЗЕЕЗА (за разглеждане молбата за екстрадиция).

Анализът на посочените числа показва увеличение на общия брой постъпили в ОС – Бургас през 2022 г. частни наказателни дела по ЗЕЕЗА в сравнение с 2021 г. – общо 47 броя през 2022 г., при общо 28 броя през 2021 г., т.е. с 19 дела повече. При делата, свързани с изпълнение на Европейска заповед за арест увеличението е с 6 броя, а при делата за осъществяване на екстрадиция увеличението е с 13 броя.

Всички производства по ЗЕЕЗА са образувани, разгледани и приключени в сроковете, регламентирани в закона.

През 2022 г. в Окръжен съд – Бургас са образувани 6 дела по Закона за Европейската заповед за разследване, по издадена от компетентен орган на държава членка ЕЗР.

1.4.Разгледани и свършени дела.

Анализ по видове и динамика в тригодишния период.

През отчетната година са **разгледани общо 1723 наказателни дела**, от които 204 НОХД, 39 АНД, 847 ЧНД, 257 въззивни наказателни дела и 264 ВЧНД. Проведени са и 112 разпита пред съдия.

През 2022 г. са **свършени общо 1521** наказателни дела, което представлява **88,28%** от всички разгледани дела. От тях 1348 дела са в тримесечния срок, или **89%**.

От свършените общо 1521 дела, **88%** от тях (1339 дела), са приключили със съдебен акт по същество.

Цифрите по посочения показател свидетелстват за устойчивост в срочното решаване на наказателните дела, което ни дава основание да заключим, че работата на съда отговаря на стандартите по чл. 6, т. 1 от ЕКПЧОС за приключване на съдебните производства в разумен срок.

Сред делата с по-продължителен период на разглеждане от съда, неприключили в края на отчетния период, следва да се посочат:

- АНД № 1141/2021 г., АНД № 1150/2021 г., АНД № 1163/2021 г., АНД № 1242/2021 г., АНД № 1252/2021 г. и АНД № 1302/2020 г. (всички образувани по реда на чл. 83а от ЗАНН). Производствата по тези дела са били спрени до произнасяне на Съда на Европейския съюз по отправено по АНД № 1302/2020 г. по описа на Окръжен съд – гр. Бургас преюдициално запитване дали производството по чл. 83а и сл. от ЗАНН е в съответствие с Рамково решение 2005/2012/ПВР и чл. 49 от Хартата на основните права на Европейския съюз. С решение от 10.11.2022 г. по дело С-203/21, Съдът на Европейския съюз (СЕС) се е произнесъл по горепосоченото преюдициалното запитване, отправено от Окръжен съд – гр. Бургас, като е постановил, че член 48 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, съгласно която националният съд може да наложи на юридическо лице наказателна санкция за престъпление, за което евентуално е отговорно физическо лице, овластено да формира волята на това юридическо лице или да го представлява, в случай че на последното не е била дадена възможност да оспори действителното извършване на престъплението. С произнасянето на Съда на Европейския съюз по цитираното дело С-203/21 е отпаднало основанието за спиране на производствата по горепосочените дела, като същите са възобновени и насрочени за разглеждане.

- НОХД № 300/2021 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 330, ал. 3, пр. 1, вр. ал. 2, т. 1, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3 от НК.

- НОХД 597/2021 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 278в, ал.1 във вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4 от НК.

- НОХД № 642/2021 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 220, ал.2, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал.1 НК.

- НОХД № 884/2021 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 343а, ал. 1, б. „б“, вр. чл. 343, ал. 1, б. „в“, пр. 1, вр. чл. 342, ал. 1, пр. 4 от НК.

- НОХД № 1031/2021 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 206, ал. 3, предл. 2-ро, вр. ал. 1, вр. чл. 29, ал. 1, б. „а“ и „б“ от НК, по чл. 213а, ал. 3, т. 1 и 7, вр. с ал.1, вр. чл. 29, ал. 1, б. „а“ и „б“, вр. с чл. 23, ал. 1 НК и по чл. 354а, ал. 1, изр. 2-ро, предл. 1-во, вр. с чл. 23, ал. 1 от НК.

- НОХД № 1237/2021 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 242, ал. 1, б. „д“, вр. чл. 20, ал. 4, вр. чл. 18, ал. 1 НК.

- НОХД № 1330/2021 г. – образувано по обвинителен акт на Окръжна прокуратура - Бургас с обвинение за извършени престъпления по чл. 255, ал. 3, вр. ал. 1, т. 2, предл. 1-во, т. 6, предл. 1-во и 2-ро и т. 7, вр. чл. 26, ал. 1 НК.

Всяко от цитираните наказателни дела попада в категорията дела с фактическа и правна сложност, като продължителността на производствата в съдебната им фаза е обусловена от нуждата да се съберат всички необходими и относими към предмета на доказване доказателства, с цел правилното им решаване. Активната дейност на съда, с която се попълва делото с нов доказателствен материал, несъмнено води до усложняване на процеса, както и предпоставя неговата по-голяма продължителност, надхвърляща в нередки случаи разумната такава, изисквана от законодателя. Основавайки се на разбирането, че бързината на разглеждане на производствата не може да бъде за сметка на дължимото упражняване на правото на защита, и в ущърб на разкриването на обективната истина, съдиите демонстрират устойчивост в подхода си по решаване на делата. При упоритост в действията по спазването на регламента за разглеждане и решаване на делата в разумен срок, те не допускат игнориране на останалите начала в процеса – чл. 13 и чл. 14 от НПК.

Отчитайки комплексно причините, имащи отношение към продължителността на съдебната фаза на процеса, както и срочността при изготвяне на съдебните актове, ръководството на съда продължава да следва практиката за ежемесечно изготвяне на справки, с данни за делата, чиято висящност пред съда надхвърля „разумната продължителност“, както и данни за делата, съдебните актове по които не са постановени в сроковете, указани в закона. След изясняване на причините за неприключване на делата, респ. надхвърляне срока за изготвяне на съдебните актове, се обръща внимание на съдиите да създадат адекватна организация на работата, с цел преодоляване на забавата по делата. При констатирана честота на забавяне изготвянето на съдебни актове по делата, по инициатива на ръководството и с участието на съдиите се разработват индивидуални планове за работа по тези дела.

През отчетната година от разгледаните и решени по реда на чл. 243, ал. 5 от НПК (съдебен контрол върху актовете на прокурора за прекратяване на наказателното производство) общо 17 броя ЧНД, 10 са в срока, указан в цитираната разпоредба, а по 7 ЧНД – № 1196/2021 г., № 1351/2021 г., № 278/2022 г., № 360/2022 г., № 404/2022 г., № 1127/2022 г. и № 1190/2022 г., срокът за изготвяне на съдебните актове е бил надвишен.

Анализът на причините, довели до несвоевременно изготвяне на съдебните актове по делата по чл. 243, ал. 5 НПК, сочи, че прекратените от прокурора наказателни производства обичайно се отличават с фактическа и правна сложност, продължително разследване във фазата на досъдебното производство и със значителен обем доказателствен материал, проучването на който отнема значителен времеви ресурс на съдията. Същевременно, тази категория дела изискват много внимателен и задълбочен прочит, както и обсъждане и решаване на редица правни въпроси, с оглед преценката дали да бъде поставен край на наказателното производство. Предвид и фактора – ангажираност на съдията - докладчик по други дела (насрочени за разглеждане и решаване в един по-ранен момент от разпределението, вкл. дейност на

съдията по дежурство), спазването на инструктивния 30-дневен срок не винаги е постижимо. В този смисъл, част от причините за неспазване на указания в чл. 243, ал. 5 от НПК срок са обективни. Критичният подход при оценяване работата на съда изисква да се посочи също, че личната организация и планиране на работата по делата по чл. 243 от НПК, е съществен фактор, който също влияе върху разглеждането и решаването им в сроковете, регламентирани в закона, като и през 2023 г. трябва да продължат усилията, насочени към по-бързо решаване на този род дела.

Прекратените наказателни дела през 2022 г. са общо 182 броя (106 НОХД, 42 ЧНД, 12 ВЧНД, 4 АНД, 11 ВНЧХД, 6 ВНОХД и 1 ВАНД).

Прекратените НОХД са 106 броя, от които по 88 дела е одобрено споразумение за решаване на делото и поради това производството по тях е било прекратено; по 12 дела съдебното производство е било прекратено по реда на чл. 249, ал. 2, вр. 248, ал. 1, т. 3 от НПК (по две от тези 12 дела, при осъществен инстанционен контрол по реда на глава 22 от НПК, въззивната инстанция е отменила определението на ОС – Бургас и е върнала делата за разглеждането им в съдебно заседание), 2 дела са прекратени на осн. чл. 382, ал. 8 НПК (съдът не одобрява споразумението), 2 дела са прекратени на осн. чл. 24, ал. 1, т. 3 от НПК (наказателната отговорност е погасена поради изтичане на предвидената в закона давност), 1 дело е прекратено на осн. чл. 43, т. 1 от НПК (изпратено на ВКС да определи друг, еднакъв по степен съд, който да разгледа делото) и 1 дело е обединено с друго на осн. чл. 41, т. 1 от НПК.

Най-голям е броят на решенията със споразумение и прекратени по реда на чл. 24, ал. 3 от НПК дела по Глава XI „Общопасни престъпления“ – **47 бр.**, всички за престъпления по чл. 354а, ал. 1 и 2 от НК. Следват делата по Глава VI „Престъпления против стопанството“ – **28 бр.**, от които 22 бр. са за престъпления по чл. 249, ал. 1 от НК – използване на платежен инструмент или данни от платежен инструмент без съгласието на титуляра. След тях са делата по Глава V „Престъпления против собствеността“ – **7 бр.**, като 5 бр. са за престъпления по чл. 199, ал. 1 от НК – квалифицирани състави на грабеж, делата по Глава II „Престъпления против личността“ – **3 бр.**, всички за престъпления по чл. 142, ал. 2 НК – квалифицирани състави на отвлечане, делата по Глава VIII „Престъпления против дейността на държавните органи и обществените организации“ – **2 бр.** и по Глава VII „Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи“ – **1 бр.**

Видове престъпления по НК	Шифър	Прекратени и свършени по споразумение	Свършени по споразумение чл. 381-384 НПК
А	б	10	11
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ РЕПУБЛИКАТА	0100		
в т.ч. Тероризъм - чл. 108а (само за СпНС)	0113		

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА – Убийства	0200	1	
в т.ч. Убийство по чл. 115 НК	0201		
Квалифицирани състави на убийство - чл. 116, ал. 1 НК	0202		
Убийство на съдия, прокурор, следовател, полицейски орган, разследващ полицай, държавен или частен съдебен изпълнител и помощник - частен съдебен изпълнител, митнически и данъчен служител - чл. 116, ал. 2 НК	0203		
Убийство в състояние на силно раздразнение - чл. 118 НК	0205		
Лишаване от живот при професионална непредпазливост - чл. 123 НК	0210		
Опит за убийство по чл. 115 НК	0214		
Опит за убийство по чл. 116 НК	0215		
Опит за убийство по чл. 118 НК	0216		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА - Телесни повреди	0300		
в т.ч. Квалифицирани състави на телесна повреда - чл. 131, ал. 1, т. 8 НК (само за СпНС)	0305		
Тежка, средна телесна повреда на съдия, прокурор, следовател, лице от състава на МВР, държавен или частен съдебен изпълнител и помощник - частен съдебен изпълнител, митнически и данъчен служител - чл. 131, ал. 2, т. 1 и 2 НК	0306		
ДРУГИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	0400	4	3
в.т.ч. Отвлечане - чл. 142, ал. 1 НК	0407		
Квалифицирани състави на отвлечане - чл. 142, ал. 2 НК	0408	3	3
Отвлечане по чл. 142, ал. 3 НК	0409		
Приготовление за отвлечане - чл. 142, ал. 5 НК	0410		
Противозаконно лишаване от свобода от длъжностно лице, представител на обществеността в нарушение на службата или функцията му, от охранител, застраховател или лице от състава на МВР, от лице, действащо по поръчение на организирана престъпна група - чл. 142а, ал. 2, предл.второ НК (само за СпНС)	0412		
Принуда - чл. 143, ал. 2, предл.второ НК (само за СпНС)	0416		
Задържане на заложници - чл. 143а, ал. 3, предл.второ НК (само за СпНС)	0418		
Квалифицирани състави на блудство - чл. 149, ал. 5 НК	0425		
Квалифицирани състави на изнасилване - чл. 152, ал. 4 НК	0431	1	

Склоняване към проституция - чл. 155, ал. 5, т. 1 НК (само за СпНС)	0435		
Квалифицирани състави на отвличане с цел предоставяне за развратни действия - чл. 156, ал. 3, т. 1 НК (само за СпНС)	0440		
Разпространение на порнографски материали - чл. 159, ал. 5 НК (само за СпНС)	0443		
Трафик на хора, представляващ опасен рецидив - чл. 159г, предл.второ НК (само за СпНС)	0447		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	0500		
в т.ч. Против националното и расовото равенство - чл. 162, ал. 3, предл.първо и ал. 4 НК (само за СпНС)	0501		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА	0700	7	7
в т.ч. Квалифицирани състави на кражба - чл. 195, ал. 1, т. 9, предл.второ НК (само за СпНС)	0702		
Кражба в особено големи размери, представляваща особено тежък случай - чл. 196а НК	0706	1	1
Квалифицирани състави на грабеж - чл. 199, ал. 1 НК	0709	5	5
Квалифицирани състави на грабеж - чл. 199, ал. 2 НК	0710		
Длъжностно присвояване - чл. 201 НК (само за СпНС)	0712		
Длъжностно присвояване, за улесняването на което е извършено и друго престъпление, не по-тежко наказуемо - чл. 202, ал. 1, т. 1 и т. 2 НК (само за СпНС)	0713		
Длъжностно присвояване в големи размери - чл. 202, ал. 2 НК (само за СпНС)	0714		
Длъжностно присвояване в особено големи размери, представляващо особено тежък случай - чл. 203, ал. 1 НК	0715		
Маловажни случаи на длъжностно присвояване - чл. 204 НК (само за СпНС)	0716		
Привилегирован състав на длъжностно присвояване - чл. 205 НК (само за СпНС)	0717		
Обсебване в особено големи размери, представляващо особено тежък случай - чл. 206, ал. 4 НК	0720		
Присвояване на съкровище - чл. 208, ал. 5, предл.първо НК (само за СпНС)	0722		
Документна измама - чл. 212, ал. 1 и ал. 2 НК	0726		

(само за СпНС)			
Документна измама, при която полученото без правно основание имущество е от фондове на Европейския съюз или предоставено от тях на българската държава - чл. 212, ал. 3 НК (само за СпНС)	0727		
Документна измама в големи размери или представляваща опасен рецидив - чл. 212, ал. 4 НК (само за СпНС)	0728		
Документна измама в особено големи размери - чл. 212, ал. 5 НК	0729		
Измама по чл.212а НК (само за СпНС)	0730		
Квалифицирани състави на рекет - чл. 213а, ал. 2, т. 5, предл.второ НК (само за СпНС)	0734		
Квалифицирани състави на рекет - чл. 213а, ал. 3 НК	0735		
Квалифицирани състави на рекет - чл.213а, ал. 4 НК	0736		
Квалифицирани състави на изнудване - чл. 214, ал. 2 НК	0738	1	1
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	0800	32	28
в т.ч. Безстопанственост - чл. 219, ал. 1 и 2 НК	0801		
Умишлена безстопанственост - чл. 219, ал. 3 НК	0802		
Безстопанственост в особено големи размери, представляваща особено тежък случай - чл. 219, ал. 4 НК	0803		
Сключване на неизгодна сделка, в това число и квалифициран състав - чл. 220 НК	0804	1	
Престъпления против горското стопанство - чл. 235, ал. 4, предл.първо НК (само за СпНС)	0817		
Контрабанда на наркотични вещества - чл. 242 ал. 2 НК	0822		
Контрабанда на прекурсори или съоръжения и материали за производство на наркотични вещества - чл. 242 ал. 3 НК	0823		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ФИНАНСОВАТА, ДАНЪЧНАТА И ОСИГУРИТЕЛНАТА СИСТЕМИ	800А	6	1
в т.ч. Пране на пари, приготвяне и сдружаване - чл. 253, ал. 1 НК; чл. 253а НК	0835		
Квалифицирани състави на пране на пари - чл. 253, ал. 2 - 5 НК	0836	1	
Нарушаване разпоредбите на Закона за мерките срещу изпирането на пари от длъжностно лице - чл. 253б НК	0837		

Укриване и неплащане на данъчни задължения - чл. 255, чл. 255а, чл. 256, чл. 257 НК	0839	5	1
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ДЕЙНОСТТА НА ДЪРЖАВНИТЕ ОРГАНИ И ОБЩЕСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ	0900	3	2
в т.ч. Незаконно превеждане през граница - чл. 280, ал. 2, т. 5 НК (само за СпНС)	0911		
Основен състав на престъпление по служба - чл. 282, ал. 1 НК	0913		
Квалифицирани състави на престъпление по служба - чл. 282, ал. 2 - 5 НК	0914		
Престъпление по служба - чл. 282а НК	0915		
Престъпление по служба - чл. 283 НК	0916		
Престъпление по служба - чл. 283а НК	0917		
Престъпление по служба - чл. 283б НК	0918		
Престъпление по служба - чл. 285 НК (само за СпНС)	0921		
Подкуп - чл. 301 НК	0932		
Квалифицирани състави на подкуп - чл. 302 НК	0933		
Подкуп в особено големи размери, представляващ особено тежък случай - чл. 302а НК	0934		
Подкуп на длъжностно лице - чл. 304 НК	0935		
Подкуп на длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение, включително съдия, съдебен заседател, прокурор или следовател - чл. 304а НК	0936		
Подкуп от и на чуждо длъжностно лице - чл. 301, ал. 5 и чл. 304, ал. 3 НК	0937		
Подкуп с цел упражняване на влияние - чл. 304б НК	0938		
Подкуп, получен от арбитър или вещо лице - чл. 305 НК	0939		
Посредничество за подкуп - чл. 305а НК	0940		
Провокация за подкуп - чл. 307 НК	0941		
ДОКУМЕНТНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ - чл. 308 - чл. 319 НК	1000		
КОМПЮТЪРНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ - чл. 319а - чл. 319е НК	1100		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ РЕДА И ОБЩЕСТВЕНОТО СПОКОЙСТВИЕ	1200		
в т.ч. Образуване и ръководене на организирана престъпна група - чл. 321 НК (само за СпНС)	1202		

Участие в ръководството на престъпна организация или група - чл. 321а НК (само за СпНС)	1203		
ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1300	53	47
в т.ч. Квалифицирани състави на палеж и взрив - чл. 330, ал. 2 и 3, чл. 333 НК	1302		
Причиняване на смърт и телесна повреда в транспорта - чл. 342 НК	1311		
Причиняване на смърт по непредпазливост в транспорта - чл.343, ал. 1 б. "в" от НК	1313	2	
Причиняване на смърт при управление на МПС в квалифицирани случаи - чл. 343, ал. 3, б. "б" и ал. 4 НК	1315	2	
Противозаконно отнемане на МПС - чл. 346, ал.6, предл.второ НК (само за СпНС)	1321		
Основни състави на производство, пренасяне, изготвяне, търговия и др. на наркотични вещества - чл. 354а, ал. 1 и 2 НК	1332	49	47
Склоняване към употреба на наркотични вещества - чл. 354б НК	1334		
Квалифицирани състави на отглеждане на растения с цел производство на наркотични вещества - чл. 354в, ал. 2 - 4 НК (само за СпНС)	1336		
Общопасни престъпления, извършени от чужд гражданин - чл. 356б, ал. 2 НК (само за СпНС)	1338		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ОТБРАНИТЕЛНАТА СПОСОБНОСТ НА РЕПУБЛИКАТА	1400		
в т.ч. Разгласяване сведения, представляващи държавна тайна - чл. 357 - чл. 360 НК	1401		
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ МИРА И ЧОВЕЧЕСТВОТО	1600		
ОБЩО ДЕЛА НОХ /от ш. 0100 до ш. 1600/	1699	106	88
ЧНД - СЪДЕБНО ПРОИЗВОДСТВО	2000	26	
в т.ч. Производство за определяне на общо наказание по чл. 23-27 НК (кумуляции – чл. 306, ал. 1, т. 1 НПК)	2110	3	
Производство по закона за Европейската заповед за разследване	2250	3	
Производство по молби за реабилитация	2400	2	
ЧНД - ОТ ДОСЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО	3000	16	
АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛА – общо	4000	4	
в т.ч. Производства по приложението на чл.78а НК	4350		
в т.ч. Производства по чл. 83а от ЗАНН	4381	4	

Общо наказателни I инстанция дела		152	88

През последните три години свършените дела от съдиите от наказателно отделение са както следва:

- през 2022 г. - 159 НОХД и 933 ЧНД (от тях 112 бр. разпити);
- през 2021 г. - 172 НОХД и 740 ЧНД (от тях 60 бр. разпити);
- през 2020 г. - 153 НОХД и 789 ЧНД (от тях 73 бр. разпити).

От 159 свършени НОХД, 125 са в тримесечен срок - 79%, 53 дела са със съдебен акт по същество, прекратени са 106 дела, от които по 88 поради одобрено споразумение. Висящи в края на периода са останали 45 дела.

От 29 свършени АНД, 23 са в тримесечен срок - 79%, 25 дела са със съдебен акт по същество, прекратени са 4 дела, а висящи в края на периода са останали 10 дела.

От 821 свършени ЧНД, 99% са в тримесечния срок. От тях 784 са със съдебен акт по същество, а 37 са прекратени. Останали висящи в края на периода са 26 дела.

От 112 частни наказателни дела – разпити, 100% са приключили. По 107 дела разпитите са надлежно проведени, а производството по 5 дела е прекратено. Липсват висящи дела от този вид към края на отчетния период.

През 2022 г. по 53 НОХД са постановени присъди, а 88 НОХД са приключили с одобрено споразумение за решаване на делото (или 88,68% от свършените НОХД са приключени с присъди и споразумения).

	НОХД/АНД	ЧНД
Съотношение несвършени/свършени дела	1:3,4	1:31,6
Брой обжалвани/протестиращи дела	31	92

От общо **прекратените 106 НОХД** (при 115 за 2021 г. и 89 за 2020 г.), в 65 от случаите се касае за образувани дела по внесени споразумения по чл. 381 НПК (при 68 за 2021 г. и 54 за 2020 г.), а по други 25 дела е одобрено споразумение в съдебното производство по реда на чл. 384 НПК (при 38 за 2021 г. и 28 за 2020 г.).

Най-голям е броят на решенията по същество с присъда дела за престъпления по Глава XI - Общопасни престъпления – 18, по Глава II - Престъпления против личността – 11, по Глава VIII - Престъпления против дейността на д.о.о.о – 9, по Глава VI - Престъпления против стопанството – 8, по Глава VII - Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи – 5 и по Глава V - Престъпления против собствеността – 2.

За сравнение:

- през 2021 г. най-голям е броят на решенията по същество с присъда дела за престъпления по Глава XI - Общопасни престъпления – 26, по Глава VIII - Престъпления против дейността на д.о.о.о – 11, по Глава II - Престъпления против личността – 7, по Глава VII - Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи – 5, по Глава VI - Престъпления против стопанството – 4 и по Глава V - Престъпления против собствеността – 4.

- през 2020 г. най-голям е броят на решенията по същество с присъда дела за престъпления по Глава XI - Общопасни престъпления – 25, по Глава II - Престъпления против личността – 13, по Глава VIII - Престъпления против дейността на д.о.о.о – 10, по Глава VI - Престъпления против стопанството – 9, по Глава V - Престъпления против собствеността – 4 и по Глава VII - Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи – 3.

Големият брой решени по същество дела с присъда, имащи за предмет престъпления по **Глава XI от НК** - Общопасни престъпления, закономерно е обусловен от постъпилия през годината брой дела от тази група, които в структурата на постъпленията се установяват като такива с най-висок дял – 64 бр.

През отчетната година са постановени 53 присъди по наказателни дела от общ характер, от които 52 осъдителни и 1 изцяло оправдателна (НОХД № 384/2020 г.).

Влезлите в сила съдебни актове по първоинстанционни наказателни дела през 2022 г. са общо 153, от които 146 по НОХД, 3 по АНД и 4 по ЧНД.

1.5.Оправдателни присъди

През 2022 г. в Окръжен съд - Бургас оправдателна присъда е постановена спрямо 1 подсъдим:

- **НОХД № 384/2020 г.** – по обвинение за извършено престъпление по чл. 248а, ал. 3, вр. ал. 2, предл. 1-во, вр. ал. 1 от НК. По делото е постъпил протест и предстои да бъде изпратено за инстанционен контрол в Апелативен съд – Бургас.

От влезлите в сила през 2022 година 58 присъди, **една е оправдателна** – НОХД № 87/2018 г.

1.6.Върнати за доразследване дела

През отчетната година по 11 броя НОХ дела съдебни състави на Окръжен съд – Бургас при провеждане на разпоредително заседание са постановили по реда на чл. 249, ал. 2, вр. 248, ал. 1, т. 3 от НПК прекратяване на съдебното производство и връщане делото на прокурора за отстраняване на допуснати процесуални нарушения, като по две от делата, при осъществен инстанционен контрол по реда на глава 22 от НПК, въззивната инстанция е отменила определението на БОС и е върнала делата за разглеждането им в съдебно заседание.

По 1 брой НОХ дело състав на Апелативен съд – Бургас е отменил протоколно определение на БОС, постановено в разпоредително заседание, с което е било оставено без уважение искането на защитата за връщане на делото на прокурора, прекратил е съдебното производство по делото на БОС и е върнал същото на прокурора.

Вид дело	№ дело	Резултат	Обжалване
НОХД	20212100200597	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Има подаден частен протест – С определение № 71/31.03.2022 г. по ВЧНД № 68/2022 г., Апелативен съд – Бургас отменя определението на БОС и връща делото за разглеждане в съдебно заседание.
НОХД	20212100201311	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Няма подадена частна жалба или частен протест.
НОХД	20212100201348	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Няма подадена частна жалба или частен протест
НОХД	20222100200066	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Няма подадена частна жалба или частен протест
НОХД	20222100200136	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Има подаден частен протест: Апелативен съд – Бургас потвърждава определението на БОС
НОХД	20222100200277	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Има подаден частен протест: Апелативен съд – Бургас потвърждава определението на БОС
НОХД	20222100200388	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Има подаден частен протест: Апелативен съд – Бургас потвърждава определението на БОС
НОХД	20222100200466	Прекратено и върнато за доразследване от Апелативен съд – Бургас	-
НОХД	20222100200481	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Няма подадена частна жалба или частен протест
НОХД	20222100200523	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Няма подадена частна жалба или частен протест
НОХД	20222100200880	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Има подаден частен протест: Апелативен съд – Бургас потвърждава определението на БОС
НОХД	20222100200942	Прекратено и върнато за доразследване от разпоредително заседание	Има подаден частен протест – С определение № 241/21.12.2022 г. по ВЧНД № 263/2022 г., Апелативен съд – Бургас отменя определението на БОС и връща делото за разглеждане в съдебно

			заседание.

Причините за връщане делата за доразследване на прокуратурата са аналогични с отчитаните в докладите за предходните години и се изразяват в:

- допуснати процесуални нарушения в досъдебното производство, довели до съществено ограничаване процесуалните права на обвиняемия или на пострадалия;

- констатирани противоречия между обстоятелствена и заключителна част на обвинителния акт, отнасящи се до съставомерните признаци на деянието и участието на обвиняемите в него;

- непосочване в обстоятелствената част на обвинителния акт на фактите, обуславящи съставомерността на деянието и участието на обвиняемия в осъществяването му, като тук се включва и липсата на конкретизация относно времето, мястото и начина на извършване на деянието.

Данните, че от общо постановените единадесет определения на ОС – Бургас за прекратяване на съдебното производство и връщане делото на прокурора пет не са били обжалвани или протестирани, а четири от оспорените пред въззивната инстанция са били потвърдени, позволяват да се направи положителна оценка за работата на съда по разглеждания показател, от гледна точка на стриктното спазване на задължителните указания в Тълкувателно решение №2/2002г. на ОСНК на ВКС при преценка за допуснатите в досъдебното производство съществени процесуални нарушения.

Повторно внесените в съда дела, след прекратяването им по реда на чл. 249, ал. 2, вр. 248, ал. 1, т. 3 от НПК, съобразно изричното правило на чл. 80, ал. 8 от Правилника за администрацията в съдилищата и утвърдените със Заповед на председателя на съда Вътрешни правила, се възлагат за разглеждане на първоначалните съдии-докладчици.

1.7. Наказана престъпност

Общо са осъдени **162 лица** по НОХД, **1** подсъдим е оправдан и **1** подсъдим е освободен от наказателна отговорност (чл. 78А НК).

Наказания „лишаване от свобода” над 10 г. до 30 г. са били наложени на 7 лица. На „лишаване от свобода” над 3 до 10 г. са осъдени 6 подсъдими. Няма осъдени на „доживотен затвор“. На 144 лица са били наложени наказания „лишаване от свобода” до 3 години, като за 92 от тях е приложен института на условното осъждане и изтърпяването на наказанието е отложено за определен изпитателен срок.

Наказана престъпност и брой осъдени лица в тригодишния период:

Наложени наказания	2022	2021	2020

Лишени от свобода до 3 години	144	149	129
От тях условно	92	101	87
Лишаване от свобода над 3 до 10 години	6	12	18
Лишаване от свобода над 10 до 30 години	7	2	2
Доживотен затвор	0	0	1
Доживотен затвор без право на замяна	0	0	0
Други	5	10	10

През 2022 г. (както през 2021 г. и 2020 г.) е осъдено едно непълнолетно лице.

Отново най-голям е дялът на осъдените лица на „лишаване от свобода” до 3 години – 144, при 149 през 2021 г. и 129 през 2020 г.

През отчетната година най-голям е броят на осъдените лица за престъпления по чл. 354а, ал. 1 и 2 НК (основни състави на производство, пренасяне, изготвяне, търговия и др. на наркотични вещества) – 53, при 62 през 2021 г. и 45 през 2020 г. Следват осъдените лица за престъпления по чл. 249, ал. 1 от НК (използване на платежен инструмент с неверни данни или без съгласието на титуляра) – 34.

През 2022 г. осъдените лица за убийство по чл. 115 - 116 НК са 7 (при 5 през 2021 г. и 3 през 2020 г.).

За причиняване на смърт по непредпазливост, квалифицирано като престъпление по чл. 123 НК през 2022 г. няма осъдени лица (при 2 през 2021 г. и 4 през 2020 г.).

1.8.Инстанционен контрол

През 2022 г. са обжалвани и протестирани 28 НОХД, 92 ЧНД и 3 АНД.

За сравнение:

- през 2021 г. са обжалвани и протестирани 41 НОХД, 77 ЧНД и 4 АНД.

- през 2020 г. са обжалвани и протестирани 40 НОХД, 82 ЧНД и 6 АНД.

Резултати от инстанционен контрол:

НОХД присъди и АНД решения	2022	2021	2020
Отменени	6	4	4
Потвърдени	20	14	12

Изменени	10	20	17

Отменени са актовете по 6 наказателни дела (НОХД и АНД):

Вид	№ дело	Индекс
НОХД	1088/2018	3-2а
НОХД	1046/2020	3-2а
НОХД	20202100201016	3-2а
НОХД	1266/2020	3-2б
НОХД	369/2019	3-2е
НОХД	990/2013	3-3б

По НОХД № 1088/2018 г. Апелативен съд - Бургас отменя първоинстанционната присъда и връща делото за ново разглеждане от друг състав на съда.

По НОХД № 1046/2020 г. Апелативен съд - Бургас отменя първоинстанционната присъда и връща делото за ново разглеждане от друг състав на съда.

По НОХД № 1016/2020 г. Апелативен съд - Бургас отменя първоинстанционната присъда и връща делото за ново разглеждане от друг състав на съда.

По НОХД № 1266/2020 г. Апелативен съд - Бургас отменя първоинстанционната присъда и връща делото за ново разглеждане от друг състав на съда.

По НОХД № 369/2019 г. е отменена първоинстанционната оправдателна присъда и е постановена нова присъда, с която подсъдимият е признат за виновен в извършване на престъпление по чл. 354а, ал. 1, изр. 2, вр. изр. 1 от НК. Новата въззивна присъда на Апелативен съд - Бургас е оставена в сила с решение на ВКС.

По НОХД № 990/2013 г. Апелативен съд - Бургас отменя първоинстанционната присъда и прекратява изцяло наказателното производство поради настъпила смърт на подсъдимия.

Изменени са актовете по 10 НОХ дела:

Вид	№ дело	Индекс
НОХД	20212100200373	3-2ж

НОХД	1167/2018	3-4б
НОХД	944/2019	3-4б
НОХД	1317/2019	3-4б
НОХД	300/2020	3-4б
НОХД	20212100200578	3-4б
НОХД	20212100200674	3-4б
НОХД	20202100200902	3-4б
НОХД	20212100201208	3-4б
НОХД	1050/2020	3-5а

Сред основните причини за изменителните решения са: - констатирана от въззивната или касационната инстанция несъответност на наложеното наказание с обществената опасност на деянието и дееца, което е довело до неговото намаляване или увеличаване; - частично оправдаване по обвинения за нарушаване на правила за движение по пътищата, визирани в конкретни разпоредби на ЗДвП, поради липса на причинна връзка с настъпилния вредоносен резултат, - приложение на условно осъждане по чл. 66, ал. 1 от НК.

От върнатите от инстанционен контрол през отчетната година първоинстанционни наказателни дела (НОХД и АНД) **20 са изцяло потвърдени.**

Във връзка с горепосочените резултати, оценката, която се оформя на основата на показателите от инстанционния контрол, е положителна, тъй като в сравнение с предходните две години е увеличен броят на потвърдените актове, намален е значително на изменените и леко е увеличен на отменените.

С оглед намаляване броя на отменените и изменени съдебни актове, продължава практиката в Окръжен съд - Бургас за системен анализ на делата, преминали инстанционен контрол. Обсъждат се както основанията за изменение, респ. отмяна на съдебните актове, така и промяната в практиката на въззивната и касационната инстанция, изискваща преоценка на работата на окръжния съд.

При отчитане на данните от справките за инстанционен контрол следва да се има предвид, че броят обжалвани дела не се равнява на общия сбор от всички резултати от обжалване, тъй като част от изпратените за проверка през отчетния период дела все още не са върнати от горните инстанции, а същевременно се отчитат влезли в сила актове, обжалвани в предходни периоди.

Следната таблица показва движението на делата и наблюдаваните в доклада съотношения:

Видове дела по глави и чл. от НК	Дела за разглеждане						Свършени дела								
	Дела за разглеждане			В т.ч. новообразувани			Решени по същество с присъда			Прекратени			В т.ч. по споразумение		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020	2022	2021	2020	2022	2021	2020	2022	2021	2020
ГЛ. I ПРЕСТЪПЛЕНИЯ П/В РЕПУБЛИКАТА	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ГЛ. II ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	23	14	23	17	10	14	11	7	13	5	1	6	3	1	4
в т.ч. убийства - чл. 115 - 118 НК	10	9	6	6	7	3	7	5	4	0	0	0	0	0	0
убийства опити - чл. 115-118 НК	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
причин.смърт по непредпазливост – чл.123 НК	2	2	5	2	0	1	0	2	3	0	0	0	0	0	0
отвличане на лица- чл.142 от НК	3	1	9	3	1	7	0	0	5	3	1	4	3	1	3
блудство - чл.149, ал.5 от НК	3	1	0	2	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Изнасилване - чл. 152 ал.4 НК	2	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0
ГЛ.V ПРЕСТЪПЛ.ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА	12	20	14	11	17	11	2	4	4	7	15	7	7	13	6
в т.ч. кражба - чл. 196а НК	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0
грабеж - чл. 199 НК	9	17	12	9	14	10	2	4	3	5	13	6	5	12	6
присвояване - чл. 203, 206, ал.4 НК	0	2	1	0	2	1	0	0	0	0	2	1	0	1	0
изнудване /рекет/ чл.213, ал.3 и 4, чл.214, ал.2 НК	2	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
ГЛ. VI ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	51	42	46	46	34	42	8	4	9	32	33	29	28	29	29
контрабанда на нарк. в-ва – чл. 242 ал. 2 и 3 НК	1	2	2	1	2	2	0	0	0	0	2	2	0	2	2
прест.п/в паричната и	41	31	39	38	24	36	8	4	8	26	24	24	25	23	24

кредит.с-ма чл.243-250НК															
ГЛ. VII П-Я П-В ФИН.ДАНЪЧ. И ОСИГ. С-МИ	17	11	10	13	6	7	5	5	3	6	2	2	1	1	0
в т.ч. чл. 253 ал.4 НК	1	2	3	0	1	2	0	0	1	1	1	1	0	1	0
укрив./непл.данъ чни задължения- чл.255-257 НК	16	9	7	13	5	5	5	5	2	5	1	1	1	0	0
ГЛ. VIII ПРЕСТ.П-В ДЕЙНОСТТА НА Д.О.О.О	19	19	21	16	14	18	9	11	10	3	5	6	2	4	5
в т.ч.:пр.по служба с цел облага-чл.282- 283аНК	2	1	2	2	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1
пасивен подкуп на мест.дл.лице- чл.301-303 НК	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
акт. подкуп на мест.дл.лице- чл.304,ал1 и 2 НК	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
акт. подкуп на мест.дл.л.отг.слу ж.пол.-чл.304аНК	11	8	9	9	7	9	8	6	8	0	0	0	0	0	0
ГЛ.IX ДОКУМ. ПРЕСТЪПЛЕНИ Я чл.308-319 НК	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ГЛ. IXA КОМП. ПРЕСТЪПЛЕНИ Я чл.319а-319е	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ГЛ. ХПРЕСТЪПЛ. П/В ОБЩ. СПОКОЙСТВИЕ	3	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ГЛ. XI ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИ Я	79	100	77	64	87	63	18	26	25	53	59	39	47	58	38
в т.ч. палеж - чл. 330 ал.2 и 3 НК	1	3	3	0	2	2	0	0	1	0	2	1	0	2	1
смърт и телесна повреда в трансп.-чл. 342 НК	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
прич. смърт в транспорта – чл. 343 ал.1"в"	14	14	14	12	9	13	8	12	9	2	0	0	0	0	0
смърт в трансп.в пияно с-е- чл.343ал.3"б" и ал.4	10	13	13	6	19	7	6	9	8	2	0	1	0	0	0
чл. 354а,б и чл.354вал.2-4 НК	54	69	47	46	66	41	4	4	7	49	57	37	47	56	37
Общ брой:	204	206	191	170	168	155	53	57	64	106	115	89	88	106	82

1.9. Дела наблюдавани от Европейската комисия за 2022 г. няма.

2. ВЪЗЗИВНО НАКАЗАТЕЛНО ПРАВОСЪДИЕ

2.1. Постъпление на въззивни наказателни дела.

Брой разгледани дела.

Към 01.01.2022 г. несвършени са били 67 въззивни наказателни дела, от които 37 дела са образувани през последните 2 месеца на 2021 г. Несвършените ВЧНД са били 22 бр., като през последните 2 месеца на 2021 г. са образувани 10 броя.

През отчетната 2022 година в Окръжен съд - Бургас са постъпили **432 въззивни наказателни дела**, от които **190 ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД**, и **242 ВЧНД**.

За сравнение:

- през 2021 година в Окръжен съд - Бургас са постъпили 430 въззивни наказателни дела, от които 186 ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД, и 244 ВЧНД.

- през 2020 г. са постъпили 414 въззивни наказателни дела, от които 175 ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД, и 239 ВЧНД.

Дейността на съда по разглежданият показател е пряко обусловена от дейността на районните съдилища. Отчетените цифри свидетелстват за запазване броя на постъплението на дела, по които съдът се произнася като втора инстанция в сравнение с предходната 2021 г.

Най-много дела са образувани по жалби и протести против първоинстанционни актове на РС-Бургас (105), РС-Несебър (39), РС-Карнобат (13), РС-Поморие (10), РС-Айтос (8), РС-Царево (8), РС-Средец (5) и РС-Малко Търново (2). По жалби са образувани 143 дела, а по протести на прокуратурата - 47 дела.

През 2022 г. са разгледани общо **257 въззивни дела** - ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД (при 243 през 2021 г. и 219 през 2020 г.) и **264 ВЧНД** (при 254 ВЧНД през 2021 г. и 254 ВЧНД през 2020 г.).

2.2. Свършени дела - анализ по видове

Относителните резултати от дейността на съдиите по ВНОХД, ВНЧХД, ВАНД и ВЧНД, се илюстрират в следната таблица:

Вид дело	ВНОХ, ВНЧХД и ВАНД	ВЧНД
Брой дела за разгл. през 2022 г.	257	264
Относителен дял на свършените дела към делата за разглеждане	66,92%	86,36%
Несвършени дела към 31.12.2022 г.	85	36

Съотношение на несвършени към свършени дела	1:2,02	1:6,33
Брой обж. и протестирани дела	12	0
Отменени	2	0
Потвърдени	5	0

За сравнение за 2021 г.:

Вид дело	ВНОХ, ВНЧХД и ВАНД	ВЧНД
Брой дела за разгл. през 2021 г.	243	254
Относителен дял на свършените дела към делата за разглеждане	72,43%	91,34%
Несвършени дела към 31.12.2021 г.	67	22
Съотношение на несвършени към свършени дела	1:2,63	1:10,55
Брой обж. и протестирани дела	5	2
Отменени	1	0
Потвърдени	0	0

За сравнение за 2020 г.:

Вид дело	ВНОХ, ВНЧХД и ВАНД	ВЧНД
Брой дела за разгл. през 2020 г.	219	254
Относителен дял на свършените дела към делата за разглеждане	73,97%	96,06%
Несвършени дела към 31.12.2020 г.	57	10
Съотношение на несвършени към свършени дела	1:2,84	1:24,4
Брой обж. и протестирани дела	4	0
Отменени	2	0
Потвърдени	2	0

През 2022 г. са **свършени общо 172** въззивни наказателни дела (ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД), които представляват **66,92%** от всички разгледани през годината 257 дела от тази група. Със съдебен акт по същество са приключени 154 дела, а 18 дела са прекратени.

От общо свършените въззивни наказателни дела, в тримесечен срок са приключени 73 дела или 42% (при 90 дела през 2021 г., или 51%, и 86 дела през 2020 г., или 53%).

Висящи в края на отчетния период са останали 85 въззивни наказателни дела, като за последните три месеца на 2022 г. постъпилите дела от тази група са били 42. Това са дела, предстоящи за разглеждане в открито съдебно заседание или обявени за решаване в открито заседание, но по които към 01.01.2023 г. няма постановен резултат. Значителна част от този брой дела се формира от повишеното постъпление в края на годината на дела, по които е образувано въззивно производство. Тази тенденция на устойчивост на постъпленията е обективен процес, наблюдаван последователно всяка година, неподлежащ на оптимизиране в хода на въззивното производство, доколкото е резултат на стремежа на районните съдилища да приключат отчетната година с минимален брой на висящите производства.

И през 2022 г., както и при предходната година, се констатира намаляване процента свършени въззивни дела – ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД в рамките до 3 месеца. Причините, водещи до забавяне на съдебното производство по въззивните наказателни дела през отчетната година се обособяват в следните групи: - неявяване на защитник по уважителни причини; - необходимост от провеждане на въззивно съдебно следствие за събиране на нови доказателства по инициатива на страните или служебно от съда, с оглед правилното решаване на делото; - направени искания от подсъдим за ангажиране на нов защитник по упълномощаване; - неявяване на подсъдим, с обвинение за тежко престъпление, присъствието на който в съдебно заседание пред въззивната инстанция, съгласно регламента, даден в чл. 329, ал. 2 от НПК, е задължително; - неявяване на страни и други участници в процеса поради заболяване.

Същевременно, не може да не се отчетат и случаите на предадени съдебни актове, надхвърлящи разумните срокове, които макар и изолирани, следва да бъдат преодоленни в бъдещата дейност на съда.

През 2022 г. са **свършени общо 228** въззивни частни наказателни дела (ВЧНД), които представляват **86,36%** от всички разгледани през годината 264 дела от тази група. Със съдебен акт по същество са приключени 216 ВЧНД, а 12 дела са прекратени. Висящи в края на периода са останали 36 дела.

Наблюдаваната от предходни отчетни периоди тенденция основната част от разгледаните ВЧНД да приключват в тримесечен срок е запазена и през 2022 г. През отчетната година приключени в тримесечен срок ВЧНД са 88% (201 дела) при всичко свършени 228 дела. През 2021 г. в тримесечен срок са били приключени 91% (211 дела), при всичко свършени 232 дела, а през 2020 г. в тримесечен срок са били приключени 90% (220 дела), при всичко свършени 244 ВЧНД.

➤ **Брой решени дела по същество - анализ по видове и структура;**

➤ **Брой отменени, брой изменени, брой потвърдени решения на районните съдилища.**

През изминалата година със съдебен акт по същество са решени 154 ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД, както и 216 ВЧНД.

През 2022 г. по 86 решени по същество въззивни наказателни дела, присъдите на първоинстанционните съдилища са потвърдени, което е 55,8% от решените дела (при 94 бр. - 56,3% за 2021 г. и 91 бр. - 59,5% за 2020 г.).

В процентно отношение, потвърдените присъди спрямо решени въззивни наказателни дела са: за РС – Бургас 54% (при 63% за 2021 г. и при 61% за 2020 г.), РС- Несебър 59% (при 58% за 2021 г. и 47% за 2020 г.), РС - Карнобат 67% (при 27% за 2021 г. и 80% за 2020 г.), РС - Поморие 40% (при 78% за 2021 г. и 80% за 2020 г.), РС – Айтос 50% (при 27% за 2021 г. и 77% за 2020 г.), РС - Царево 63% (при 50% за 2021 г. и 33% за 2020 г.), РС - Средец 67% (при 57% за 2021 г. и 67% за 2020 г.) и РС - М. Търново 100% (при 20% за 2021 г. и 40% за 2020 г.).

Окръжен съд - Бургас е **изменил 39** присъди на районните съдилища, което е 25% от решените по същество дела. В 12 случая наказанието е намалено (при 14 случая за 2021 г. и 8 за 2020 г.), по 5 дела наказанието е увеличено (при 4 за 2021 г. и 3 за 2020 г.). Броят на изменените присъди, извън частта им относно наказанието (с други промени в наказателната част и промени в гражданската част) е 20 (при 25 за 2021 г. и 31 за 2020 г.). Сред изменените присъди основно място за последните три години заемат тези, с промени в наказателната част – 16 (10% от всички свършени), при 18 за 2021 г. (11% от всички свършени) и 25 за 2020 г. (16% от всички свършени). По 4 от делата Окръжен съд - Бургас е изменил присъдата в гражданско-осъдителната ѝ част, при 7 за 2021 г. и 6 за 2020 г.

По 14 дела (18 за 2021 г. и 11 за 2020 г.) присъдите са били отменени изцяло и делата върнати за ново разглеждане. Анализът на причините за отмяна на присъдите установява, че отмяната и връщане на делата за ново разглеждане са поради допуснати отстраними съществени нарушения на процесуалните правила, както и поради липса на мотиви и несъответствие на съдържанието на съдебния акт с изискването на чл. 305, ал. 3 от НПК.

Прекратени са били производствата по общо 30 въззивни наказателни дела, от които 18 ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД. Дванадесет ВЧНД са били прекратени по други причини - нередовности и оттегляне на жалбите и протестите по тях.

2.3. Брой обжалвани и протестиращи въззивни производства, резултати от касационна проверка.

От общо решените през отчетния период ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД - 172 дела, обжалвани са били съдебните актове по 12 от тях. За сравнение от общо

решенията през 2021 г. - 176 дела, обжалвани са били съдебните актове по 5, а от решенията през 2020 г. – 162 дела, обжалвани са били 4.

През 2022 г. от Върховен касационен съд са върнати 8 въззивни дела – 5 са потвърдени, 2 са отменени и 1 е изменено. За сравнение: през 2021 г. от ВКС е върнато 1 въззивно дело, което е отменено и върнато за ново разглеждане от друг състав на съда; от върнатите през 2020 г. въззивни дела от инстанционен контрол – 2 са потвърдени и 2 са отменени.

2.4. Натовареност на съдиите от наказателно отделение през 2022г.

Съдиите от наказателно отделение, разглеждащи първоинстанционни и въззивни наказателни дела са били реално натоварени, както следва:

- **Спрямо постъпилите дела – 12,39 дела/месец**
- **Спрямо разгледаните дела – 13,73 дела/месец**
- **Спрямо свършените дела – 12,12 дела/месец**

Действителната натовареност на наказателно отделение показва средно за двете инстанции приблизително **по 151 дела** годишно за разглеждане и **по 133** решени.

2.5. Извършени проверки от Инспектората към ВСС. Проверки от Апелативен съд - Бургас.

През 2022 г. в Окръжен съд - Бургас не са извършвани проверки от Инспектората към ВСС по наказателни дела в Наказателно отделение на БОС.

Проверка на организацията на дейността на съдиите от Окръжен съд - Бургас бе извършена от Апелативен съд - Бургас, обхващаща периода: 01.01.2022 г. – 30.11.2022 г. Към датата на изготвяне на настоящия доклад, в Окръжен съд - Бургас постъпи Доклад от Апелативен съд - Бургас, отразяващ резултатите от проверката. Относно наказателните дела, Комисията е отчела, че първоинстанционните и въззивните наказателни дела се образуват в деня на постъпването им или най-късно на следващия работен ден. Констатирано е, че е създадена добра организация на работа по насрочването на наказателните дела, като същите се насрочват за разглеждане в предвидените в закона срокове. В акта от проверката е дадена препоръка да продължат мерките, общи и индивидуални, за повишаване срочността на изготвяне на съдебните актове.

В отделението се провеждат събрания във връзка с обсъждане и изготвяне на становища по приемането на Тълкувателни решения от Общото събрание на Наказателната колегия на ВКС, свързани с противоречивата практика на съдилищата, както и за обсъждане на възникнали текущи проблеми, включително относно организацията на работата на съдиите. Обезпечен е достъпът на всички съдии до актовете, постановени от горните инстанции чрез създаване на самостоятелна папка в public, информацията в която се обновява с връщането на всяко ново дело от инстанционен контрол.

2.6. ИЗВОДИ

Обобщавайки статистическите данни, изложени в настоящия доклад, може да се направи обоснован извод, че през 2022 година съдиите от Наказателно отделение на БОС са работили при повишена натовареност, но с необходимата отговорност и професионализъм, като са положили усилия за качествено, срочно и при условията на предвидимост решаване на делата.

II. ПЪРВОИНСТАНЦИОННО ГРАЖДАНСКО ПРАВОСЪДИЕ

През 2022 г. в Първо гражданско и търговско отделение на Бургаския окръжен съд, в което се разглеждат всички първоинстанционни граждански и търговски дела, както и фирмените дела, са работили 12 съдии. Трима съдии от отделението бяха командирани в Апелативен съд - Бургас: съдия Десислава Динкова, съдия Кирил Градев и съдия Янко Новаков. И тримата съдии бяха заместени в графика от командирани от районните съдилища: съдия Десислава Динкова и съдия Кирил Градев от двама съдии от Районен съд Бургас, а именно съдия Моника Яханаджиян и съдия Панайот Атанасов, а съдия Янко Новаков от съдия Мариела Иванова от Районен съд – Карнобат. През цялата 2022 год. продължи командировката на съдия Анна Щерева от Районен съд Бургас, която пое графика на съдия Иван Воденичаров след пенсионирането му още през 2021 год.

Отделението се ръководи от заместник-председателя Антоанета Андонова - Парашкевова.

Съдебните помощници към отделението са двама, като по предварителен график, изготвян на тримесечие, подпомагат дейността на съдиите, разпределени в две групи.

1. Останали висящи

Граждански дела

Към 01.01.2022 г. висящи от предходен период са били 321 граждански дела, от които новообразувани през 2021 г. 234 дела (73%) и останали от предходен период 87 дела (27%). **За сравнение:**

- към 01.01.2021 г. висящи от предходен период са били 260 граждански дела, от които новообразувани през 2020 г. 193 дела (74%) и останали от предходен период 67 дела (26%).

- към 01.01.2020 г. висящи от предходен период са били 171 граждански дела, от които новообразувани през 2019 г. 120 дела (70%) и останали от предходен период 51 дела (30%).

Търговски дела.

Към 01.01.2022 г. висящи от предходен период са били 300 търговски дела, от които новообразувани през 2021 г. 209 дела (70%), а от предходен период 91 дела (30%). **За сравнение:**

- към 01.01.2021 г. висящи от предходен период са били 310 търговски дела, от които новообразувани през 2020 г. 189 дела (61%), а от предходен период 121 дела (39%).

- към 01.01.2020 г. висящи от предходен период са били 356 търговски дела, от които новообразувани през 2019 г. 284 дела (80%), а от предходен период 72 дела (20%).

ИЛИ:

Към 01.01.2022 г., в началото на отчетния период, в съда висящи са били общо 621 първоинстанционни граждански и търговски, включително частни граждански и частни търговски дела, при 570 за 2021 г. и 527 за 2020 г.

Анализът на данните за несвършените дела показва следното: увеличен е броят заварени несвършени първоинстанционни граждански дела, спрямо предходните два отчетни периода. За разлика от първоинстанционните граждански дела, броят на заварените несвършени първоинстанционни търговски дела е намалял спрямо предходните два отчетни периода.

Относително малко на брой първоинстанционни граждански дела (27%) и първоинстанционни търговски дела (30%), са се задържали в отделението повече от 1 година, като преобладаващият брой спорове са разрешени в рамките на година.

Константна причина за останалите несвършени дела е постъплението в края на отчетния период, тъй като разглеждането на новообразуваните тогава дела преминава към следващия отчетен период.

И през 2022 год., както и в преходните години, съдиите положиха интензивни лични усилия да приключат в разумен срок възложените им за разглеждане дела и от двете материи. Положителният резултат се дължи и на осигурения през цялата 2022 год. състав от 12 съдии в отделението чрез командироване от районните съдилища в съдебния район на Окръжен съд Бургас.

Освен постъплението в края на отчетния период, влияние върху продължителността на разглеждане на делата, оказват висящи спорове по преюдициални въпроси, налагащи приложение на чл.229, ал.1, т.4 от ГПК и изтичане на период от повече от година, в която не се извършват никакви процесуални действия.

Голям брой от спрените търговски дела са искиви производства по чл.694 от ГПК, инициирани от кредитори с оспорени вземания, като съгласно трайната съдебна практика спирането трае докато ищецът в друго идентично като правно основание производство по чл.694 от ТЗ установи своето качество на кредитор.

През 2022 год. трайно се наложи и практика по спиране на производства по преки искиве по чл.432 от КЗ на основание чл.229, ал.1, т.5 от ГПК, до приключване на висящи досъдебни производства, по които като обвиняемо лице е привлечен водачът на застрахования по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника-застраховател лек автомобил-участник в произшествие.

През 2022 год. след решението от 28.10.2021 год. по дело С-319/19 год. на Европейския съд бяха възобновени и множество производства по законите за гражданска конфискация- ЗОНПИ/отм./ и ЗПКОНПИ, образувани в предходни години и спрени до произнасяне по две преюдициални запитвания, отправени от български съд.

Извън тези специфични дела, случаите, в които преюдициалните въпроси са въведени във висящ спор с първоначално или последващо съединяване на искове, както и в случаите на обективно и субективно съединяване на искове при излагане на множество факти, респ. търсене на различна по вид защита в едно производство, също водят до продължително разглеждане на делата във времето по-голямо от обичайното, тъй като предявяването на множество искове по принцип е функция на сложна фактология в извънсъдебните отношения и има за резултат фактическо и правно усложняване на делото.

И през тази година ищците по граждански дела често прибегваха до реда за освобождаване от такса по чл. 83, ал. 2 от ГПК още с исковата молба, преди да са получили указания за размера ѝ. Обикновено предоставяните в този момент данни и доказателства за установяване на обстоятелствата по този законов текст са недостатъчни за произнасяне по същество. Налага се изискване на допълнителни доказателства и попълване на исканията с допълнителни данни, в изпълнение на задълженията на съда, от една страна към страната-да ѝ съдейства за изясняване на твърденията ѝ за липса на достатъчно средства да заплати таксите и разноските за производството, а от друга-да не допусне недобросъвестно отклонение от изпълнението на тези публични задължения за сметка на публичните средства в бюджета на съдебната власт. В съдебната практика трайно се установи становището, че при искания по чл. 83, ал. 2 от ГПК съдът не е достатъчно да изиска допълнителни доказателства и данни от ищеца, но следва и служебно да предприеме действия чрез проверки във всички регистри, до които има служебен достъп, за обстоятелствата по чл. 83, ал. 2 от ГПК, относими към възможността на страната да поеме фискалното задължение да заплати съответната държавна такса и/или разноски.

Искания по чл.83,ал.2 от ГПК са налице почти във всяка искова молба, с която се търси обезщетение за вреди-имуществени и/или неимуществени,получени като резултат от пътнотранспортно произшествие, за което е образувано и висящо досъдебно производство. Исканията в тези конкретни случаи очевидно са провокирани от очакванията деянието, довело до инцидента, да бъде признато за престъпление, за да могат пострадалите да се възползват от разпоредбата на чл.83,ал.1, т.4 от ГПК.Описаните по-горе необходими действия за произнасяне по искане по чл.83,ал.2 от ГПК забавят разглеждането на претенциите за обезщетения в исковия процес, следователно забавят удовлетворяването на жертвите на престъпления и поправянето на нанесените им щети. Често в хода на висящия процес по иск по чл.432 от КЗ, след успешно или безуспешно проведено производство по чл.83, ал.2 от ГПК влиза в сила осъдителна присъда, която гражданския съд следва да зачете и

възникват обстоятелствата по чл.83, ал.1, т.4 от ГПК. С оглед на това освен, че производството по чл.83, ал.2 от ГПК е забавило хода на удовлетворяването на пострадалите и ги е натоварило с допълнителни разноски за набавяне на доказателства, които са се оказали ненужни предвид изхода на наказателния процес, е отнело време и усилия на докладчика по движение и произнасяне по същество на искането, които би могъл да насочи към разглеждане по същество на друг спор, или към проучване на съдебна практика по други въпроси.

Необходимо е законодателят да помисли за по-гъвкаво разрешение на въпроса за таксите и разноските в производствата по чл.432 от КЗ, което да отговори на необходимостта от съкращаване на времето за несамостоятелните производства по чл.83, ал.2 от ГПК, развиващи се в техните рамки.

До изключително забавяне на производствата в началния им етап, между образуване на делото и приемане на исковата молба чрез даване ход на размяната на книжа, се стига и поради непредставяне с нея на удостоверение за данъчна оценка, скица или схема за имота при вещни или облигационни искове, с обект недвижим имот. В тези случаи се налага издаване на съдебни удостоверения и предоставяне на допълнително време, чрез производството по продължаване на срок по чл. 63 от ГПК за изготвяне и представяне на посочените документи от съответните учреждения, след което обикновено е необходим и срок за вписване на исковата молба. По тази причина докладчиците често, вземайки предвид горните обективни причини за забава, предварително определят по-дълъг от законния срок от една седмица за отстраняване на нередовностите, по арг. от чл. 62, ал. 3 от ГПК. По този начин, съобразявайки продължителността на срока с действителното време за изпълнение на указанията, ищецът се облекчава, като му се спестяват притесненията и дискомфорта от неколккратно сезиране на съда с искания за продължаване на срок и следене на произнасянето по тях, тъй като съдебната практика е константна за липсата на необходимост от съобщаване на резултата по искането за продължаване на срок. Въпреки това, първите месеци в описаните по-горе случаи, протичат в изправяне на нередовности и почти невъзможно става споровете по същество да приключат със съдебен акт в тримесечен срок. Изключително редки са случаите на последователно редуване на молби за освобождаване от такси и разноски или за предоставяне на правна помощ по едно и също дело, депозирани непосредствено след влизане в сила на акта на съда, с който такива искания са отказани или системно неизпълнение на задължението да се внесе държавна такса по частната жалба (в минимален размер от 15 лв.) за обжалване на такива откази, както и на актовете на съда за връщане на нередовните частни, респ. въззивни жалби. По този начин недобросъвестни участници в производствата по дела бавят по-нататъшния им ход, без съдът да разполага с ефективни средства да препятства това тяхно поведение, представляващо по същността си злоупотреба с процесуални права.

Зачестяват и случаите, в които търговци отправят искания за освобождаване от задължение да внесат такси, позовавайки се на чл. 6 от

Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. Обичайно, това се случва, когато са наясно, че позицията им е губеща, като злоупотребявайки с права, отлагат във времето влизането в сила на акта, от който насрещната страна черпи права срещу тях, както и изпълнението на съществуващи и действителни задължения.

Независимо от обстоятелството, че се развиват в преобладаващия брой случаи безспорно и в рамките на едно съдебно заседание, забава е налице и по делата за установяване и оспорване на произход. Приетият през 2009 год. Семейен кодекс съществено измени разбирането за отношенията родител-дете. Едно от изреченията му е и признаването на самостоятелен интерес на детето, необусловен и функционално несвързан с издръжката и грижите за него, от установяване на действителния му биологичен произход. В тези специфични производства то вече не може да участва, бидейки представлявано от родителя, произхода от който е установен. Това налага назначаване на особен представител на разноски на ищеца, като процедурата от изчисляване и внасяне на парични средства за заплащане възнаграждението му и получаване на предложение от Адвокатска колегия - Бургас на адвокат за назначението отнема около един месец. В тези случаи възнаграждението на адвоката-особен представител, винаги се определя в размер под минималния, тъй като предмета на делото и участието в него на дете, предполага засилената защита на неговите интереси и служебна намеса на съда в изясняването на фактите и обстоятелствата по произхода, включително и при събиране на доказателства. Назначеният особен представител не би могъл да упражни в пълна степен в тези производства професионалната си компетентност, тъй като тя се припокрива с тази на съда, поради което възнаграждението, дори в този размер-под минималния, се явява неоправдано и представлява ненужно натоваща разноска за останалите главни страни.

Зачестиха проблемите с призоваване на чужденци, предимно руски граждани-ответници по дела. По отношение на призоваването на чужденци по дела е приложима разпоредбата на чл.33, ал.1 от КМЧП, в случаите, когато те имат известен адрес в чужбина. Тази разпоредба е специална и се прилага първо при наличие на посочените в нея обстоятелства. При известен адрес на ответник-руски гражданин в Руската Федерация, призоваването там е свързано със забава на производството по едно дело с около 6 месеца, тъй като това е обичайния период за изпълнение на съдебна поръчка от страна на Руската Федерация. Съдебните поръчки се осъществяват по реда на все още действащия помежду ни Договор между НРБ и СССР за правна помощ по граждански, семейни и наказателни дела, но изключително рядко се връщат надлежно изпълнени. В преобладаващия брой случаи адресатът не се явява в съдебно заседание, респ. не е бил открит на адреса в Руската Федерация, при което се налага приложение на предвидените в ГПК способности за призоваване. Действително, разпоредбата на чл.53 от ГПК дава възможност за предприемане на връчване на съдебни книжа на чужденец на адрес в Република България-адресът заявен в съответните административни служби. За приложението на

този ред е необходимо да е установено, че чужденецът пребивава в страната. Получаването на такава информация обичайно става чрез служба „Миграция“ към МВР. Такава може да бъде намерена и в Агенция по вписвания-регистър Булстат, респ. в службите за МДТ към съответната община, в която има данни чужденецът да е придобил недвижим имот. На практика, чужденците рядко спазват задължението да се впишат в регистър Булстат или да обявят адрес в МВР, не посочват такъв и в съответните служби към общините, а ако посочват такъв, то е този на придобития от тях недвижим имот, който те обичайно посещават краткосрочно, през летния сезон. Търсенето на информация във всички възможни административни служби, в които такъв може да е бил заявен, допълнително забавя размяната на книжа, а често е и безрезултатно. Предприетите законодателни промени в регистър Булстат през 2022 год., независимо, че са насочени към защита на личните данни на чужденците-физически лица на територията на Република България в съответствие с европейските регламенти, още повече ще забавят производствата по делата. С промените се предвиди вписване на три адреса за чуждестранните физически лица, които не са постоянно пребиваващи в страната: адрес за кореспонденция, адрес на пребиваване и адрес на недвижимия имот, както и телефон, факс, електронен адрес. Публични, обаче, са само обявените от чужденеца адрес за кореспонденция, телефон, факс, електронен адрес, поради което достъпът до другите адреси, включително този на пребиваване ще е възможен единствено по реда на чл.186 от ГПК-чрез съдебно удостоверение.

Независимо от всичко изложено по-горе, разпоредбата на чл.53 от ГПК не разрешава въпроса с бързото и срочно уведомяване на чужденците за заведени срещу тях дела, тъй като, ако не бъдат намерени на заявения адрес в съответната административна служба, като последица не е предвидено прилагане на съобщението към делото и считането му за връчено. Производството следва да протече при приложение на чл.48 от ГПК- чрез публично обявление. Издирването на чужденци, за да им бъдат връчени съобщения и призовки, не само забавя производствата по дела, отнемайки време за търсене на адреси, но е свързано и с разходи за снабдяване с данни за обявени адреси и в крайна сметка с провеждане на производството по делото на разноски на ищеца за назначаване и с участие на особен представител.

Усложнения във фазата по събиране на доказателства - необходимост от повторни или допълнителни експертизи, искания на страните за продължаване на срокове, било за изправяне на нередовности, било за събиране на допуснати доказателства, допринасят също за невъзможността производствата по част от делата да завършат бързо.

Мерките, които се предприемат за намаляване броя несвършени дела са както общи административни, така и по конкретни дела от всеки докладчик и те са: поддържане на високо ниво на дейността по своевременно и редовно връчване на съобщения и призовки чрез внимателен преглед на дейността по връчване на книжа, извършван от всеки съдия по разпределените му за

разглеждане дела и предприемане на мерки във всеки конкретен случай по своевременно и редовно връчване, а там където се налага, прилагане и на административни мерки - глоби по ГПК; последователно прилагане на процесуалните преклузии; внимателно проучване от фактическата страна на споровете за подготовка на точен, ясен и пълен доклад с реквизитите по чл. 146, ал. 1 от ГПК и допускане за събиране само на относими и необходими доказателства, включително и чрез своевременно намеса на съдията в случаите, когато се констатира необходимост от служебно събиране на доказателства - експертизи, към които обаче страните по различни причини не са се насочили и не са поискали сами; стремеж за провеждане на едно съдебно заседание и събиране на всички допуснати доказателства само в него. В случаите, в които обаче забавянето е на етапа редовност на исковата молба, към които можем да причислим и производствата по молбите по чл. 83, ал. 2 от ГПК и по чл. 95 от ГПК и по назначаване на особен представител, освен бързо произнасяне по същество, други мерки съдът практически не би могъл да приложи.

Безспорно от анализа на данните по първоинстанционните граждански и търговски дела се установява следното: въпреки, че двойната размяна на книжа, приета при търговските спорове, увеличава периода от време за разглеждането им от образуването до първото по делото заседание, чрез нея позициите на страните се изясняват и доказателствените искания се изчерпват в тази фаза. Ето защо, противно на очакванията, търговските дела приключват преимуществено в едно заседание, при това при напълно изяснена фактическа обстановка в него и събрани доказателства, включително изготвени и изслушани експертизи. За разлика от тях, гражданските дела тепърва започват именно в първото по делото съдебно заседание, чрез отделяне на спорното от безспорното и разширяване на предмета на доказване и доказателствените средства.

2. Постъпление

В отделението са **постъпили общо 987 дела** - граждански, търговски и фирмени. От тях:

➤ Граждански дела

През 2022 г. в Окръжен съд - Бургас са постъпили 492 първоинстанционни граждански дела, в т.ч. и частни граждански. **За сравнение:**

- през 2021 г. в Окръжен съд - Бургас са постъпили 425 първоинстанционни граждански дела, в т.ч. и частни граждански.

- през 2020 г. в Окръжен съд - Бургас са постъпили 427 първоинстанционни граждански дела, в т.ч. и частни граждански.

➤ Търговски дела

През 2022 г. в Окръжен съд – Бургас са постъпили 491 търговски и частни търговски дела. **За сравнение:**

- през 2021 г. в Окръжен съд – Бургас са постъпили 591 търговски и частни търговски дела.

- през 2020 г. в Окръжен съд – Бургас са постъпили 511 търговски и частни търговски дела.

➤ **Фирмени дела**

През годината са постъпили общо 4 дела.

По отношение на тези дела, статистиката през предходните години отчита първоначалните регистрации и вписаните промени в обстоятелствата, без отказите.

ИЛИ

Общото постъпление през 2022 г. е 983 граждански и търговски дела (без фирмени), от които 152 частни граждански и частни търговски дела. За сравнение:

- през 2021 г. – 1016 дела, от които 179 частни граждански и частни търговски дела.

- през 2020 г. – 938 дела, от които 175 частни граждански и частни търговски дела.

Общото постъпление сочи, че броят на търговските, граждански, частни търговски и частни граждански дела през 2022 год. се е увеличил в сравнение с 2020 година, но е намалял спрямо предходната 2021 година. Разгледани по материя, обаче, увеличение бележат образуваните граждански дела, докато постъплението при първоинстанционните търговски, частни търговски и частни граждански дела е намаляло.

В постъплението при гражданските дела, сравнително стабилен и близък в годините остава броят на делата за допускане на осиновяване, исковете за произход и вещните искове. Отново е сериозен броя на молбите за информация за осиновяване-2/3 спрямо броя дела за допускане на осиновяване. За разлика от други съдебни райони, искове за прекратяване на осиновяване практически няма-новообразувано е само едно дело. Значителен дял от постъплението по граждански дела през 2022 год. отново се пада на различните видове установителни искове, при които, като основен и първостепенен въпрос се поставя този за обосноваване на правния интерес от търсената защита.

При търговските дела традиционно голямо е постъплението при исковете за права и правоотношения, породени или отнасящи се до търговска сделка, въпреки, че в сравнение с предходните три години броят им през 2022 год. е най-малък-205 бр. За сравнение през 2021 год. те са били 213 бр., през 2020 г. - 222 бр., а през 2019 - 365 бр. Увеличен е броя на производствата по чл. 25 от ЗТР по обжалване на откази на длъжностни лица по регистрацията в Агенция по вписванията - образувани са 82 дела през 2022 год., докато през 2021 год. те са били 68 ,а през 2020 г. -71 дела. Сериозно дял в търговските спорове отново заемат исковете за прекратяване на търговски дружества по съдебен

ред-новообразувани 77 дела през 2022 год. молбите за откриване на производства по несъстоятелност са 36, като в преобладаващия брой случаи инициатори са самите длъжници. Огромната част от тези дела приключват още на първа фаза с решение по чл. 632 от ТЗ, като производството се спира, поради липса на имущество, с което да бъдат поети първоначалните разноси. Отново както и през 2021 год. 7 на брой са постановените решения по чл. 630 от ТЗ, което означава, че кредиторите на много малък брой длъжници ще имат шанс да получат някакво удовлетворение на претенциите си.

Намален е броят на частните производства по издаване на европейска заповед за плащане по Регламент 1896/2006 год. - 4 на брой за 2022 г. (през 2021 г. – 5 бр., а през 2020 год. – 9 бр.).

През отчетната година има образувано едно дело по молба за издаване на изпълнителен лист и по молба за допускане изпълнението на съдебно решение или друг акт, постановен в държава членка на ЕС по Регламент № 4/2009 год. Няма образувани дела за издаване на изпълнителен лист въз основа на европейско изпълнително основание по Регламент 805/2004 год.

През отчетната 2022 год. в Окръжен съд - Бургас не бяха образувани дела по молби за откриване на производство по стабилизация.

3. Разгледани граждански и търговски дела

През 2022 г. съдиите от това отделение са разгледали 1604 (в т.ч. 152 частни дела) първоинстанционни граждански и търговски дела. *За сравнение:*

- през 2021 г. съдиите от това отделение са разгледали 1586 (в т.ч. 186 частни дела) първоинстанционни граждански и търговски дела.

- през 2020 г. съдиите от това отделение са разгледали 1465 (в т.ч. 176 частни дела) първоинстанционни граждански и търговски дела.

4. Останали висящи дела в края

В края на отчетния период останали висящи са 630 дела (при 621 за 2021 г. и 570 за 2020 г.). Това представлява 39,15% от всички разгледани дела.

5. Свършени дела.

През годината са свършени общо 974 дела, от които 827 граждански и търговски дела и 147 частни граждански и търговски дела.

От свършените 433 граждански дела 50% са в тримесечния срок (периодът е от определението за първо насрочване до предаване на съдебен акт) (43% през 2021 г. и 60% през 2020 г.). Налице е леко повишение на процента дела приключили в тримесечен срок, в сравнение с предходната година.

Свършените частни граждански дела са 60 на брой, като от тях 100% са в 3-месечен срок.

От свършените 481 търговски дела 67% са в тримесечния срок (периодът е от определението за първо насрочване до предаване на съдебен акт) (68 % за 2021 г. и 65 % за 2020 г.). Този показател е сравнително постоянен през годините.

➤ **Свършени граждански дела.**

През 2022 г. са свършени 493 граждански и частни граждански дела или 61% от общия брой дела за разглеждане, като съотношението несвършени/свършени дела е **1:1,54**.

В 3-месечен срок са свършени 275 от гражданските дела.

С акт по съществуващото по делото са приключили 356 дела, а прекратени са били 137 дела.

➤ **Свършени търговски дела.**

През 2022 г. са свършени общо 481 търговски дела, от които 87 частни търговски дела или 61% от общия брой дела за разглеждане, като съотношението несвършени/свършени дела е **1:1,55**.

В 3-месечен срок са свършени 67%.

С акт по съществуващото на делото са приключили 369 дела, а прекратени са били 112 дела.

И при гражданските, и при търговските спорове съдиите се стремят в разумен срок и добросъвестно да изпълнят задълженията си по разглеждане и произнасяне. Данните сочат, че съотношението свършени/несвършени граждански и търговски дела през 2022 год. не се отклонява драстично от предходните години.

Преобладаващата част от висящите дела са с фактическа и правна сложност, като са въведени многобройни факти и връзки между факти като релевантни за взаимоотношенията между страните, които следва да се установят и вземат предвид в съвкупност, често преминаване през продължителната процедура по оспорване на ангажирани доказателства-истинност на документи, свидетелски показания, заключения на вещи лица, често срещано е и отклонението от типичното развитие на исковото производство, изразяващо се в обективно или субективно съединение на многобройни претенции, обосновани и с различни взаимноизключващи се факти, участие на трети лица в производствата, все по-често налагаща се служебна намеса на съда в процеса на доказване, чрез преценка на необходимостта от допускане на различни по вид експертизи и формулиране на задачи към тях. Така процесуалните усилия на конкретния съдия по разглеждане на даден спор не само се увеличават, но и се усложняват, тъй като е необходимо да се отделя време не само за подготовка на делото за насрочване в открито съдебно заседание, но често и преди пристъпване към размяна на книжа за изясняване на изложението на обстоятелствата, за установяване на правен интерес, а и между заседанията, след анализ на вече приобщени

доказателства и преценка на необходимостта, от служебна намеса на съда чрез назначаване на експертиза.

Възможността за срочно приключване на делата е значително подобрена с предприетите дисциплиниращи участниците в процедурите мерки от съдиите. Осигурено е редовно връчване на съобщения и призовки чрез едновременно прилагане на всички предвидени в ГПК способи, което доведе до намаляване на проявите на недобросъвестност на ответниците, до спестяване на разходи на търсещите защита ищци по назначаване на особени представители по чл. 47, ал. 6 от ГПК, както и до практическо преустановяване на възникването на основания за отмяна на влезли в сила решения или на постановени неприсъствени решения, поради нарушение правото на защита на насрещната страна.

6. Решени дела по същество. Прекратени.

През 2022 г. с акт по съществуващото на делото са свършени 725 първоинстанционни граждански и търговски дела (при 747 за 2021 г. и 674 за 2020 г.). Искът е бил уважен изцяло по 461 дела, уважен частично по 124 дела и отхвърлен изцяло по 140 дела. Със спогодба са приключили 16 дела.

През 2022 г. прекратени са били 233 граждански и търговски дела (без приключилите със спогодба дела). Основанията за прекратяване са следните:

- чл.129 - чл. 130 ГПК – 112 дела;
- чл. 118 ГПК – 48 дела;
- чл. 122 ГПК – 4 дела;
- чл. 126 ГПК – 9 дела;
- чл. 231 ГПК – 1 дела;
- чл. 232 ГПК – 36 дела;
- чл. 233 ГПК – 23 дела.

На практика, отказ от правосъдие, поради необосновано прекратяване на дела няма.

7. Инстанционен контрол

7.1. През годината са били обжалвани 170 граждански и 136 търговски дела. **За сравнение:**

- през 2021 г. са били обжалвани 122 граждански и 204 търговски дела;
- през 2020 г. са били обжалвани 94 граждански и 179 търговски дела.

7.2. През 2022 г. са върнати след **въззивна проверка** от Бургаския апелативен съд (без обжалване пред ВКС) 102 граждански дела и 123 търговски дела.

7.2.1. Граждански дела

През 2022 г. **по гражданските дела** решенията и определенията са били отменени в 28 случая и потвърдени в 57 (съотношение 1:2). *За сравнение:*

- през 2021 г. **по гражданските дела** решенията и определенията са били отменени в 18 случая и потвърдени в 38 (съотношение 1:2,1).
- през 2020 г. **по гражданските дела** решенията и определенията са били отменени в 18 случая и потвърдени в 47 (съотношение 1:2,6).

7.2.2. Търговски дела

По **търговските дела** през 2022 г. са били отменени 34 решения и определения, а са били потвърдени 72 (съотношение 1:2,1). *За сравнение:*

- през 2021 г. са били отменени 37 решения и определения, а са били потвърдени 98 (съотношение 1:2,6);
- през 2020 г. са били отменени 22 решения и определения, а са били потвърдени 91 (съотношение 1:4,1).

Извън горната статистика остават делата, които са потвърдени в една част и отменени в друга част, включително и по обективни причини.

7.3. През 2022 г. са върнати след **касационна проверка** 48 граждански дела и 84 търговски дела.

7.3.1. Граждански дела

През 2022 г. **по гражданските дела** изцяло са потвърдени 26 акта, а 7 са отменени. Съотношение отменени/потвърдени е 1:3,7 (за 2021 г. е 1:2,7, а 2020 г. е 1:5,3).

7.3.2. Търговски дела

През отчетната година отменени изцяло в резултат на касационна проверка са актовете по 7 търговски дела. Потвърдени са 49 търговски дела. Съотношението отменени/потвърдени е 1:7. *За сравнение:*

- през 2021 г. съотношението отменени/потвърдени е 1:4,2.
- през 2020 г. съотношението отменени/потвърдени е 1:2,5.

Извън горната статистика остават делата, които са потвърдени в една част и отменени в друга част, включително и по обективни причини.

Горните данни обосновават изводи за много добро качество на правораздавателна дейност. Съотношението отменени/потвърдени дела в резултат на въззивно обжалване през 2022 год. при гражданските дела и търговските дела показва незначително влошаване на този показател в сравнение с 2021 и 2020 година. Върнатите обаче след касационна проверка

актове сочат друго: най-добро съотношение отменени/потвърдени актове по търговски дела спрямо предходните две години, по-добро съотношение отменени/потвърдени актове по граждански дела спрямо 2021 год. Очевидно е, че е налице подобряване на тези показатели, което се дължи на натрупания с дълги опит и практика и в техните възможности е да постигнат още по-добри резултати в работата си.

Следва да продължава практиката по отделяне на достатъчно време за предварително проучване на правните спорове, още на етап искова молба, в периода след приключване на предварителната размяна на книжа до провеждане на първото по делото заседание, предварителната подготовка на делото в закрито заседание по чл. 140, респ. по чл. 374 от ГПК, чрез изготвяне на проект за доклад и прецизна преценка на доказателствените искания. Това е необходимо, за да се постигне ефективно изясняване на фактите, до съсредоточаване на дейността по изследване само на релевантните за спора обстоятелства, по отношение на които фактическите твърдения на страните се разминават, до отклоняване на доказателствени искания, които са ненужни и водят единствено до загуба на процесуално време и усилия за събирането им, без да са в състояние да повлияят на извода, който вече може да се направи на базата на допуснатия доказателствен материал и на оспорвания на вече събрани доказателства, които са общи, повърхностни и неаргументирани. Своевременно се полагат допълнителни усилия от страна на съда по преценка за нужда от служебно назначаване на експертизи, както и по формулиране на адекватни задачи към тях, които да подпомогнат пълното изясняване на спора от фактическа страна. Активизирането на тълкувателната дейност и постановяваните решения по същество на споровете от ВКС подпомогнаха предвидимостта на правораздаването и еднаквото приложение на закона. Огромният им обем обаче се отразява не само върху срочността на приключване на делата, тъй като изисква доста време за търсене, четене и осмисляне, както и за съобразяване на конкретната фактическа обстановка, с оглед на която са дадени правните разрешения, но и върху резултатите от инстанционния контрол. Търсенето и намирането на съответстваща на конкретната фактическа обстановка практика на Върховния касационен съд е необходимо да се съчетава със задълбочения ѝ анализ, за да бъде отсято и използвано актуалното към момента тълкуване на съответната приложима правна норма, като се избегне използването и позоваването на изоставени вече от практиката разрешения. За това обаче е нужно време. Отговорността, с която всеки съдия от отделението се отнася към самостоятелното проучване на практиката по върнатите както от въззивно, така и от касационно обжалване дела - както на отменените, така и на потвърдените, доведе до значително уеднаквяване на правоприлагането от различните съдебни състави в отделението по идентични казуси, без винаги да се налага предварително общо обсъждане в общо събрание на отделението. Същевременно проучването на съдебна практика по правни въпроси, поставени за разрешаване пред всеки съдия от отделението по разпределените му дела и обмяната на информация и

мнения, дава възможност за развиване на правно мислене, чрез което сравнително бързо се намира аргументиран отговор на поставени правни въпроси, по които не е налице практика, а законодателството е неясно, при което с оглед на конкретните факти, се достига до справедливо решение.

По повод анализа на причините за отмяна на актовете, е необходимо да се отбележи, че изключение са случаите на отменени актове поради незаконосъобразно проведена доказателствена дейност на първоинстанционния съд. Отмяната, в по-голямата част от случаите, се дължи на разлика в преценката на събраните доказателства или на различна оценка на установените факти или различно тълкуване на правни норми.

8. Фирмени дела

През годината са били разгледани 4 дела за първоначална регистрация на други юридически лица, които не са търговци или юридически лица с нестопанска цел (през 2021 г. – 14 и през 2020 г. – 5), от които 2 регистрации на адвокатско дружество, 1 синдикат и 1 местно поделение на вероизповеданията. Вписани са били промени в обстоятелствата по 6 фирмени дела (12 през 2021 г. и 7 през 2020 г.) - 3 местни поделения на вероизповеданията, 1 адвокатско дружество и 2 сдружения за напояване. По 1 дело за първоначална регистрация е постановен отказ.

През 2022 г. един съдия от Първо гражданско отделение се е произнесъл средно по 0,9 заявления за първоначална регистрация и за вписване на промени за юридически лица, които не са търговци или юридически лица с нестопанска цел. За сравнение: през 2021 г. – 2,3, а през 2020 г. – 1,1.

От 01.01.2018 г. компетентността по водене на регистъра на юридическите лица с нестопанска цел бе прехвърлена от окръжните съдилища на Агенция по вписванията, като от този момент започна и пререгистрацията им. Продължен бе срокът за пререгистрация до 31.12.2022 год. За целите ѝ и през 2022 год. продължи дейността на Окръжен съд - Бургас по издаване на удостоверения за актуално състояние, като въз основа на тях пререгистрация вече е извършена. Броят на издадените удостоверения през 2022 год. е в пъти по-малък в сравнение с 2021 и 2020 год., поради което може да се каже, че издаването им се налага спорадично. Това означава, че реално действащите сдружения и фондации със седалище в района на Окръжен съд – Бургас отдавна са изпълнили изискването за прехвърляне на данните си в електронния регистър на юридическите лица с нестопанска цел, воден от Агенция по вписванията. Това стана възможно, поради наличието на разработена и поддържана от дълги години собствена деловодна програма и регистър в електронен вид от Окръжен съд – Бургас, благодарение на които своевременно бяха изготвени необходимите документи за пререгистрация. В тази насока Окръжен съд - Бургас е един от малкото съдилища, разполагащи с такава организация и техническа обезпеченост. Невъзможност да бъде извършена пререгистрация, поради погрешно въведени данни в удостоверение за актуално

състояние или в регистърно решение, не е налице. Служебно се проверява извършена ли е пререгистрация след изпратено удостоверение за актуално състояние, както и мотивите на длъжностното лице за отказ, в случаите, в които такъв е бил постановяван, с оглед своевременно предприемане на мерки за съответна поправка, предвидени в ПРЗ на ЗТРРЮЛНЦ при допуснати грешки от съда в тази му охранителна дейност.

Въпреки това, обаче, значителен брой юридически лица с нестопанска цел продължават да са вписани в регистъра на Окръжен съд - Бургас, без да са предприели мерки по пререгистрация и независимо от продължения с още две години срок. Общозвестните неудачи на ниво законодателна дейност не позволиха да се търсят в продължения с 2 години срок за пререгистрация адекватни решения за непререгистрираните в срок юридически лица с нестопанска цел. Не бе продължен и срокът за пререгистрация. Затвърден е изводът, че непререгистрираните юридически лица вероятно не извършват дейност по различни причини и само фигурират формално в съответния регистър, воден от съда.

Започналата през 2018 год. пререгистрация на юридическите лица с нестопанска цел - сдружения и фондации, доведе до рязко намаляване на работата на съдиите от отделението по регистърни производства по чл. 595-607 от ГПК. Дейността по изготвяне и изпращане на удостоверения във връзка със заявена пред Агенция по вписвания пререгистрация на юридическо лице с нестопанска цел през 2022 год. вече не натоварва деловодителите и съдиите в отделението - броят постъпили искания от Агенция по вписвания е незначителен, което наложи и намаляване на броя съдебни деловодители във фирмено отделение.

И в предходните доклади бе засегнат въпросът: какво ще се случи след 31.12.2022 год. с непререгистрираните юридически лица с нестопанска цел. Те не се прекратяват по силата на закона и не е предвидено по силата на закона известен период от време, след което да се заличават. Следователно, фирмените им дела и след 31.12. 2022 год. няма да могат да бъдат внесени в архив и след изтичане на срока за съхранение-унищожени. Така такива дела ще бъдат висящи безкрайно, тъй като нито неосъществяването на дейност от страна на възникнало законно юридическо лице с нестопанска цел, нито липсата на вписани членове на управителния орган /аналогично на чл. 155, т. 3, респ. чл. 252, ал. 1, т. 6 от ТЗ/ са предвидени като основания то да бъде прекратено. Изчерпателното изброяване в чл. 13 и чл. 44а от ЗЮЛНЦ на хипотезите, при които може да се води исково производство по прекратяване, не дават възможност съдилищата да предприемат действия и служебно в насока прекратяване на дейността по отношение на непререгистрираните юридически лица. Липсата на „санкция” при неосъществяване на пререгистрацията в срок, аналогична на тази, която бе приета при търговците, ще попречи обществото да се освободи от никому ненужни и неразвиващи дейност правни субекти, а окръжните съдилища- от възможността да

използват по-пълноценно съдебните си служители и помещенията си, така необходими с оглед непрекъснато нарастващия брой и обем на делата. Несъстоятелни се оказаха и очакванията фирмените отделения в съдилищата да бъдат закрити. Тяхната работа, макар в значително намален обем, продължава по Закона за адвокатурата, Закона за вероизповеданията, Кодекса на труда, Закона за сдруженията за напояване, Закона за ЖСК, независимо, че искане за приложение на регистърно производство по последния от десетилетия в съдебния район на Окръжен съд Бургас не е отправяно.

Несъгласуваността, обаче, между законовите и подзаконовите нормативни актове, включително общи и специални, уреждащи вписването на юридически лица в регистрите на съдилищата, не е преодоляна, а и мерки в тази насока не са предприети от законодателя, включително през 2022 год. Понастоящем Наредба № 14 от 24.07.1991 год. за водене и съхранение на регистрите за вписванията е изцяло разминаваща се не само със съответните текстове на ГПК- чл.595-609 и специалните закони- Закон за адвокатурата, Кодекс на труда, Закон за сдруженията за напояване, Закон за вероизповеданията, но и вътрешно. Не е ясно кои регистри са отделни, кой регистър е общ и за кои юридически лица, а най-значителният проблем е липсата на образци на регистри, отговарящи на подлежащите на вписване, съобразно специалните закони обстоятелства, досежно различните юридически лица. По тази причина деловодителите във фирмено отделение продължават да се справят успешно и през 2022 год. с нелеката задача да приспособяват образеца на регистъра на юридическите лица с нестопанска цел /фондации и сдружения/ за целите на вписване на другите юридически лица, които не са търговци и не са юридически лица с нестопанска цел, но и за тях не е създаден отделен регистър.

Отпадането на дейността по водене на едни от най-натоварените в страната регистри от окръжните съдилища, дава възможност на съдиите да се съсредоточат в своята основна функция - правораздаване, като същевременно натрупаните знания и опита им се предават естествено на новата администрация, ангажирана с регистърното производство, по пътя на предвидения институционален контрол на отказите на длъжностни лица по регистрацията в чл.25 от ЗТРРЮЛНЦ.

9. Натовареност на съдиите от I-во гражданско и търговско отделение.

Средната натовареност на съдиите от това отделение за 2022 г. по отношение на общия брой дела за разглеждане (1608 дела) по щат е 11,17 месечно, а в действителност – 11,64 дела месечно. Натовареността по отношение свършените дела (978 дела) възлиза на 6,80 дела по щат, а в действителност – 7,08 дела месечно. Един съдия е свършил средно 81,5 дела през годината. *За сравнение:*

- средната натовареност на съдиите от това отделение за 2021 г. по отношение на общия брой дела за разглеждане (1600 дела) по щат е 11,11 месечно, а в действителност – 12,25 дела месечно. Натовареността по отношение свършените дела (979 дела) възлиза на 6,80 дела по щат, а в действителност – 7,50 дела месечно. Един съдия е свършил средно 81,6 дела през годината;

- средната натовареност на съдиите от това отделение за 2020 г. по отношение на общия брой дела за разглеждане (1470 дела) по щат е 10,21 месечно, а в действителност – 11,72 дела месечно. Натовареността по отношение свършените дела (899 дела) възлиза на 6,24 дела по щат, а в действителност – 7,17 дела месечно. Един съдия е свършил средно 81,7 дела през годината.

Разпределението на делата през 2022 год. се извършва от заместник-председателя на отделението. Разпределението по брой дела е сравнително равномерно между съдиите, като съществена промяна в сравнение с предходната програма за разпределение няма. Следва да се подчертае, че независимо от горните констатации, в това отделение няма съдия, който да е възразил за неравномерност, което се дължи на факта, че в отделението работят хора с дългогодишен опит и с осъзнавана отговорност за дейността си и важността ѝ.

Делата по несъстоятелност също се разпределят чрез програмата за случайно разпределение и се обработват в самостоятелен деловоден модул.

Фирмените дела се разглеждат от дежурен съдия. Дежурството се извършва по предварително изготвен и одобрен график за шестмесечие и се обработват в самостоятелна за Окръжен съд - Бургас деловодна програма.

Съдебните помощници, разпределени към отделението, участват пълноценно в работата му. Имат натрупан значителен опит в годините, като им се възлага повече работа по правни въпроси - подготовка на обобщителни доклади по върнатите от инстанционен контрол през месеца дела, проекто-доклади и проекто-решения. Необходимостта от време за издирване, осмисляне и обобщаване на съдебна практика, за осигуряване на еднакво правоприлагане по идентични спорове и с оглед по-пълноценно прилагане на принципа за разглеждане и решаване на делата в разумен срок, наложи възлагането на тази дейност именно на помощниците. Чрез създадените месечни графици за работа на съдебните помощници, всеки съдия получи възможност за помощ от съдебен помощник, съобразно своите собствени преценки за начина, етапа и формата, по които те биха могли да му бъдат най-полезни. Дейността на съдебните помощници е изключително ефективна. Броят им, обаче, е крайно недостатъчен за съдиите в отделението, поради което постигането на ефективно намаляване на натовареността при всеки съдия поотделно, е далеч от оптималното.

10. Изводи.

Дейността на съда по първоинстанционно гражданско и търговско правосъдие в рамките на едно дело от години се увеличи драстично. Допълнително, обемът ѝ нарасна с въвеждане на деловодната програма ЕИСС. Увеличиха се многократно и актовете-разпореждания и определения от закрито заседание, постановявани по едно дело, независимо, че тези произнасяния не разрешават материалноправен спор по същество, а имат отношение към хода на съответното производство. Задължителното изискване за мотивиране на всеки постановен акт, независимо от вида му, от очевидността на обстоятелствата за постановяването му и яснотата и безспорността на съответните приложими правни норми, води до загуба на време за същинска правораздавателна работа не само на конкретния материалноправен спор, но и по останалите възложени за разглеждане на докладчика дела. Необходимостта да се извършва проверка и да се следи за дължимите по водене на всяко дело държавни такси, включително за въззивно обжалване и по молби за отмяна на влязло в сила решение, да се разглеждат депозираните молби по чл. 83, ал. 2 от ГПК или такива за предоставяне на правна помощ по чл. 95 от ГПК и сл. и при непълнота на изложените обстоятелства, относими към искането, да се дават конкретни указания, отнема ценно време и енергия за проучване на доказателствата по съществуващите спорове и приложимата съдебна практика. Същото е положението и с връчването на призовки и съобщения. Ето защо е наложително, да се отдели от същинската правораздавателна дейност, дейността по администриране на хода на всяко висящо дело, която изисква време и усилия, но не непременно от съдия.

В заключение и през 2022 год., работата на съдиите от Първо гражданско и търговско отделение бе натоварена и много добра. Съдиите се справят с нея по възможно най-добрия начин, опитвайки се непрестанно да осъществяват качествено правосъдие, за да допринесат за създаване и утвърждаване у обществото на така липсващото усещане за справедливост.

III. ВЪЗЗИВНО ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ

Във въззивно гражданско отделение правораздават общо 15 съдии (вкл. командированите от БРС и НРС) и 4 младши съдии. През 2022 г. продължават да са командировани в Апелативен съд - Бургас съдиите от Въззивно гражданско отделение: съдия Калина Пенева 01.11.2019 г. до 28.02.2023 г. и съдия Кремена Лазарова- командирована от 01.12.2020 г. до 31.03.2023 г., а съдия Албена Зъбова-Кочовска- командирована от 20.06.2016 г. до заемане на всички незаети длъжности за съдия в гражданско отделение на БсАС, чиято командировка е прекратена от 01.04.2022 г.;

От Бургаския районен съд са командировани: съдия Елеонора Кралева от Районен съд-Бургас от 27.06.2016 г. до 01.04.2022 г., а от 10.10.2022 г. от която дата е повишена в длъжност съдия в БОС; съдия Йорданка Майска от Районен съд-Несебър-цялата 2022 г.; съдия Радостина Иванова от Районен съд-Бургас от 01.12.2020 г. до 07.10.2022 г., на която дата е повишена в длъжност съдия в БОС;

Мл.с. Александър Димитров Муртев е командирован от 01.09.2021 г. до 01.09.2022 г. и от 02.11.2022 г. до 08.12.2022 г., на която дата встъпва в длъжност „съдия“ в Районен съд-Бургас; мл.с.Детелина Димова е командирована за участие в дългосрочен стаж (обмен) в Съда на Европейския съюз от 01.09.2021 г. до 30.06.2022 г. и от 02.09.2022 г. е командирована в Районен съд-Бургас. На 08.12.2022 г. встъпва в длъжност „съдия“ в Районен съд-Бургас. През отчетния период в продължителен отпуск по болест са били двама съдии.

През отчетния период съдиите от Въззивно гражданско отделение са разпределени в 6 постоянни въззивни състави. Председатели на съставите са: с. Мариана Карастанчева, с. Росица Темелкова, с. Росен Парашкевов, с. Недялка Пенева, с. Вяра Камбурова и с. Албена Зъбова-Кочовска. В три от въззивните състави участват и младши съдии. В отделението постоянно са работили двама младши съдии -мл.с Попов и мл.с. Стоянов, считано от м. юли 2021г./, като им се разпределят за разглеждане въззивни граждански дела и частни граждански дела, при съответния процент натовареност, съобразно заповедите на административния ръководител.

Към отделението през 2022 г. работят двама съдебни помощници.

Отделението се ръководи от заместник-председател и ръководител на Второ гражданско отделение съдия Вяра Камбурова.

1. Постъпление на дела във въззивна инстанция

Към 01.01.2022 год. са останали несвършени от предходната година общо **608 бр. въззивни дела**, от които **538 въззивни граждански** и **70 броя частни граждански дела**, а в края на отчетния период, броят на несвършените дела е 390 бр. въззивни граждански и 38 бр. частни граждански дела.

Значителният брой несвършени въззивни граждански дела в началото на отчетния период се дължи на големия брой спрени дела по чл. 633, вр. чл. 631,

ал. 1 ГПК (искове за възнаграждение за извънреден труд на служители на МВР) - 209 бр., във връзка с отправено преюдициално запитване до СЕС за тълкуване нормите на Директива 2003/88/ЕО на Европейския съюз и на Съвета от 04.11.2003 г. и съответствието им с националното законодателство, по което запитване е образувано Дело С-262/20 на СЕС. След постановяване на Решение на СЕС от 24.02.2022г. по дело С-262/20, делата бяха възобновени, приключили с окончателен съдебен акт.

За сравнение с предходни години:

Към 01.01.2021 год. са останали несвършени от предходната година общо 536 бр. въззивни дела, от които 482 въззивни граждански и 54 броя частни граждански дела, а в края на отчетния период, броят на несвършените дела е 538 бр. въззивни граждански и 70 бр. частни граждански дела.

Към 01.01.2020 год. са останали несвършени от предходната година общо 364 бр. въззивни дела, от които 333 въззивни граждански и 31 броя частни граждански дела, а в края на отчетния период, броят на несвършените дела е 482 бр. въззивни граждански и 54 бр. частни граждански дела.

През 2022 година са образувани 1247 бр. въззивни граждански дела (четири дела, продължаващи под същия номер) и 547 частни граждански дела, или общо 1794 дела.

За сравнение с предходни години:

През 2021 година са образувани 1146 бр. въззивни граждански дела (пет дела, продължаващи под същия номер) и 695 частни граждански дела (четири дела продължаващи под същия номер), или общо 1841 дела.

През 2020 година са образувани 1797 бр. въззивни граждански дела (пет дела продължаващи под същия номер) и 702 частни граждански дела (едно продължаващо под същия номер), или общо 2499 дела.

С 47 бр. по-малко са постъпилите въззивни граждански дела през 2022 г. в сравнение с предходната, като въззивните граждански дела са се увеличили със 101 бр. повече от 2021 г., а намалението е при въззивните частни граждански дела – 148 дела по-малко от предходната година.

2. Разгледани и отложени дела

Общият брой на делата за разглеждане през 2022 г. е 2402 дела - 1785 въззивни граждански и 617 частни граждански дела. От всички разгледани дела, в тримесечен срок са приключили 62% от въззивните граждански дела (за сравнение 61% за 2021 г. и 63% за 2020 г.) и 92% от частните граждански дела (за сравнение 93% за 2021 г. и 95% за 2020 г.). През 2022 г. са били насрочени общо 1391 въззивни граждански дела, като 230 бр. дела са били отлагани (отложени, оставени без движение или спрени) или това е около 17% от общо насрочените.

Изводите, които се налагат от горните цифри са, че по-големият брой въззивни граждански дела приключват в едно съдебно заседание, което е следствие от съществуващата процесуална преклузия за въвеждане на нови факти и ангажиране на нови доказателства във въззивната инстанция. Дори да има доказателствени искания, съдиите във въззивно отделение са възприели практиката за произнасяне по тях с доклада по чл. 267 ГПК, така че не се стига до необосновано отлагане на делата. Все още има дела, по които страните се оплакват от непълен, неточен или липсващ доклад по чл. 146 ГПК в производството пред първата инстанция. Този проблем продължава да се повтаря и констатира в работата на някои районни съдии. Причината за това е формалния подход към това законово задължение на съда в процеса, като в много случаи е налице бланкетно посочване на нормата на чл. 154, ал. 1 ГПК, без да се укаже за кои конкретно факти страната носи доказателствена тежест и за кои не е ангажирала доказателства. Като резултат от този формален подход са искания на страните за нови доказателства и съответно удължаване времетраенето на процеса във втора инстанция.

Друга причина, повтаряща се през годините и която е повод за по-продължително разглеждане на делата във въззивната инстанция, е констатираната едва на този етап на производството нередовност на исковата молба. Този проблем се наблюдава назад в годините и продължава да е актуален. Продължителността на процеса пред въззивната инстанция се дължи също така и на недостатъчното специалисти в различни области при назначаването им за ВЛ- т.напр. ВЛ-графолози, архитекти, клинични психолози.

Накрая, но не на последно място, следва да се посочи също продължаващият проблем с ненадлежащото администриране на въззивната жалба от първоинстанционния съд /вече и проверката за подписване на жалбата с електронен подпис, която не се извършва/ или жалбата против действия на съдебен изпълнител. В чл. 262 ГПК ясно е разписана проверката, която следва да направи първоинстанционния съд. В значителен брой случаи се изпраща нередовна въззивна жалба – най-често не е внесена цялата дължима държавна такса, тъй като е неправилно определена от районния съд и не е съобразен обжалваемия интерес (макар и единични, има и случаи, при които изобщо не е определена и съответно внесена държавна такса); липсва пълномощно на процесуалния представител, подал въззивната жалба или отговора; не са внесени авансово разноски за особен представител на ответника във въззивното производство, когато жалбата е постъпила на електронната поща не е извършена проверка дали е подписана с електронен подпис. Ако следваме стриктно процесуалния закон, всички тези дела, по които въззивната жалба е нередовна, трябва да бъдат връщани на районния съд за надлежно администриране. Често съдиите от Въззивно гражданско отделение, в рамките на своите правомощия за проверка на редовност и допустимост на жалбата, я оставят без движение за отстраняване на нередовности, вместо да я връщат на съответния районен съд, с цел да се спести процесуално време, но това от своя

страна води до увеличение на времето, през което се разглежда делото в рамките на втората инстанция и може да се стигне до надвишаване на инструктивния 3 - месечен срок. По подобен начин стои и въпросът с жалбите срещу действия на съдебния изпълнител – не е извършена размяна на книжа, най-често на купувача от публичната продажба не е изпратен препис от жалбата. Налице са единични случаи на изпращане на непълно копие на изпълнителното дело от страна на съдебния изпълнител. Необходимо е да се обърне внимание на районните съдии, а и на съдебните изпълнители стриктно да спазват задълженията си по администриране на жалбите, за да не се стига до връщане на делото на долната инстанция или оставяне без движение на жалбите във въззивната инстанция.

Независимо от горното, като цяло, дисциплинираното движение на въззивните граждански дела - спазени процесуални срокове за образуване на делата, разпределение и насрочване, постановяване на определения по чл. 267 ГПК (което нееднократно е отбелязвано като положителна практика на отделението от проверяващи) и приключване в законоустановените срокове, сочат за повишена ефективност на съдебното заседание. Те говорят и за старателна подготовка на съдиите по делата, все в полза на доброто правосъдие.

През отчетния период е намален броят на делата, по които е отменен хода по същество - те са 10 бр. дела ,в сравнение с предходната година когато са 18 броя. Почти същият е бил броят на делата с отменен ход по същество през 2020 г. – 9 бр. Всички съдии от отделението полагат усилия за недопускане да се стига до ОХС, но в дух на самокритичност се налага да обърнем отново внимание на въпроса с предварителното проучване на делата при изготвяне на доклада по въззивната жалба, така че да не се стига до отмяна на хода по същество и внасяне на делото в открито заседание, което води до забавяне на производството.

След извършен анализ на висящите и неприключили дела, образувани преди 2022 г., в отделението се констатира наличие на 16 такива дела: 14 дела образувани през 2021 г. и 2 дела образувани през 2019 г. Реален проблем с неприключили дела от повече от две години след образуването им в отделението няма.

Вид дело	№ дело	Съдия-докладчик	Предмет	Образувано	Статус
ВГД	20212100501511	Галя В. Белева	0501-2 Делба	3.9.2021	Обявено за решаване - 25.10.2021
ВГД	20212100501972	Галя В. Белева	1600-2 ВЪЗЗИВНИ ДЕЛА - Обжалване действията на съдебните изпълнители	11.11.2021	Обявено за решаване - 11.11.2021
ВГД	20212100500505	Галя В. Белева	0604-2 Искове за установяване съществуване на вземане по издадена	25.3.2021	Обявено за решаване -

			заповед за изпълнение		17.1.2022
ВГД	20212100501911	Галя В. Белева	0217-2 Искове по КЗ	4.11.2021	Обявено за решаване - 17.1.2022
ВГД	20212100501952	Галя В. Белева	0604-2 Искове за установяване съществуване на вземане по издадена заповед за изпълнение	9.11.2021	Обявено за решаване - 17.1.2022
ВГД	20212100501988	Галя В. Белева	0306-2 Искове по ЗУЕС	15.11.2021	Обявено за решаване - 14.2.2022
ВГД	20212100502128	Галя В. Белева	0214-2 Иск за реално изпълнение на договорно задължение; иск за обезщетение за вреди от неизпълнение на договорно задължение	7.12.2021	Обявено за решаване - 14.2.2022
ВГД	20212100501195	Галя В. Белева	0214-2 Иск за реално изпълнение на договорно задължение; иск за обезщетение за вреди от неизпълнение на договорно задължение	20.7.2021	Обявено за решаване - 28.3.2022
ВГД	337/2019	Галя В. Белева	214-2 Иск за реално изпълнение на договорно задължение; иск за обезщетение за вреди от неизпълнение на договорно задължение	11.3.2019	Обявено за решаване - 28.3.2022
ВГД	20212100500519	Недялка П. Пенева	0302-2 Вещни иски и искания за разпределяне на ползването на съсобствена вещ	20.8.2021	Обявено за решаване - 5.12.2022
ВГД	1796/2019	Радостина П. Петкова	501-2 Делба	19.11.2019	насрочено - 29.5.2023
ВГД	20212100502037	Албена Я. Зъбова - Кочовска	0601-2 Установителен иск за право/правоотношение; установителен иск за факт; установителен иск за нищожност на съдебно решение	22.11.2021	насрочено - 9.2.2023
ВГД	20212100500982	Недялка П. Пенева	0302-2 Вещни иски и искания за разпределяне на ползването на съсобствена вещ	17.6.2021	насрочено - 6.2.2023
ВГД	20212100500465	Мариана Г. Карастанчева	0604-2 Искове за установяване съществуване на вземане по издадена заповед за изпълнение	18.3.2021	спряно на 28.6.2021 - чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК
ВГД	20212100500929	Димитър П. Стоянов	0501-2 Делба	10.6.2021	спряно на 14.10.2021 - чл. 229, ал. 1, т. 4

					ГПК
ВГД	20212100501380	Мариана Г. Карастанчева	0211-2 Павлов иск	13.8.2021	спряно на 27.09.2021 - чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК

Натовареността на въззивните граждански съдии спрямо постъпили въззивни граждански дела по щат е 7,48, а действителната натовареност - 10,19.

За сравнение с предходни години:

През 2021 г. натовареността на въззивните граждански съдии спрямо постъпили въззивни граждански дела по щат е 7,67, а действителната натовареност - 10,43.

През 2020 г. натовареността на въззивните граждански съдии спрямо постъпили въззивни граждански дела по щат е 10,41, а действителната натовареност - 13,69.

Изводът, който се налага от тези числа, че се връщаме към нормалната натовареност след множеството дела по искове за възнаграждение за извънреден труд през 2020 г.

Традиционно, постановените в закрито заседание актове са в пъти повече от крайните такива - общо 3668 акта, постановени в закрити заседания актове, които не намират отражение в никоя статистика, поради което отново апелираме за промяна в тази посока. Следва да се отбележи, че след въвеждане на ЕИСС този проблем донякъде е преодолян, тъй като към натовареността се отчита и доклада по делото.

Съпоставката на средната натовареност при постъпилите и свършените дела показва, че съдиите са работили при добра интензивност и бързина като цяло.

3. Свършени въззивни граждански дела

Общо разгледаните 1785 бр. въззивни граждански дела, от които свършени са 1395, като от тях 861 бр. в тримесечен срок – т.е. 62% от общия брой свършени дела. Съгласно указанията на ВСС за изготвяне на статистическите справки в тримесечния срок се включва времето от образуване до предаване на делото с изготвен съдебен акт. Като цяло този резултат е добър, но все още има съдии, които забавят постановяване на актовете си над един месец (дори над приетия като допустим тримесечен срок), което влошава като цяло показателите на отделението.

През отчетната година, от свършените 1395 въззивни граждански дела, 1271 бр. са решени по същество – от тях по 173 дела решенията на първоинстанционните съдилища са изменени отчасти, по 145 дела решението е отменено изцяло и вместо него е постановено ново решение по същество, по 19 бр. дела решението е било обезсилено и 124 дела са били прекратени. В

останалите случаи, по 934 дела решението на първоинстанционните съдилища са били потвърдени.

За сравнение с предходни години:

През 2021 г. са свършени 1090 въззивни граждански дела, 973 бр. са решени по същество – от тях по 160 дела решенията на първоинстанционните съдилища са изменени отчасти, по 146 дела решението е отменено изцяло и вместо него – постановено ново решение по същество, по 25 бр. дела решението е било обезсилено и 117 дела са били прекратени. В останалите случаи, по 642 дела решението на първоинстанционните съдилища са били потвърдени;

През 2020 г. са свършени 1648 въззивни граждански дела, 1534 бр. са решени по същество – от тях по 317 дела решенията на първоинстанционните съдилища са изменени отчасти, по 182 дела решението е отменено изцяло и вместо него – постановено ново решение по същество, по 17 бр. дела решението е било обезсилено и 114 дела са били прекратени. В останалите случаи, по 1018 дела решението на първоинстанционните съдилища са били потвърдени.

Причините за отменените съдебни актове на първостепенните съдилища могат да се обособят в следните групи:

- неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон;
- съществени процесуални нарушения;
- необоснованост.

В сравнение с предходни години се наблюдава тенденция към намаляване броя на обезсилените актове на районните съдилища, което е добър атестат, но все още е рано да се каже, че тенденцията е трайна.

Броят на постъпилите въззивни частни граждански дела – 547 (за сравнение: 695 бр. за 2021 г. и 702 бр. за 2020 г.) е значително намален в сравнение с предходната година. Голяма част от частните граждански дела са образувани по жалби против разпореждания в заповедното производство (общо 176 броя), жалби против определенията за спиране и прекратяване на делото, а най-малък е броят на възражения пред въззивния съд.

Постъпилите частни граждански дела в рамките на заповедното производство са:

- чл. 410 ГПК – 129 бр. дела;
- чл. 417 ГПК – 35 бр. дела;
- чл. 420 ГПК – 1 бр. дела;
- чл. 423 ГПК – 11 бр. дела.

Все още не са малко случаите, при които въззивният съд достига до правни изводи, различни от тези на първоинстанционния съдия по отношение

законосъобразността на обжалваните определения, предмет на разглеждане в частните производства. Дори се наблюдава тенденция при отделни районни съдии да продължат да не се съобразяват с практиката на горната инстанция по еднотипни казуси. Това води до ненужно обжалване от страна на заявителите по заповедните производства, като изходът от обжалването е предизвестен.

Необходимостта от съвместни обсъждания по някои спорни въпроси не е отпаднала, поради което практиката във въззивно отделение на общите обсъждания продължава. През отчетния период съдиите от въззивно гражданско отделение са провели две общи обсъждания по еднотипни дела, касаещи приложението на ЗУЕС във връзка със затворените комплекси и обсъждане на еднотипни дела за заплащане на извънреден труд на служители на МВР във връзка с постановеното решение по С-262/20 г. на СЕС.

Средната натовареност на съдиите от въззивно гражданско отделение по отношение общия брой дела за разглеждане по щат е 10,01 (при 9,90 за 2021 г. и 11,93 за 2020 г.), а действителната натовареност е 13,65 дела месечно (при 13,47 за 2021 г. и 15,68 за 2020 г.).

Средната натовареност на съдия от това отделение на месец спрямо свършените дела по щат е 8,23 дела (при 7,37 за 2021 г. и 9,70 за 2020 г.), а действителната натовареност по свършени дела е 11,22 месечно (при 10,03 за 2021 г. и 12,74 за 2020 г.).

Разгледани са две молби за определяне срок при бавност по дела, гледани от съдиите във въззивно гражданско отделение:

-ВЧГД № 1148/2022 г. образувано на 25.7.2022 г. и на 26.7.2022 г. е постановено определение, с което молбата е уважена.

-ВЧГД № 1304/2022 г. образувано на 18.8.2022 г. и на 19.8.2022 г. е постановено определение, с което делото е прекратено и върнато на РС -Бургас за изпълнение на посочените в чл. 256 от ГПК процесуални действия. Делото не е изпращано повторно на ОС – Бургас, тъй като молбата за определяне на срок при бавност е оттеглена.

4. Резултати от касационната проверка

През отчетната годината са обжалвани 197 въззивни граждански дела и 37 въззивни частни граждански дела.

През 2022 г. от Апелативен съд – Бургас са върнати 68 въззивни граждански дела.

Резултатите от инстанционната проверка от АС - Бургас са, както следва:

Резултати от проверката на БАС	Обжалван съдебен акт	
	Решение	Определение

Потвърдени	18	38
Изменени	2	1
Отменени	0	9
Общо:	20	48

Забележка: Броят на делата, върнати след инстанционната проверка обхваща и дела, разгледани в предходна година, но върнати през 2022 г., и не представят само резултатите по постановените през 2022 г. съдебни актове. В определенията са включени и тези, които не са завършващи производството, а са постановени в хода на делото и са обжалвани от страните.

През 2022 г. от Върховен касационен съд са върнати 201 въззивни граждански дела (тук се включват и дела от предходни години, като те са се върнали с решение от ВКС през 2022 г.).

Резултатите от касационната проверка са, както следва:

Резултати от касационна проверка	Обжалван съдебен акт	
	Решение	Определение
Потвърдени	5	3
Изменени	20	0
Отменени	21	7
Не допуска касационно обжалване	129	16
Общо:	175	26

През отчетния период няма върнати въззивни граждански дела с индекс „3б - изцяло обезсилено и върнато или не за ново разглеждане“. За сравнение през 2021 г. – 1 дело, а през 2020 г. – 2 дела. Това е много добър атестат за работата на съдиите във въззивно отделение. Напълно постижимо е тази тенденция да се запази с оглед квалификацията и опита на работещите в отделението съдии. Няма и върнати въззивни граждански дела с индекс „3в - прогласено изцяло за нищожно, върнато или не за ново разглеждане“. Броят на делата, по които решението е отменено или изменено е относително малък, в сравнение с преценената като законосъобразна дейност на съда - от всички обжалвани във ВКС дела, отменени са решенията по 13,93% от делата, а изменени са решенията по 9,95% делата. И през 2022 година за по-големия брой

въззивни граждански дела ВКС не е допуснал касационно обжалване на постановените актове.

Както бе посочено по-горе отделението и през изминалата 2021 година продължи традицията за общо обсъждане от всички съдии на възникнали проблеми по правоприлагането и на резултатите от инстанционния контрол. Целта на тези събирания е преодоляване на грешките по приложението на закона и запознаване с новостите в практиката на ВКС и БАС по актуални проблеми. Ежемесечно по вътрешната поща се изпраща обобщение на решенията ВКС по делата, по които е допуснато касационно обжалване. Целта е да се избегнат повторения на вече допуснати грешки в процеса на правораздаване. Постоянен е стремежът на съдиите във въззивно отделение да се избягва постановяване на противоречиви актове на отделните състави по еднотипни казуси, защото именно различните решения по такива дела създават съмнения в обществото за наличие на корупционни практики.

В началото на месец декември 2022 г. беше извършена проверка на дейността на Окръжен съд - Бургас от Апелативен съд - Бургас за периода 01.01.2022 г. до 30.11.2022 г. на основание чл. 106, ал. 1, т. 7 ЗСВ. За образуване, движение и приключване на делата във Въззивно отделение няма негативни констатации. Дадените препоръки са за подобряване срочността на изготвяне на съдебни актове във връзка с констатирани забави и предприемане на мерки за преодоляване на пропуските при администриране на въззивни и частни жалби по граждански и търговски дела, изпращани до Апелативен съд - Бургас.

5.Обучения.

Окръжен съд – Бургас в партньорство с Националния институт на правосъдието организира регионално обучение на тема "**Защита на собствеността по реда на чл.109 ЗС**", което се проведе на 01 юли 2022 г., в Съдебна палата – Бургас. За лектор на обучението беше поканена съдия Светлана Калинова от Върховен касационен съд. В обучението участваха 32 съдии и съдебни помощници от района на Окръжен съд - Бургас. Такива обучения са много важни за съдиите, както във въззивно, така и в първо гражданско и търговско отделение, защото дават възможност на по-голям брой магистрати да се запознаят с актуалните виждания на ВКС по обсъжданата тема, а също така и да бъдат зададени въпроси, на които да получат компетентен отговор от съдия от касационната инстанция. Тази практика следва да продължи. От своя страна ръководството също ще продължи да проявява активност и да организира такива семинари, в рамките на предоставените ни финансови възможности, като ще се старее да кани като лектори главно касационни съдии, тъй като те дефинират и практиката на долните инстанции в системата.

6.Обобщение

Трайна е тенденцията за увеличаване броя на делата, образувани по чл. 40 ЗУЕС и такива за заплащане на такси за поддръжка и управление на общи части на ЕС-общо 68 бр. Това се обяснява с големия брой жилищни комплекси, вкл. от затворен тип, изградени по Черноморието. В тях собственици са и много чужди граждани, главно на Руската федерация. Законодателната уредба на комплексите от затворен тип е изключително оскъдна – чл. 2 от ЗУЕС и при липса на практика на касационната инстанция, поради ниския материален интерес при повечето иски и необжалваемостта на решенията по чл. 40 ЗУЕС, съдиите от отделението са изключително затруднени в разрешаване на тези спорове. Належащо е приемане на изменения в ЗУЕС за по-детайлно регламентиране на тези правоотношения, а също така и приемане на Тълкувателно решение по въпросите, свързани с етажната собственост. Независимо от ниската цена на исковете, следва да се посочи, че тези спорове се очертават като такива с голяма фактическа и правна сложност, именно поради липса на създадена практика на касационната инстанция и проблемите в законодателната уредба, а и поради големия обем доказателства и множество направени възражения от страните.

Анализът на статистическите данни показва по-малък брой на делата по заповедното производство, в сравнение с предходната отчетна година, но както и в годините назад, те са преобладаващи в групата на частните граждански дела. През 2022 г. са образувани 35 броя частни граждански дела по жалби, във връзка със заповеди по чл. 417 ГПК и 129 броя дела по жалби, във връзка със заповеди по чл. 410 ГПК, по чл. 423 ГПК – 11 броя дела и по чл. 420 ГПК – 1 брой дело или общо 176 броя частни граждански дела. През 2021 г. са образувани 62 броя частни граждански дела по жалби, във връзка със заповеди по чл. 417 ГПК и 211 броя дела по жалби, във връзка със заповеди по чл. 410 ГПК, по чл. 423 ГПК – 20 броя дела и по чл. 420 ГПК – 9 броя дела или общо 302 броя частни граждански дела. През 2020 г. са образувани 101 броя частни граждански дела по жалби, във връзка със заповеди по чл. 417 ГПК и 246 броя дела по жалби, във връзка със заповеди по чл. 410 ГПК, по чл. 423 ГПК – 12 броя дела и по чл. 420 ГПК – 3 броя дела или общо 362 броя частни граждански дела.

Сравнително постоянна е бройката при въззивните граждански дела по установителни иски по чл. 422 ГПК в сравнение с предходните две години. През отчетната 2022 г. те са 175 дела, през 2021 г.- 183 дела и през 2020 г.- 176 дела. Това са иски, образувани по иски молби на колекторски фирми, придобили от банки или други небанкови финансови институции, чрез цесия, на практика несъбираеми вземания. Друга тенденция, която продължава да се наблюдава е, че голяма част от установителните иски са заведени, тъй като заповедта за изпълнение е връчена на длъжника при условията на чл. 47, ал. 5 ГПК - чл. 415, ал.1, т. 2 ГПК, както и осъдителни такива по чл. 415, ал. 2, т. 3 ГПК. По този начин се стига до допълнително натоварване на длъжника с

разноски, вкл. и за особен представител, при условие, че искът е уважен. И друг път е имало възможност да се отбележим, че при това положение е спорно доколко е в интерес на длъжника въведеното със закона задължително исково производство при връчване на заповедта за изпълнение чрез залепване. В тези производства се изисква и задълбочено запознаване с доказателствените материали и най-вече с приложените договори за кредит (много често в голям обем), с оглед служебната проверка от страна на съда за наличие на неравноправни клаузи в тези потребителски договори, което отнема значително време за произнасяне. Макар тези спорове обикновено да са с ниска цена на иска, те често налагат произнасяне по много и разнообразни възражения на страните (за нищожност на клаузи поради противоречие със закона, добрите нрави и др.), а и не само по тях, с оглед нововъведените задължения на съда във връзка с потребителските договори.

През изминалата година броят на делата, които са образувани по постъпили жалби против действията на съдебния изпълнител е намалял в сравнение с 2021 г. - образувани през 2022 г. са общо 205 дела, а през 2021 г. са общо 252 дела и през 2020 г. са 175 дела. Очертават се проблеми в няколко насоки: макар и да намаляват, все още страните продължават да обжалват действия на съдебните изпълнители (главно на ЧСИ), които са изключени от кръга на лимитативно изброените в чл. 435 ГПК. В тази връзка, статистиката показва, че от общо 205 дела, образувани през отчетната година по жалби против действия на съдебен изпълнител и 43 дела, несвършени в началото на отчетния период, свършени със съдебен акт по същество са 160 дела и 50 дела са прекратени (31,25% от всички свършени дела), т.е. тези случаи не са преобладаващи, но не са малко. Независимо от разпоредбите на закона и от постановеното Тълкувателно решение по въпросите на изпълнителното производство, това се явява тенденция, особено от страна на длъжника. Така може да се обясни и относително големият брой оставени без разглеждане жалби, като постановените определения на въззивните състави често се обжалват и пред апелативната инстанция. Очевидно е, че страните се стремят да забавят принудителното изпълнение, макар, съобразно разпоредбата на чл. 438 ГПК, подаването на жалбата да не спира изпълнението. На практика обаче се удължава изключително много изпълнението на съдебните решения и се засяга чувствително интереса на вискателя. Така се компрометира стремежът на законодателя да ограничи възможността да се обжалват действия на съдебния изпълнител, с цел да се постигне бързина и ефективност на принудителното изпълнение.

Макар да бяха приети няколко тълкувателни решения по въпросите на изпълнителното производство назад в годините, все още се констатира противоречива практика на съдилищата по тази материя. През изминалата година беше постановено Тълкувателно решение №2/22.11.2022г. по т.д. № 2/2021 на ОСГТК по въпроси, свързани с разпределението в изпълнителното производство, които намират различно разрешаване в окръжните съдилища, респ. апелативните такива, както и въпроси касаещи привилегията по

чл.136,ал.1, т.1 ЗЗД за дължими и неплатени авансови такси и характера на такса „битови отпадъци“.

Не са редки случаите, в които страните подават жалбите си направо пред окръжния съд, при наличието на законовата разпоредба на чл. 436 ГПК, като сочат, че съдебният изпълнител необосновано забавя изпращането им в съда, тъй като изисква от тях заплащане на значителни суми за администриране на жалбата, извън държавната такса, която е 25 лева. В този случай постоянна е практиката на въззивно гражданско отделение да не се образуват дела по постъпилите жалби направо пред съда - те се връщат за администриране на съдебния изпълнител. По този начин се избягва образуването на „кухи“ дела, които да бъдат прекратявани и връщани на съдебния изпълнител.

Така очертаните проблеми относно делата, касаещи обжалването на действията на съдебния изпълнител водят до заключение, че това не е рутинна за съдията работа. Отделно, обикновено се касае за голям обем от доказателствен материал, който изисква време за проучване, дори да се окаже в крайна сметка, че жалбата е недопустима. Допълнителен проблем е, че често изпълнителните дела се изпращат в насипно състояние, без да са прономеровани, а понякога и в нечетливи и непълни копия. По този повод няколко пъти са изпращани писма до всички частни съдебни изпълнители от страна на председателя на съда, да коригират своята практика във връзка с изпращаните копия на изп. дела.

През отчетния период не се наблюдава изменение в характера на исковите производства, по които са постъпили въззивни жалби против решения на районните съдилища. Това са традиционните облигационни спорове – с доставчици на обществени услуги, със застрахователи, банки, както и такива, касаещи междуфирмена задлъжнялост. Забелязва се трайно увеличение на делата, образувани по спорове по СК – главно за родителски права, а също и делата по Законът за защита от домашно насилие. По отношение на последните две групи дела следва да се акцентира на възможността те да преминават през процедура по медиация, преди да започне съдебното производство. В този смисъл са измененията в Закона за медиацията от 2023г, които влизат в сила през 2024година. Това категорично ще бъде в интерес, на първо място на децата, които са най-засегнати от тежките спорове между своите родители.

Измина повече от година от окончателното въвеждане на ЕИСС. Въпреки многобройните промени, които бяха направени от разработчиците след първоначалното стартиране на програмата и продължаващите ежедневни такива, използването на програмата все още генерира многобройни проблеми и забавя работата на съдията. Когато се налага смяна на член на постоянен въззивен състав, поради завръщане от командировка от АС или при новокомандирован съдия от районните съдилища, това действие отнема много време на зам.председателя.

В обобщение следва да се посочи, че анализът на работата във Въззивно гражданско отделение с категоричност сочи, че бавното правосъдие, като проблем, не стои пред съдиите от това отделение/ с малки изключения/.

Основното обаче, към което винаги сме се стремели и, на което се обръща особено внимание, е избягването на противоречивата практика, още повече, че в немалък брой от случаите актовете са окончателни. Следва да се отчете постоянния стремеж на съдиите от въззивно гражданско отделение за постигане на добри резултати. И това не са просто думи, тъй като те са подкрепени от цифри. Безспорно е подобряването качеството на постановените съдебни актове, намаляване броя на отменените от ВКС и БАС актове на въззивните състави. Разбира се, разглеждането на делата в разумен срок е много важен показател, но за нас от първостепенно значение е постановяване на обосновани и мотивирани съдебни актове, съобразени със закона и съдебната практика. Затова е много важен балансът между срочната и качествената работа. Усилията на всички ни са насочени към повишаване авторитета на магистратите и преодоляване недоверието на гражданското общество в правосъдието в България.

ВТОРА ЧАСТ

ОБОБЩЕН АНАЛИЗ на дейността на РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА в съдебния район на Окръжен съд - Бургас за 2022 г.

На територията на Бургаски съдебен окръг работят **осем районни съдилища** в градовете Бургас, Поморие, Несебър, Айтос, Карнобат, Царево, Средец и Малко Търново.

Юрисдикцията на районните съдилища се разпростира на административната територия на 13 общини - Бургас, Камено, Айтос, Руен, Поморие, Несебър, Карнобат, Сунгурларе, Приморско, Созопол, Царево, Средец, Малко Търново.

През годината, правосъдие са осъществявали 60 районни съдии по щат.

Кадровият проблем в районните съдилища продължава да се разрешава чрез командироване. В РС – Бургас бяха командировани в различен момент двама младши съдии от ОС –Бургас. В районен съд –Несебър бе командирован един съдия от РС – Малко Търново. През годината бе съкратена свободната съдийска бройка в РС – Несебър. Понастоящем остава свободна бройката за адм.ръководител на РС – Средец, обявена на конкурс, а също и две свободни щатни бройки в РС –Бургас към края на 2022година.В останалите районни съдилища няма свободни щатни бройки.Наложително е откриване на съдийски щат в РС –Царево, където натовареността на съдиите е над средната за страната.

При сравнение с разпределението на делата по съдилища се разкрива отново неравномерна натовареност на отделните щатове за районни съдии. На база на средната натовареност в окръга, съдилищата от Бургаски съдебен окръг са работили при различна натовареност.

Делата за разглеждане по чл. 279 - 281 НК през отчетната 2022 г. са 111 броя, а през 2021 г. са 189 броя и през 2020 г. са 12 бр. Прави впечатление слабо намаляване на броя дела по тези текстове на НК в сравнение с 2021г и увеличение в сравнение с 2020г, което е обяснимо с продължаващия миграционен процес от Република Турция.

В районните съдилища през 2022 г. са постъпили общо 22 767 дела, разгледани са били 26 061 дела и са свършени 22 988 дела, 87% от които в тримесечен срок. Останали висящи в края на отчетния период са 3073 дела, общо във всички съдилища. Цифрите дори сами по себе си сочат, че въпреки

големия брой дела, районните съдии отново са съумели да приключат максимален брой от тях.

За сравнение:

- през 2021 г. са постъпили общо 25 262 дела, разгледани са били 28 724 дела и са свършени 25 430 дела, 86% от които в тримесечен срок.
- през 2020 г. са постъпили общо 22 839 дела, разгледани са били 26 570 дела и са свършени 23 105 дела, 85% от които в тримесечен срок.

Средно в окръга за 2022 г. един районен съдия е разгледал **548 дела** (623 за 2021 г. и 581 за 2020 г.) и е решил **483 дела** (552 през 2021 г. и 505 през 2020 г.), т.е. разгледаните дела през отчетния период са със 75 бр. по-малко в сравнение с 2021 г. и с 33 бр. по-малко от 2020 г., а решените дела през отчетния период са с 69 бр. по-малко от 2021 г. и с 22 бр. по-малко от 2020 г.

Средните общи показатели за натовареност на районните съдии са следните:

- Натовареност по щат спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела: 36,20/31,93;

- Действителна натовареност спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела: 45,64/40,26.

Най-голямо е **постъплението** през годината в следните районни съдилища: РС - Несебър - 47 дела на месец/съдия, РС - Царево - 46 дела на месец/съдия, РС - Бургас – 42 дела на месец/съдия, РС – Средец – 39 дела на месец/съдия, РС- Айтос – 34 дела на месец/съдия, РС - Поморие – 32 дела на месец/съдия, РС - Карнобат – 30 дела на месец/съдия, РС - Малко Търново - 23 дела на месец/съдия. Подобно е съотношението и по отношение на разгледаните и свършени дела.

Картината на свършените по съдилища дела в тримесечен срок е, както следва: РС - Малко Търново - 92%, РС - Царево - 91%, РС - Средец - 90%, РС - Айтос - 89%, РС - Бургас - 88%, РС - Карнобат - 87%, РС - Поморие - 82%, РС - Несебър - 80%. Тези числа определено сочат, че бързината на разглеждане на делата не може да се дефинира като проблем за районните съдии в съдебния окръг.

По наказателните дела съдилищата постоянно в тригодишния период са показвали много добро темпо на работа – 88% свършени в тримесечния срок дела, при 85% за 2021 г. и при 83% за 2020 г. А по съдилища, показателят на свършените в тримесечен срок дела е, както следва: 93% - ЦРС и МТРС, 92% - АРС, 90% - НРС и СрРС, 88% - БРС, 85% - КРС и 79% - ПРС.

По гражданските дела в тримесечен срок са свършени 86% , при 87% за 2021 г. и 85% за 2020 г.

Гражданските дела, приключени в тримесечен срок по съдилища са, както следва: РС-Малко Търново - 91%, РС - Средец и РС - Царево - 90%, РС - Айтос

и РС - Бургас- 88%, РС - Карнобат - 87%, РС – Поморие - 83% и РС – Несебър - 72%.

1. Дейност на районните съдилища по наказателни дела.

През отчетния период са **постъпили 8554** наказателни дела.

За сравнение:

- през 2021 г. са постъпили 9196 дела.

- през 2020 г. са постъпили 8554 дела.

През 2022 г. са **разгледани 9475** наказателни дела в осемте районни съдилища.

За сравнение:

- през 2021 г. са разгледани 10 210 дела.

- през 2020 г. са разгледани 9566 дела.

Свършени са 8761 наказателни дела, от които **7741** или **88%**, в тримесечния срок.

За сравнение :

- през 2021 г. - свършени са 9289 наказателни дела, от които 7863 или 85% в тримесечния срок.

- през 2020 г. - свършени са 8553 наказателни дела, от които 7110 или 83% в тримесечния срок.

Като цяло, цифрите показват значимо намаляване на постъпили, разгледани и свършени наказателни дела, в сравнение с предходния отчетен период.

Постановени са 315 присъди по обвинителни актове.

За сравнение: 2021 г. – 373, а през 2020 г. – 338 присъди.

Одобрени са 1500 **споразумения** (1495 през 2021 г. и 1080 през 2020 г.).

Останали несвършени в края на 2022 г. са 714 дела (921 дела през 2021 г. и 1013 през 2020 г.).

Новообразуваните НОХД през 2022 г. са 1845 бр. дела (1919 през 2021 г. и 1561 през 2020 г.). Всичко за разглеждане са били 2142 дела.

Свършени са били 1872 дела, от които 1553 дела в тримесечния срок, или 83%.

В началото на периода са останали несвършени 297 дела, а в края на периода са останали несвършени 270 дела.

За сравнение: През 2021 г. в началото на периода са останали несвършени 311 дела, а в края на периода са останали несвършени 297 дела. През 2020 г. в

началото на периода са останали несвършени 228 дела, а в края на периода са останали несвършени 311 дела.

В съответствие с определената подсъдност, съдилищата са разглеждали възложените им от закона дела, като най-голям относителен дял принадлежи на:

- общоопасни престъпления - 49%;
- престъпления против собствеността - 20%;
- престъпления против дейността на държавните органи и обществените организации - 15%.

На съд са били предадени 2317 лица (2321 лица - през 2021 г. и 1962 лица през 2020 г.).

Осъдени са 1985 лица (1952 лица - през 2021 г. и 1713 лица - през 2020 г.), от които 12 непълнолетни (12 през 2021 г. и 2020 г.), а **73 лица са оправдани** - 3,15% от общо съдените (49 през 2021 г. - 2,11% и 42 през 2020 г. – 2,14%).

В светлината на анализа е регистрирано незначително намаляване на НОХД в сравнение с предходния отчетен период.

Постъплението на **наказателните дела от частен характер** се е запазило в сравнение с 2020 г. и 2021 г. През отчетният период са постъпили 107 броя дела, през 2021 г. са 113 бр., а през 2020 г. са били 112 броя дела.

Постъплението на делата **по чл.78а НК** е по-голямо в сравнение с предходния отчетен период. През 2022 г. са постъпили 186 броя дела, през 2021 г. - 137 бр., а през 2020 г. - 250 бр.

Постъплението на **НАХД** е значително по-малко в сравнение с предходните отчетни периоди: през 2022 г. – 1517 бр. дела, през 2021 г. - 2766 бр. дела, през 2020 г. - 2677 бр. дела.

Структура на наказаната престъпност

2022 г.

- Общоопасни престъпления - 938 лица
- Престъпления против собствеността - 354 лица
- Престъпления против д-стта на държ. орг. общ. орг. - 319 лица
- Престъпления против личността - 96 лица
- Документни престъпления - 53 лица
- Престъпления против брака и семейството – 46 лица

- Престъпления против правата на гражданите – 35 лица
- Престъпления против реда и общественото спокойствие – 15 лица
- Против стопанството – 4 лица

2021 г.

- Общопасни престъпления - 957 лица
- Престъпления против собствеността - 436 лица
- Престъпления против д-стта на държ. орг. общ. орг. - 239 лица
- Престъпления против личността - 95 лица
- Престъпления против правата на гражданите – 49 лица
- Документни престъпления - 42 лица
- Престъпления против брака и семейството – 37 лица
- Против стопанството – 14 лица
- Престъпления против реда и общественото спокойствие – 10 лица

2020 г.

- Общопасни престъпления - 835 лица
- Престъпления против собствеността - 384 лица
- Престъпления против личността - 78 лица
- Престъпления против брака и семейството – 44 лица
- Престъпления против д-стта на държ. орг. общ. орг. - 39 лица
- Документни престъпления - 27 лица
- Против стопанството – 24 лица
- Престъпления против правата на гражданите – 22 лица
- Престъпления против реда и общественото спокойствие – 17 лица

В тригодишния наблюдаван период за кражба са осъдени през 2022 г. - 275 лица, през 2021 г. - 342 лица, през 2020 г. - 315 лица.

При определяне на наказанието съдиите са прилагали всички видове предвидени наказания.

През 2022 г. са лишени от свобода до 3 години 1527 лица (1540 през 2021 г. и 1123 през 2020 г.), от които в 1198 случая - с приложение на чл. 66 НК (1146 за 2021 г. и 839 за 2020 г.). Това представлява 78,45% (74,42% за 2021 г. и 74,71% за 2020 г.) от всички осъдени на лишаване от свобода до 3 години.

9 лица са лишени от свобода над 3 години (10 през 2021 г. и 22 през 2020 г.).

По отношение на 296 лица (246 през 2021 г. и 379 през 2020 г.) е наложено наказание „глоба“. В 189 случая е наложена „пробация“ (204 през 2021 г. и 174 през 2020 г.).

Прави впечатление изключително ниския дял на обжалваните наказателни дела спрямо общия брой - 1104/8761. Това се дължи и на големия брой приключили със споразумения дела (1500).

От подлежащите на обжалване 315 НОХДела (373 през 2021 г. и 338 през 2020 г.), решени по същество с присъда, обжалвани са 192 (200 през 2021 г. и 180 през 2020 г.), или 61%, което също е показател за ефективност, доколкото влизането в сила на първоинстанционната присъда, без да се развие обжалване е сигурен показател за постигане на целите на правосъдието.

Продължава тенденцията от последните години присъдите да са обжалвани от подсъдимите и техните адвокати в по-голям брой случаи, отколкото да са протестирани от прокурора. От постъпилите в Окръжния съд през 2022 г. 190 въззивни наказателни дела, съотношението между жалба от подсъдим (143 бр.) и протест (47 бр.) на прокурора е 3:1.

Присъдата е потвърдена в 86 случая, в 12 случая наказанието е намалено, по 14 дела е постановено връщане на делото на първата инстанция, по 15 дела въззивният съд е произнесъл нова присъда. Налице е основание за извод за добро качество на работата на районните съдии, в преобладаващия брой случаи съдебните им актове са потвърдени.

Районните съдии са разгледали и **1996 АНД**. *За сравнение:* през 2021 г. - 3305 дела, а през 2020 г. - 3304 дела.

2. Дейност на районните съдилища по граждански дела

През 2022 г. в районните съдилища са постъпили общо 14 213 граждански дела, от които 8427 са на Районен съд - Бургас. И тук тенденцията е за намаляване на броя на постъпилите дела.

За сравнение: през 2021 г. са постъпили общо 16 066, от които 9118 са на Районен съд - Бургас, а през 2020 г. са постъпили общо 14 285 граждански дела, от които 8634 са на Районен съд - Бургас.

Районните съдии са **свършили 14 227 дела, от които 8411 са на РС - Бургас**, през 2021 г. – 16 141 дела, от които 9206 са на РС - Бургас, през 2020 г. – 14 552 дела, от които 8850 са на РС - Бургас. Най-голямо е постъплението на дела по **чл. 410 и чл. 417 от ГПК - 7376** във всички районни съдилища. Анализът показва намаляване на брой на свършени дела в сравнение с

предходната години, както и трайна тенденция на преобладаващи дела по заповедното производство.

И през тази отчетната година е висок делът на делата по СК – 1703 бр. постъпили и 2071 бр. всичко за разглеждане, но бележат намаление спрямо 2021 г. (1806 постъпили дела).

През отчетната година има ръст на **облигационните искиове**. По постъпилите искиове са образувани 1145 дела, разгледани са 1770 дела и са свършени 1118 дела.

Наблюдава се тенденция на намаление на делата, образувани по вещни искиове, общо за районните съдилища: през 2022 г. - 289 бр., през 2021 г. - 317 бр., през 2020 г. - 328 бр. Тези дела по принцип се характеризират с по-висока фактическа и правна сложност, налагат в повечето случаи назначаване на експертизи, снабдяване с документи от други държавни и общински органи и това предполага по-продължително разглеждане на споровете.

Постъпили искиове по КТ през 2022 г. са 594 бр., през 2021 г. са 118 бр., при 421 бр. през 2020 г., което говори за значително увеличение на трудовите спорове през този отчетен период. Увеличението в сравнение с 2021 г. и 2020 година се дължи на големия брой дела на държавни служители в системата на МВР за заплащане на извънреден труд. Бяха заведени аналогични на предходните години искиове за заплащане на извънреден труд, но за следващ период, до изменението на ЗМВР през 2020.

Ето как изглежда съотношението на образуваните по заповедното производство частни граждански дела спрямо всички останали граждански дела:

Районен съд	Заповедното производство	Граждански дела
Айтос	547	1125
Бургас	4387	8427
Карнобат	658	1136
М. Търново	75	126
Несебър	667	1508
Поморие	398	836
Средец	313	538
Царево	331	517

Тази таблица показва, че във **всички** районни съдилища в окръга преобладаващият брой граждански дела са тези, образувани по заповедното производство. Те не разкриват значителна фактическа и правна сложност, още

повече, че в два районни съда вече има съдебни помощници- РС –Бургас и РС – Несебър, които могат ефективно да подпомагат съдиите в работата по тези дела. Това налага районните съдии да обърнат внимание на качеството на постановяваните съдебни актове, чрез задълбочено проучване на доказателствения материал и съдебната практика по исковите производства.

3. Сравнение на натовареността в районните съдилища по години

Действителна натовареност - общо

(Дела за разглеждане/всичко свършени дела)

2020 г. – 2022 г.

Година	БРС	АРС	НРС	КРС	ПРС	ЦРС	СрРС	МтРС	Средна за региона
2020 г.	53,58	46,83	50,36	30,88	41,75	46,88	35,15	37,67	48,40
	46,95	43,17	40,86	27,31	32,58	41,25	32,00	35,50	42,09
2021 г.	53,65	37,89	62,84	53,87	43,53	66,59	39,13	28,69	51,94
	47,57	34,43	52,14	48,55	37,89	62,23	36,29	26,62	45,99
2022 г.	48,20	37,47	57,81	33,60	37,89	49,91	42,17	24,83	45,64
	42,58	34,02	48,69	30,28	31,66	45,13	39,26	23,67	40,26

Натовареност по щат - общо

(Дела за разглеждане/всичко свършени дела)

2020 г. – 2022 г.

Година	БРС	АРС	НРС	КРС	ПРС	ЦРС	СрРС	МтРС	Обща
2020 г.	40,18	35,13	34,77	26,25	41,75	46,88	25,39	18,83	36,90
	35,21	32,38	28,21	23,22	32,58	41,25	23,11	17,75	32,09
2021 г.	40,50	36,31	42,64	34,12	43,53	61,04	26,08	15,54	39,24
	35,90	33,00	35,38	30,75	37,89	57,04	24,19	14,42	34,74
2022 г.	36,72	36,69	46,57	29,68	36,83	47,83	26,94	12,42	36,20
	32,45	33,31	39,22	26,75	30,78	43,25	25,08	11,83	31,93

Средната натовареност за региона с/о разгледани дела - действителната е 45,64, а спрямо свършени – 40,26.

Средната натовареност на региона с/о разгледани дела - по щат е 36,20, а спрямо свършени – 31,93.

По щат за 2022 г. най-голяма е натовареността на Районен съд -Царево, следван от РС – Несебър и РС - Поморие. След тях са РС - Бургас, РС - Айтос и РС - Карнобат. Най-ниска натовареност по щат имат РС -Средец и РС - Малко Търново.

Действителната натовареност сочи друга картина: най-натоварени са били през годината РС - Несебър, РС – Царево и РС - Бургас и най-ниско натоварени са РС - Карнобат и РС - Малко Търново.

Във всички районни съдилища през 2022 г. бяха извършени проверки от БОС. Не може да не се отчете, че магистратите от районните съдилища работят добре по показателя „срочност”, с някои изключения. Следва да се отчете като цяло намаляването на постъплението по почти всички групи дела, като при това магистратите следва да обърнат по-сериозно внимание на срочността и качеството на съдебните актове, които се постановяват, което предполага задълбочено проучване на материалите по делото и на относимата съдебна практика.

Някои по-важни и конкретни данни от докладите на районните съдилища в района на Окръжен съд- Бургас:

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС

Щатът на Районен съд - Бургас към месец януари 2022 г. по щатно разписание, утвърдено от Висшия съдебен съвет е 35 щатни бройки за магистрати, 4 щатни бройки за държавни съдебни изпълнители, 8 щатни бройки за съдии по вписванията и 86 съдебни служители.

В края на календарната година към 31.12.2022 г., съставът на Районен съд - Бургас е попълнен, както следва: 33 магистрати, 4 държавни съдебни изпълнители, 8 съдии по вписванията и 79 съдебни служители, разпределени съответно в обща и специализирана администрация. Има незаети 2 щатни бройки за магистрати, от които едната е за заместник административен ръководител, заместник-председател наказателна колегия и една щатна бройка

за съдия. Незаетите щатни бройки за съдебни служители са 7, а шестима от съдебните служители са назначени до провеждане на конкурс.

Магистратите в Районен съд - Бургас са разделени в две отделения, по материи, като една част разглеждат наказателни дела, а друга част разглеждат граждански дела. Броят на магистратите по отделения е различен в определени периоди от време, в зависимост от движението на щатния състав и натовареността по отделения.

Както и през предходните години, така и през тази, сред основните проблеми в кадровата обезпеченост на магистратите е командироването на магистрати от Районен съд - Бургас в други органи на съдебната власт, както и продължителното отсъствие на магистрати поради временна неработоспособност, както и ползването на отпуск за отглеждане на дете.

Съобразно приетите от Висшия съдебен съвет критерии, съотношението магистрати/съдебни служители е следното:

- съдебна администрация (обща и специализирана) спрямо магистрати, включително ДСИ и СвП, по щатна численост – 1,83;
- съдебна администрация (обща и специализирана) спрямо магистратите, без ДСИ и СвП, по щатна численост – 2,46;
- специализирана администрация/магистрати, включително ДСИ, по щатна численост - 1,87.

Съотношението магистрати/съдебни служители, включително ДСИ и СвП в Районен съд – Бургас, въпреки увеличението на администрацията, е по-ниско от средното за страната в районните съдилища от областните центрове.

ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В БРС

През 2022 г. са постъпили общо 13 495 дела, от които 13 461 са новообразувани. Постъпилите дела са с 1486 бр. по-малко от постъпилите през 2021 г. и с 605 бр. по-малко от постъпилите през 2020 г. Налице е тенденция за намаляване на броя на постъпилите дела.

Висящи към 01.01.2022 г. са били 1929 броя дела (с 98 дела по-малко от 2021 г. и с 365 бр. дела по-малко от 2020 г.) Ежегодно намаляващия брой висящи дела в началото на периода се дължи частично на уплътняване на съдийския щат до нормални за правораздаването размери и на работата на всеки един съдия от състава на съда, приключващ собствените си висящи дела в максимално кратки срокове.

През 2022 г. общо за разглеждане са 15 424 броя дела, като от тях 13 627 са свършени дела, от които със съдебен акт по същество 11 109 и едва 2518 прекратени. От всички дела за разглеждане 88% са свършили в тримесечен срок. През 2021 г. са били 86%, а през 2020г. - 85%.

За сравнение:

- през 2021 г. са разгледани общо 17 008 дела. Свършени са 15 079 дела (88.66% от всички разгледани дела). От тях със съдебен акт по същество – 12 335 дела. В тримесечен срок са свършени 13 037 дела – 86 % от свършените дела.

- през 2020 г. са разгледани общо 16 394 дела. Свършени са 14 367 дела (87% от всички разгледани дела). От тях със съдебен акт по същество – 11 847 дела. В тримесечен срок са свършени 12 226 дела – 85% от свършените дела.

През 2022 година е налице по-нисък брой на постъпилите дела, както по отношение на гражданските, така и по наказателните дела. При гражданските дела се наблюдава тенденция за съществено намаляване броя на постъпилите заповедни производства, които в сравнение с предходната 2021 г. са намалели с около 900 дела, за сметка на увеличаване на вещните и облигационните иски. Значително се е увеличил броя на постъпилите и разгледани дела по чл. 310 от ГПК (бързи производства), като за 2022 г. са постъпили с 370 дела повече от предходната година, което също води до по-сериозна натовареност на магистратите. Касае се обаче за еднотипни дела/ в голямата си част иски за заплащане на извънреден труд на полицейски служители/, които не разкриват значителна фактическа и правна сложност. В наказателно отделение основният спад на делата е от по-ниския брой на постъпилите административнонаказателни дела, които през 2022 г. са с 1000 по-малко, в сравнение с предходната 2021 г.

Към 31.12.2022 г. висящите дела са 1797, от които 1374 граждански дела и 423 наказателни дела. Към 31.12.2021 г. висящите дела са 1929, от които 1358 граждански дела и 571 наказателни дела. Към 31.12.2020 г. висящите дела са 2027, от които 1446 граждански дела и 581 наказателни дела.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

През 2022 г. са разгледани общо 9785 граждански дела. (при 10 564 през 2021 г. и при 10 296 дела през 2020 г.). От тях 1358 са останалите висящи към 01.01.2022 г., а 8427 са постъпилите дела.

Наблюдава се намаление на броя на новообразуваните граждански дела в сравнение с предходния отчетен период.

Свършените дела са 8411, от които в срок до 3 месеца – 7367 дела или 88 %. Към 31.12.2022 г. са останали несвършени 1374 граждански дела.

Причина за по-бавното приключване на делата е отлагането на съдебни заседания по обективни причини, както и уредбата на ГПК досежно връчването на призовки и съобщения на ответниците по делата. Освен нормативно определения 1-месечен срок за търсене на ответника на посочения в исковата

молба адрес, на съда е вменено задължение да извършва справка за адресната регистрация и местоработата му, след което отново да го търси на адреса по справката, респ. по месторабота, което също добавя период от поне 1-2 месеца към нужното време за размяна на книжа и призоваване.

Със съдебен акт по същество през 2022 г. са приключили 6984 дела.

Постановените решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК, след проведено открито съдебно заседание през 2022 г. са 2187.

Броят на прекратените дела през 2022 г. е 1427, при 1600 за 2021 г. В този брой се включват и делата, чийто нормален завършек е прекратяването.

Запазва се ниският брой на прекратените по спогодба дела. През 2022 г. тези дела са 71, при 74 през 2021 г. и при 75 през 2020 г.

Прекратените по други причини (не по спогодба) дела през 2022 г. са 1356 броя, при 1526 броя за предходния отчетен период. Относително високо съотношение по този показател се отчита при разгледаните през 2022 г. 4482 заповедни производства – 12.83 % (575), при 13.52 % (728) през 2021 г. и 14.89 % (724) през 2020 г. Това се дължи на задължението на съда да извършва служебна проверка на местната подсъдност при постъпване на заявлението, както и за изпращане на делото на местно компетентния съд, ако делото не му е подсъдно. Освен това, наблюдават се и други причини, водещи до увеличения процент прекратени заповедни производства – за заявителите с масов брой заявления, дори да е известно, че някои от тях са местно неподсъдни, същите се подават „ан блок” с останалите, разчитайки на съда да ги препрати на компетентния съд. Разпоредбата на чл. 414а от ГПК също доведе до значителен брой заповедни дела, по които след възражение от длъжника, заявителят оттегля заявлението си и се стига до прекратяване.

Граждански дела по видове

И през настоящия отчетен период се запазва относителният дял на постъпилите граждански дела (без частните граждански дела) – 2784, които са 33.04% от всички постъпили в гражданското отделение дела. За 2021 г. това съотношение е 28.70%, а за 2020 г. е 31.27%.

- ДЕЛА ПО СК (0100-1) - Общо постъпили през отчетния период дела от тази група са 1047. Броят на разгледаните дела от тази група през 2022 г. е 1290, а свършени са 1036 дела.

- ОБЛИГАЦИОННИ ИСКОВЕ (0200-1) - Общо постъпили през отчетния период дела от тази група са повече в сравнение с предходната година – 538 (при 504 за 2021г.). Броят на разгледаните дела от тази група през 2022 г. е 827 (при 888 за 2021 г. и 919 за 2020 г.), а свършени са 519 дела.

- ВЕЩНИ ИСКОВЕ (0300-1) - Общо постъпили през отчетния период дела от тази група са повече в сравнение с предходната година – 131 (при 117 за 2021 г.). Броят на разгледаните вещни дела през 2022 г. е 218 (при 225 за 2021 г. и 206 за 2020 г.), а свършени са 105 дела.

- ДЕЛБИ и искиове по ЗН (0500-1) - Общо постъпилите през този отчетен период дела от групата са 85 (при 116 за 2021 г. и 84 за 2020 г.). Разгледаните дела са 242 (при 247 за 2021 г. и 196 за 2020 г.). Броят на свършените дела е 94 (при 90 за 2021 г. и 65 за 2020 г.).

- УСТАНОВИТЕЛНИ ИСКОВЕ (0600-1) - Общо постъпилите през този отчетен период дела от групата са 487 (при постъпили през 2021 г. – 653 дела и 2020 г. - 590 дела), в т.ч. искиове по чл. 422 от ГПК. Наблюдава се намаление на постъплението през 2022г. Разгледаните дела са общо 860 (при 1024 за 2021 г. и 1040 за 2020 г.). Броят на свършените дела е 582.

- ИСКОВЕ ПО КТ (0700-1) - Общо постъпилите през този отчетен период дела от групата са 480 (при 85 за 2021 г. и 288 за 2020 г.). Наблюдава се значително увеличение на постъплението през 2022 г. През годината са разгледани 524 дела (при 156 за 2021 г.), а свършени са 413 (при 112 за 2021 г.).

- ДРУГИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА (1300-1) - Отчитаните граждански дела в тази група са със следните показатели: постъпило и разгледано е 1 дело (при 5 разгледани дела за 2021 г. и 6 за 2020 г.).

- АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛА (0800-1) - През 2022 г. са разгледани 22 административни дела, при 25 за 2021 г. и 26 за 2020 г., като новообразуваните през този отчетен период дела от групата са 15. Свършените дела са 15.

ЧАСТНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

- ОБЕЗПЕЧЕНИЯ (0900-1) - Разгледани са 64 такива дела (при 71 за 2021 г. и 93 за 2020 г.), от които новообразувани 59 и получени по подсъдност 4. Свършените дела са 61.

- ЧАСТНИ ПРОИЗВОДСТВА (1000-1) - Постъпилите през този отчетен период дела от групата са повече в сравнение с предходната година – 1093 (при 1031 за 2021 г. и 968 за 2020г.). Разгледани са 1143, а свършени 1111 дела.

- ЧАСТНИ ПРОИЗВОДСТВА – РЕГЛАМЕНТИ (1200-1) - Разгледани са 112 такива дела (при 104 за 2021 г. и 93 за 2020 г.), от които новообразувани 100. Свършените дела са 94.

- ЗАПОВЕДНО ПРОИЗВОДСТВО (1100-1) - Общо постъпилите през този отчетен период дела от тази група са 4387 дела (за сравнение – през 2021 г. – 5310 дела, а 2020 г. – 4826 дела). Разгледани са общо 4482 дела. Свършените през 2022 г. дела са 4381.

През 2022 г. заповедните производства са 52,06% от всички постъпили през годината дела (4387/8427). За 2021 г. този дял е бил 58,24% от всички постъпили през годината дела (5310/9118), а за 2020 г. - 55,90% от всички постъпили през годината дела (4826/8634). Наблюдава се значително намаление на постъплението в тази група през 2022 г.

Важна за дейността на съда и резултати от работата му е действителната натовареност на магистратите. При отчитане на реално отработеното време

(189 отработени човекомесеци - след приспадане на отсъствието на съдия поради ползването на отпуск за майчинство, временна неработоспособност и пр. – при 177 за 2021 г. и 185 за 2020 г.), действителната средна натовареност на съдиите в гражданско отделение през 2022 г. е 621 разгледани граждански дела годишно и 51,77 разгледани граждански дела месечно.

Тези стойности са близки до тези за 2021 г. (през 2021 г. тези стойности са били съответно 716 дела годишно и 59.68 дела месечно, а през 2020 г. тези стойности са били съответно 668 дела годишно и 55.65 дела месечно), т.е. тенденцията е за намаляване на натовареността.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

През 2022 г. в Районен съд – Бургас са постъпили общо 5068 нови наказателни дела (5863 дела за 2021 г. и 5466 дела за 2020 г.). Заедно с останалите от предходна година 571 дела, през 2022 г. са разгледани общо 5639 дела (6444 наказателни дела за 2021 г. и 6098 наказателни дела за 2020 г.). От посочените 5639 дела за разглеждане, 1032 са НОХД, 81 са НЧХД, 98 са по чл.78а от НК, ЧНД – 2745, ЧНД - разпити – 454 и АНХД – 1229.

През 2022 г. се наблюдава намаляване в общия брой на постъпилите през годината наказателни дела, взети като абсолютна стойност, с отчитане на намалението от 805 дела в сравнение с тези, постъпили през 2021 г. Най-значим принос в посоченото изменение имат намаленият брой постъпления на НАХД – с 992 дела по-малко от предходната година, НОХД – с 60 по-малко, НЧХД – с 14 по-малко. При останалите видове дела през 2022 г. се наблюдава увеличение, в сравнение с предходната 2021 г.

През 2022 г. е налице значително намаление в броя новопостъпили НОХД в сравнение с предходната 2021 г. Постъпили са общо 854 дела (в т.ч. върнатите за ново разглеждане 10 дела, образувани под нов номер, след прекратяване – 9 дела и продължаващите дела под същия номер - 2 дела), които заедно с останалите от предходната година 178 дела, правят подлежащите на разглеждане през отчетния период дела общо 1032 дела. За сравнение с предходни отчетни периоди - 1092 дела през 2021 г. и 935 дела през 2020 г.

През 2022 г. са разгледани общо 1032 НОХД, от които през отчетния период са свършени 867 дела (914 дела за 2021 г. и 748 дела за 2020 г.). По 191 дела производството е приключило със съдебен акт по същество. Прекратени са 676 НОХД, от които 348 производства са прекратени със споразумение по чл. 382 от НПК, а 294 дела - със споразумение по чл.384 от НПК. Върнатите за доразследване дела са 13 на брой. Намалял е броят на прекратените по други причини производства на 21 дела (27 дела за 2021 г. и 29 дела за 2020 г.).

През 2022 г. се наблюдава увеличение в сравнение с миналата година на броя на новопостъпилите дела по чл. 78а от НК - 84 дела (при 63 дела за 2021 г. и 109 дела за 2020 г.).

През отчетната 2022 г. постъпилите административнонаказателни дела (без тези по чл.78а от НК) са 928 (1929 през 2021 г. и 1643 дела през 2020 г.). Намалението в сравнение с тези през 2021 г. е с 1001 дела по-малко. Заедно с останалите от предходна година 301 дела висящи в началото на периода, през 2022 г. са разгледани общо 1229 административнонаказателни дела (при 2221 дела за 2021 г. и 2046 дела за 2020г.). Свършени са общо 1045 дела.

Наличието на несвършени в края на отчетния период дела традиционно се дължи на кампанийното изпращане на преписките в съда, възприетата от санкциониращите административни органи практика на една и съща дата да издават множество наказателни постановления, преписките по които се изпращат едновременно в съда, формирайки значително дневно постъпление от такива дела. Продължава тенденцията към повишаване сложността на водените административнонаказателни производства, включително обема на преписките по тях, водещи по необходимост до усложнена доказателствена дейност при разглеждането им.

Висящите дела в края на периода са 571 дела, в сравнение с 2021 г. - 581 дела и през 2020 г. –632 дела.

През 2022 г. са постъпили 47 наказателни дела от частен характер, в т.ч. 4 върнати за ново разглеждане под нов номер (64 дела през 2021 г. и 56 дела за 2020 г.). С останалите в началото на периода несвършени от предходната година 32 дела, общо през годината са разгледани 81 дела, свършени са общо 54 дела, от които със съдебен акт по същество – 22 дела, а 32 дела са прекратени. Към края на отчетния период са останали несвършени 27 НЧХД дела.

Броят на постъпилите през 2022 г. частни наказателни дела е 2699 дела (2606 дела за 2021 г. и 2806 дела за 2020 г.). Констатира се незначително увеличаване на този вид дела през отчетния период.

През 2022 г. се е увеличил броят на проведените разпити пред съдия в стадия на досъдебното производство – общо 454 дела (296 дела за 2021 г. и 50 дела за 2020 г.).

Свършените (решени) наказателни дела към 31.12.2022 г. са общо 5216 или от общо за разглеждане 5639 дела, свършените са 92,49 %, (5873 дела през 2021 г. -91,18%, 5517 дела през 2020 г.- 90,47%). От общият брой свършени дела за 2022 г. в тримесечен срок са свършени 88% или 4579 дела.

Несвършени (висящи) в края на отчетния период са 423 дела и представляват 7,5% от всички разгледани дела, при 571 дела за 2021 г. – 8,86% и 581 дела - 9,53% за 2020 г. Обективен факт е, че поради установените законови срокове за насрочването и разглеждането на делата, постъпилите нови

дела в последните два месеца на годината практически не могат да бъдат приключени до изтичането ѝ.

Важна за дейността на съда и резултатите от работата на наказателно отделение е действителната натовареност на магистратите. При отчитане на реално отработеното време - 131 отработени човекомесеци (след приспадане на отсъствието на съдия поради ползването на отпуск за майчинство, временна неработоспособност и пр.), действителната средна натовареност на съдиите в наказателно отделение през 2022 г. е 516,48 разгледани наказателни дела годишно и 43,04 разгледани наказателни дела месечно.

Тези стойности са по-ниски от тези за 2021 г., когато действителната средна натовареност на съдиите от наказателно отделение е била 552,36 дела годишно. Това следва да води до повишаване на възискателността към съдиите по отношение на качеството на работата им.

Възобновени през 2022 г. наказателни дела.

През 2022 г. са възобновени три НОХД, от които двете са върнати за ново разглеждане, а едното е възобновено само по отношение на гражданския иск. По едно производство е направено искане за възобновяване, но същото е останало без уважение.

НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИИТЕ ОТ БРС

Районен съд – Бургас не може да се определи като високо натоварен съд, в сравнение с районните съдилища в съдебния окръг.

Натовареност на съда и по отделения за период от три години								
Видове дела	Година	Брой постъпили дела	Брой дела за разглеждане	Брой свършени дела	Отработени човекомесеци	Действителна натовареност		
						Към постъпили дела	Към делата за разглеждане	Към свършени дела
Натовареност на Районен съд Бургас	2020	14100	16394	14367	306	46,08	53,58	46,95
	2021	14981	17008	15079	317	47,26	53,65	47,57
	2022	13495	15424	13627	320	42,17	48,20	42,58

Натовареност на наказателно отделение	2020	5466	6098	5517	121	45,17	50,40	45,60
	2021	5863	6444	5873	140	41,88	46,03	41,95
	2022	5068	5639	5216	131	38,68	43,04	39,82
Натовареност на гражданско отделение	2020	8634	10296	8850	185	46,67	55,65	47,84
	2021	9118	10564	9206	177	51,51	59,68	52,01
	2022	8427	9785	8411	189	44,59	51,77	44,50

Съгласно отчетните форми на ВСС, изискващи данни по щат, натовареността е със следните показатели:

Действителната натовареност на съдиите при БРС към делата за разглеждане за 2022 г. е 48.20 (при 53.65 за 2021г.), а към свършените дела – 42.58 (при 47.57 за 2021 г.).

Натовареност по щат спрямо делата за разглеждане е 36,72, а спрямо свършените дела – 32.45.

По отделения, съотношението е следното: гражданско отделение 40,77 по щат към дела за разглеждане и 35.05 към свършените дела. В наказателно отделение: по щат към дела за разглеждане - 31.33, а към свършените дела - 28.98.

По отделения, действителната натовареност като съотношение е следното: гражданско отделение 51.77 към дела за разглеждане и 44.50 към свършените дела. В наказателно отделение към дела за разглеждане – 43.04, а към свършените дела - 39.82.

По показателят - натовареност по щат за 2022 г. към делата за разглеждане по отделения, натовареността е паднала .

При действителната натовареност се отчита по-голяма разлика, но тя е в резултат на това, че трима магистрати през 2022 година са ползвали продължителен период от време – над три месеца платен годишен отпуск, което се отчита като отработени човекомесеца, но те не са правораздавали.

РАЙОНЕН СЪД – НЕСЕБЪР

Към 31.12.2022 г. в Районен съд - гр. Несебър е разкрит щат, както следва: една позиция за административен ръководител-председател, пет позиции за

длъжност съдия в районен съд, един държавен съдебен изпълнител, двама съдии по вписванията и двадесет и двама съдебни служители.

Административен ръководител, Председател на Районен съд - Несебър е Мария Берберова-Георгиева, избрана с Решение на СК на ВСС по протокол № 32 от 21.09.2021 г., Акт за встъпване в длъжност от 08.10.2021 г.

Съдия Йорданка Майска-Иванова, считано от 14.10.2019 г., със заповеди на Адм. ръководител на Апелативен съд - Бургас, е командирована за продължителен период от време от Районен съд - Несебър в Окръжен съд - Бургас, считано до 28.02.2023 г. включително.

Съдия Нина Моллова-Белчева, считано от 21.03.2022 г., беше командирована от Районен съд - Несебър на вакантна длъжност „съдия“ в Районен съд - Бургас, със Заповед № 220 от 11.03.2022 г. на Адм. ръководител, Председател на Окръжен съд - Бургас, за срок от една година. Със Заповед № 1155/19.10.2022 г. Адм.ръководител, Председател на ОС- Бургас, командироването бе прекратено поради наложило се продължително отсъствие на Адм. ръководител на РС - Несебър, считано от 01.11.2022 г., продължаващо и понастоящем. През периода на отсъствие на Адм. ръководител, същият е бил заместващ от съдия Валери Събев до 01.11.2022 г., а след това от съдия Нина Моллова-Белчева.

Съдия Сияна Димитрова, считано от 21.03.2022 г., се завърна на работа след ползван продължителен отпуск поради бременност, раждане и отглеждане на дете.

Със Заповед № 1016 от 27.10.2021 г. на Адм. ръководител, Председател на ОС - Бургас Пламен Дойков - съдия от РС - Малко Търново, е командирован в РС - Несебър за срок от 1 (една) година, считано от 01.11.2021 г. до 01.11.2022 г. включително. Със Заповед № 1135 от 13.10.2022 г. на Адм. ръководител, Председател на Окръжен съд - Бургас, командироването на съдия Пламен Дойков е продължено до 31.12.2022 г. включително.

С Решение по Протокол № 36 от 15.12.2022 г. Пленума на ВСС съкрати, на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, една щатна бройка „съдия“.

ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

Сравнителен анализ на постъпленията на дела през последните три години.

Постъпилите дела през 2022 г. са 2743, от които 1508 граждански и 1235 наказателни.

Постъпилите дела през 2021 г. са 3031, от които 1767 са граждански и 1264 са наказателни.

Постъпилите дела през 2020 г. са 2462, от които 1240 са граждански и 1222 са наказателни.

При сравнителен анализ на трите години се наблюдава спад на постъпленията по граждански дела през 2022 г. спрямо постъпилите дела през 2021 г. Образуваните граждански дела обаче, са с фактическа и правна сложност, често с международен елемент, което води до тяхната по-голяма продължителност. Продължава да е налице устойчивост в постъпленията при наказателните дела - само с 29 дела по-малко от 2021 г., като това се дължи основно на намаляване на постъпленията на делата предимно по ЗЕС. Това обаче, не води до намаляване действителната натовареност на съдиите, тъй като тези видове дела са бързоликвидни и се приключват в сравнително кратки срокове. Предвид командироването на съдии в ОС - Бургас и РС - Бургас, както и продължилия отпуск по майчинство и ползването на продължителен годишен отпуск на трети магистрат, фактически работещите съдии в РС - Несебър през 2022 г., съотнесени към постъпленията, са били с висока действителна натовареност

Общо делата за разглеждане за отчетния период са 3353, при 3582 за 2021 г. и 2921 дела за 2020 г.

Свършените дела през отчетната година са 2824, при 2972 за 2021 г. и 2370 за 2020 г.

От всички сложени за разглеждане дела, през 2022 г. са свършени 84%, при 81% за 2021 г. и 2020 г. Това налага извода, че въпреки високата действителна натовареност съдиите са показали професионализъм и добросъвестност.

Считано от 01.03.2021 г. повторно бе въведено използването на деловодна програма ЕИСС, която продължава да изисква по-голям обем от действия, които следва да извърши съдията. Като ангажимент на магистрата са включени и чисто деловодни функции, които са присъщи на съответния служител, и които, до въвеждането ѝ, се извършваха от деловодител или секретар. Наред с несвършенствата на самата програма, бавния темп на изпълнение на всяко действие, отнема голяма част от времето на съдията, което при други условия същият би посветил на свойствени за него правораздавателни дейности.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

Общ брой наказателни дела за разглеждане през отчетния период - 1388, при 1439 за 2021 г. и при 1364 дела за 2020 г., от които:

- постъпилите дела през 2022 г. са 1235, при 1264 за 2021 г. и при 1222 дела за 2020 г.

- останали несвършени в началото на отчетния период – 153 дела, при 175 за 2021 г. и при 142 дела за 2020 г.

- **НОХД** - 260 общо дела за разглеждане за 2022 г., при 328 за 2021 г. и при 274 броя за 2020 г., в това число: 207 постъпили дела през 2022 г. (270 за 2021 г. и 243 дела за 2020 г.); 53 дела останали несвършени в началото на отчетния период (58 дела за 2021 г. и 31 дела за 2020 г.);
- **НЧХД** - 21 общо дела за разглеждане през 2022г., от тях 12 постъпили и 9 несвършени (27 за 2021 г. и 25 за 2020 г.);
- **АНД** - 283 общо дела за разглеждане за 2022 г., от тях 199 постъпили и 84 несвършени (478 за 2021 г. и при 519 за 2020 г.);
- **ЧНД** – 824 общо дела за разглеждане през 2022 г., от тях 817 постъпили и 7 несвършени (606 за 2021 г. и при 546 дела за 2020 г.).

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Общо дела за разглеждане за отчетният период - 1965, при 2143 дела за 2021 г. и при 1557 дела за 2020 г., от които:

- постъпилите дела през 2022 г. са 1508, при 1767 дела за 2021 г. и 1240 дела за 2020 г.;

- останали несвършени в началото на отчетния период - 457, при 376 за 2021 г. и при 317 дела за 2020 г.

Сравнителен анализ на свършените дела през последните три години.

➤ Свършени наказателни дела:

Общо свършени дела за отчетния период - 1274, при 1286 дела за 2021 г. и при 1189 дела за 2020 г., от които:

- с акт по същество - 1059, при 1014 дела за 2021 г. и при 967 дела за 2020 г.;

- прекратени - 215, при 272 за 2021 г. и при 222 дела за 2020 г.

➤ Свършени граждански дела:

Общо свършени граждански дела за отчетния период - 1550 дела, при 1686 дела за 2021 г. и при 1181 дела за 2020 г.

От свършените граждански дела, с решение по същество са приключили 1122, при 1242 дела за 2021 г. и при 984 дела за 2020 г.

Прекратени са 428 дела, при 444 дела за 2021 г. и при 197 дела за 2020 г.

Изводи:

Данните показват, че се запазват високите показатели на приключилите граждански дела в годините, въпреки фактическата и правната им сложност.

Това отново е показател за отговорно и професионално отношение на съдиите към разглеждането им. Общо прекратените дела през отчетният период са 19.17% (при 24,06% за 2021 г. и при 17,35% за 2020 г.). Основна причина при прекратените наказателни дела са приключването им със споразумение по реда на чл. 382 и чл. 384 от НПК, а по гражданските - императивната разпоредба на чл. 411, ал. 1 от ГПК, обуславяща местна компетентност на съда по постоянен адрес или седалище на длъжника, съответно чл. 113 от ГПК, касаещ производства, инициирани от и срещу потребители, разпоредбата на чл. 104, т. 3 и т. 4 от ГПК, обуславяща родова подсъдност на окръжен съд, която се установява след представяне на удостоверения за данъчна оценка и конкретизиране цената на иска, и процесуално бездействие на страните при констатирани нередовности по исковите молба по реда на чл. 129 ГПК.

Сравнителен анализ на несвършените дела в края на отчетния период за последните три години.

Останали несвършени в края на отчетният период дела са 529, при 610 за 2021 г. и при 551 дела за 2020 г. По този показател е налице подобряване качеството на работата на съда, като следва да се отчете и факта, че несвършените дела са преимуществено образувани в края на годината и съставляват незначителен брой на фона на постъпленията и броя дела общо за разглеждане през годината.

Значително е намален броя на висящите дела с продължителност от 1 до 3 години- почти наполовина. Остава относително малък броя на делата с продължителност над 3 години, като причините за това се дължат на факта, че делбените производства са двуфазни, и често продължават с години предвид триинстанционният контрол на съдебния акт във всяка фаза. В броя несвършени дела влизат и спрените производства, внесените във временен архив съдебни делби, по които страните не са внесли депозити за експертизи.

СРОЧНОСТ ПРИ РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ДЕЛАТА

При образуването и насрочването на делата в районен съд съдиите се стараят да спазват законовите срокове. Делата се разпределят на случайният принцип посредством софтуерен продукт, утвърден и предоставен от ВСС. Всички дела се образуват в деня на постъпването им (в изключително редки случаи на следващия ден) и се докладват на определения съдия-докладчик на същия ден. Делата, които се разглеждат по реда на бързите производства по НПК и ГПК, също се докладват на съдията-докладчик в деня на постъпването ми. Всички съдии при РС- Несебър разполагат с КЕП.

Делата се насрочват в месечен или най-късно двумесечен срок, в зависимост от вида и характера на делото. Когато се касае за НОХД със задържани лица, те се насрочват в по-кратък срок, като в останалите случаи съдебното заседание по тези дела се насрочва до два месеца от представяне на обвинителния акт или тъжбата в съда, но стремежът на съдиите е в рамките на възможностите на графика си да насрочват делата в месечен срок. Следи се за спазване на всички установени от процесуалните закони съкратени срокове за насрочване и разглеждане на специални категории граждански и наказателни дела.

От свършените през годината общо 2824 дела, в срок до 3 месеца са приключили 2260 дела (80%). За сравнение през 2021 г. от свършените общо 2972 дела, в срок до 3 месеца са приключили 2409 дела (81%); през 2020 г. от свършените общо 2370 дела, в срок до три месеца са приключили 1914 дела (81%). Срочността се е запазила в сравнение с предходните години, въпреки високата действителна натовареност на съдиите през отчетния период (57.81 дела за разглеждане), фактическата и правна сложност на делата, въведеното задължение за даване на указания по заповедните производства, задължението за провеждане на разпоредително заседание по НОХД, както и делата с участието на чужди граждани.

НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДЕБНИЯ РАЙОН

Натовареността по щат е 46.57 спрямо дела за разглеждане (42.64 за 2021 г. и 34.77 за 2020 г.). В действителност почти през цялата година реално съда е работел с не повече от 4 съдии предвид на това, че във всеки един момент имаше магистрат в болничен, в отпуск или е отсъствал по други причини. Справките показват изработени за 2022 г. общо 58 човекомесеци, т.е. по-малко от 5 пълни щата.

Натовареността по щат спрямо свършени дела е 39.22 за 2022 г. (35,38 за 2021 г. и 28.21 за 2020 г.). Увеличеният процент на натовареността на съдиите към свършените дела е ясен знак за висок професионализъм и отговорност, въпреки все по-тежките от фактическа и правна страна дела, както и разпределението им към по-малко на брой съдии.

Действителната натовареност за 2022 г. е 57.81 към делата за разглеждане и 48.69 към свършените дела. За сравнение през 2021 г. натовареността е 62,84 към делата за разглеждане и 52,14 към свършените дела. През 2020 г. натовареността е била 50,36 към делата за разглеждане и 40.86 към свършените дела.

За поредна година отново се наблюдава висока действителна натовареност на съдиите, като съдът отново е с натовареност над средната за съдилища извън областните центрове. Както бе посочено, това се дължи на

непълния щат, които работи и понастоящем, и показва високата отговорност на магистратите.

РАЙОНЕН СЪД – ПОМОРИЕ

Според утвърденото щатно разписание, РС - Поморие разполага с 3 щатни бройка за съдии, включително и длъжността административен ръководител, разполага с един щат за Съдия по вписванията и един щат за Държавен съдебен изпълнител. През целия отчетен период всички щатни бройки са заети. В отчетния период не е имало командирован съдия в друг съд и в РС не е имало командирован от друг съд. Съдиите в РС - Поморие разглеждат всички видове дела, като в съда няма обособени отделения.

В началото на отчетния период съдебната администрация в Районен съд - Поморие е с щатна численост от 12 съдебни служители. С решение на СК на ВСС по точка 15.1 от заседание проведено на 07.06.2022 г., е съкратена една щатна бройка за длъжност „съдебен деловодител“.

Съдийският щат на Районен съд - Поморие е относително достатъчен и като цяло позволява задълбочено и срочно разглеждане на делата. Добра е кадровата обезпеченост откъм държавни съдебни изпълнители и съдии по вписванията. Натоваарването в тези звена на съда не сочи необходимост от разкриване на нови щатни бройки.

Общо дела за разглеждане в съда

През отчетния период общо делата за разглеждане са 1326 (при 1567 за 2021 г. и при 1503 за 2020 г.), от които постъпили дела през 2022 г. са 1123 (за 2021 г. са 1237 и 1186 за 2020 г.), а останали несвършени в началото на отчетния период са 203 дела (при 330 за 2021 г. и 317 за 2020 г.).

Останали несвършени дела в края на отчетния период са 218, при 203 за 2021 г. и при 330 за 2020 г.

Изводи:

През изминалата година е налице намаляване броя на постъпилите дела, като през 2022 г. са постъпили със 114 по-малко дела спрямо 2021 г., като спрямо 2020 г. делата са по-малко с 63.

Следва да се отбележи, че през отчетния период значително намаление има при частните граждански дела, като през 2022 г. са постъпили 558 ЧГД, при 648 за 2021 г., при 610 ЧГД за 2020 г. (или с 90 по-малко от 2021 г.).

Незначително намаление има и при гражданските дела, като през 2022 г. са постъпили 278 ГД, при постъпили 280 дела за 2021 г. и при 292 дела за 2020 г.

По-малко са и постъпилите през 2022 г. наказателни дела – 287, при 309 наказателни дела за 2021 г. и при 284 за 2020 г., като е налице запазване броя на постъпилите през 2022 г. НОХД – 109, при 107 НОДХ за 2021 г., леко намаление има при постъпилите ЧНД – 107, при 113 за 2021 г., а също така и при делата по чл.78 а от НК – 8, при 13 за 2021 г. Спад има и при АНД - 51 за 2022 г., при 68 за 2021 г., леко увеличение има при постъпилите НЧХД – 12, при 8 за 2021 г.

Броят на останалите несвършени дела в края на отчетния период е по висок спрямо м.г. – 218, при 203 за 2021 г., като причините са комплексни – вида на постъпилите дела и организацията на работата.

Наказателни дела

Общият брой разглеждани наказателни дела през отчетния период е 344 (в това число 287 постъпили и 57 останали несвършени в края на 2021 г.), при 383 за 2021 г. и при 363 за 2020 г.

Видове дела по текстове от НК:

- на първо място са общоопасните престъпления – 90 бр. (при 69 за 2021 г. и при 62 за 2020 г.);

- на второ място са престъпленията против собствеността – 14 бр. (при 22 за 2021 г. и, при 11 за 2020 г.);

- престъпленията против брака, семейството и младежта – 2 бр. (при 3 за 2021 г. и при 4 за 2020 г.);

- престъпленията против дейността на държавни органи и обществени организации – 2 бр. (при 2 за 2021 г. и за 2020 г.);

- престъпленията против личността, престъпления против правата на гражданите и документни престъпления – по 1 бр.;

- престъпления против стопанството и престъпления против реда и общественото спокойствие – 0 бр.;

Тенденцията за най-голям брой дела за общоопасни престъпления е постоянна в съдебния район. От общоопасните престъпления традиционно най-голям е дялът на тези по транспорта, като най-много са внесените обвинения за престъпления по чл. 343б, ал. 1 и ал. 3 от НК.

Граждански дела

През отчетния период в гражданска колегия на съда са разглеждани 982 дела, при 1184 за 2021 г. и при 1140 дела за 2020 г.. От тях:

- постъпили през 2022 г. са 836 дела, при 928 дела за 2021 г. и 902 за 2020 г.

- 146 дела са останали несвършени в началото на отчетния период, при 256 дела за 2021 г. и 238 за 2020 г.

От общо постъпилите през отчетния период 836 граждански дела, 71 дела са получени по подсъдност, 10 дела продължават под същия номер и 1 дело е върнато за ново разглеждане под нов номер.

Останали несвършени дела в края на отчетния период са 178, при 146 дела за 2021 г. и при 256 за 2020 г.

Общ брой свършени дела за съда.

През отчетния период са свършени общо 1108 дела, при 1364 за 2021 г. и при 1173 дела за 2020 г., от които:

- с акт по същество 845 дела, при 1070 за 2021 г. и 913 дела за 2020 г.

- прекратени – 263 дела (в това число 91 споразумения), при 294 за 2021 г. и при 260 за 2020 г.

Общият брой на приключените дела през 2022 г. е най-нисък за последните три години.

Сравнително стабилен е броя на прекратените дела, като големият брой е свързан с прекратените дела и изпратени по подсъдност на компетентния съд и делата приключили със споразумение (през отчетния период са 23,74%, при 21,55% за 2021 г. и при 22,17% за 2020 г.).

Наказателни дела

През 2022 г. са приключени 304 наказателни дела (при 326 за 2021 г. и 289 за 2020 г.), в това число 111 са приключените НОХД. По 18 НОХД е произнесена присъда, 91 дела са приключили със споразумение и 2 дела са върнати за доразследване.

Запазва се съществения дял от наказателните дела, приключили със споразумение по чл. 384 НПК, като броят на сключените споразумения е увеличен в сравнение с 2021 г. и 2020 г.

Броят на приключващите с присъда НОДХ е намалял, с 8 по-малко спрямо 2021 г., две са върнати за доразследване дела.

През 2022 г. най-често налаганото наказание е било лишаване от свобода до 3 години, като в това отношение се наблюдава трайна тенденция в последните 3 години. В повечето от случаите в посочените рамки наказанието лишаване от свобода се налага с приложение на чл. 66 НК. Очертава се тенденция за неналагане на наказание лишаване от свобода за повече от три години.

Запазва се ниския брой на лицата осъдени на пробация, като една от причините е промените в законодателството и предвиждане на минимално наказание лишаване от свобода за някой от престъпленията (чл. 343б, чл. 343в, ал. 2 НК и др.), което изключи възможността за налагане наказание „пробация“.

Граждански дела

През отчетния период са свършени общо 804 граждански дела, при 1038 за 2021 г. и при 884 за 2020 г. От тях:

През 2022 г. са свършени 250 **ГД**, при 387 дела за 2021 г. и при 276 за 2020 г. От свършените дела с решение по същество са приключили 167, а прекратени са 83 дела.

През 2022 г. са свършени 554 **ЧГД**, от които с акт по същество са приключили 489 дела и са прекратени 65 дела.

Най-често прекратяването е свързано с изпращане на делото по подсъдност на компетентния съд. През изминалата година се наблюдава значително намаляване броя на постъпилите ЧГД по чл. 410 и чл. 417 от ГПК в сравнение с предходните две години.

Срочност при разглеждане и изготвяне на съдебните актове

При образуването и насрочването на делата в Районен съд - Поморие се спазват законните срокове.

Всички дела се образуват в деня на постъпването ми и се докладват на определения съдия-докладчик на следващия ден. Делата, които се разглеждат по реда на бързите производства по НПК и ГПК, се докладват на съдията докладчик в деня на постъпването ми. Делата се насрочват в месечен или най-късно двумесечен срок, в зависимост от вида и характера на делото. Този срок е шестмесечен за делата, в които участват като страни лица с адрес за призоваване в чужбина.

Следва да се отбележи, че и делата, по които участват лица с адрес за призоваване в рамките на Европейския Съюз, в повечето случаи се разглеждат в по-кратки срокове, поради ефективността на Съюзното законодателство в

областта на съдебното сътрудничество по граждански и наказателни дела, допускащо и призоваване чрез писмо с обратна разписка, според обстоятелствата по съответното дело.

Когато се касае за НОХД разпоредителното заседание по тези дела се насрочва до два месеца от представяне на обвинителния акт, по изключение и с разрешение на председателя на съда в срок до три месеца, а при НЧХД заседанията се насрочват в едномесечен срок.

Следи се за спазване на всички установени от процесуалните закони съкратени срокове за насрочване и разглеждане на специални категории граждански и наказателни дела.

От свършените през годината 1108 дела, такива в срок до три месеца са били 911 дела или 82%, при 75% за 2021 г. и при 79% за 2020 г. Прави впечатление, че процентът на приключилите дела в 3 месечен срок е по-висок от този в предходните две години, което сочи, че намаляването на броя дела е довело до повишаване на сročността на разглеждането им.

Натовареност

Натовареността по щат спрямо всички дела за разглеждане за 2022 г. е 36.83, при 43.53 за 2021 г. и при 41.75 за 2020 г.

Натовареността по щат спрямо свършените дела за 2022 г. е 30.78, при 37.89 за 2021 г. и при 32.58 за 2020 г.

През цялата 2022 г. съдиите са били трима, не е имало командировани съдии, като съдия Япаджиева отсъства един месец поради временна неработоспособност, дължаща се на заболяване.

Действителната натовареност спрямо всички дела за разглеждане за 2022 г. 37.89, при 43.53 за 2021 г. и при 41.75 за 2020 г.

Действителната натовареността спрямо свършените дела за 2022 г. е 31.66, при 37.89 за 2021 г. и при 32.58 за 2020 г.

РАЙОНЕН СЪД – КАРНОБАТ

Утвърдената в Районен съд – Карнобат щатна численост е пет щатни бройки за магистрати, една щатна бройка за държавен съдебен изпълнител, две щатни бройки за съдии по вписванията и шестнадесет щатни бройки за съдебни служители. Всички места за съдии – магистрати, държавен съдебен изпълнител и съдии по вписванията са заети. Съдия Мариела Иванова беше командирована със заповед № 177/02.03.2021 г. на административния ръководител-председател на Окръжен съд – Бургас в Районен съд – Бургас за една година, считано от

08.03.2021 г. до 08.03.2022 г. включително. Понастоящем съдия Иванова е командирована със заповед № АД-05-64/29.09.2022 г. на административния ръководител-председател на Апелативен съд – Бургас в Окръжен съд – Бургас за една година, считано от 12.10.2022 г.

Броят на съдиите и броят на постъпващите в съда дела не позволява обособяване на отделения по материя.

Съобразно приетите от Висшия съдебен съвет критерии, съотношението на броя на служителите към броя на съдиите не е променено спрямо предходните години и е както следва:

- специализирана администрация/магистрати - 2,2;
- специализирана администрация/магистрати вкл. ДСИ – 1,83;
- общ брой съдебни служители/магистрати, вкл. ДСИ и съдии по вписванията - 2.

ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

Общо делата за разглеждане за отчетния период са 1781 броя, при 2047 броя за 2021 г., спрямо 1575 броя за 2020 г.

От разгледаните 1781 броя дела, постъпили през 2022 г. са 1579 броя. Съпоставен с този от предходните години броят на постъпилите дела през 2022 г. бележи намаление спрямо 2021 г. (когато новообразуваните дела са били 1866 броя), както и леко увеличение спрямо 2020 г. (когато са били образувани 1411 дела).

Останали несвършени към 01.01.2022 г. са 202 броя дела. За 2021 г. несвършените дела са били 181 дела, а за 2020 г. - 164 дела.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

През отчетната 2022 г. са разгледани 494 броя наказателни дела, от които от предходен период са останали 51 броя дела. По-голямата част от останалите несвършени дела от предходния период са АНД, образувани по жалба срещу наказателно постановление - 31 броя, ЧНД - 3 бр., АНД по чл.78а от НК - 0 бр., НОХД – 12 броя и НЧХД – 5 броя.

Данните за новообразуваните наказателни дела през 2022 г. сочат за известно увеличение на постъпленията. През годината са постъпили общо 443 наказателни дела, спрямо 348 броя за 2021 г. (увеличение с 95 бр. дела). През 2020 г. постъпилите наказателни дела са били 305 броя (увеличение с 138 бр. дела).

Разгледаните 494 бр. наказателни дела се разпределят както следва: НОХД са 156 бр. (32%), ЧНД са 89 бр. (18%), ЧНД разпити - 124 бр. (25%), НЧХД са 14 дела (3%), АНД - 94 бр. (19%) и АНД по реда на чл.78а от НК – 17 бр. (3%).

През отчетния период значително е увеличен броят на ЧНД – разпити и броят на постъпилите НОХД, поради увеличеният брой дела образувани по чл. 281 от НК. Това се дължи на увеличеният поток мигранти, преминаващи и установени в съдебния район.

От общо 494 бр. наказателни дела за разглеждане, свършените наказателни дела са 462 бр., от които прекратени са 155 дела (33,55% от свършените наказателни дела). От прекратените 155 бр. наказателни дела, със споразумение по чл. 382 и чл. 384 от НПК са приключили 136 дела, по други причини са прекратени 19 бр. наказателни дела.

В тримесечния срок са свършени 393 наказателни дела, което съставлява 85% от свършените дела. Налице е подобряване на този показател в сравнение с 2021 г. и 2020 г.

За сравнение: свършените наказателни дела през 2021 г. са били 341 броя, от които в тримесечния срок са свършени 81%; свършените наказателни дела през 2020 г. са били 293 броя, от които в тримесечния срок са приключили 76%.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

През 2022 г. в съда за разгледани 1287 граждански дела, от които новообразуваните са 1136 броя.

Сравнение на данните за отчетната 2022 г. с предходните години: 2021 г. в съда са разгледани 1655 граждански дела, от които новообразуваните дела са 1518 броя; 2020 г. в съда са разгледани 1239 граждански дела, от които новообразуваните дела са 1106 броя.

От постъпилите през 2022 г. 1136 дела: 206 бр. са частни граждански дела (18 %) и 658 бр. частни граждански дела образувани по заявление по чл. 410 и чл. 417 от ГПК (58 % от постъпилите граждански дела); новообразуваните граждански дела по общия ред за 2022 г. са 257 бр. и по чл. 310 от ГПК - 15 бр. дела.

Броят на новообразуваните граждански дела за отчетния период спрямо 2021 г. е с 382 броя по-малко (постъпилите през 2021 г. граждански дела са 1518 бр.). Причината за това е същественото намаляване на постъпилите заповедните производства, които по принцип съставляват най-големият процент от постъпилите граждански дела. През 2022 г. заявленията по чл. 410 и чл. 417 от ГПК са 658 броя, спрямо 1052 броя през 2021 г.

Новообразуваните през 2022 г. граждански дела по видове са:

- 145 дела по СК, ЗЗДН, ЗЗДет, ЗЛС, ЗГР;
- 34 дела по облигационни искиове;
- 13 броя дела са образувани по вещни искиове;
- 16 дела са образувани по Закона за наследството и делби;
- 59 са делата образувани по установителни искиове;
- 4 броя са обезпечителните производства;
- 201 са образуваните частни производства през 2022 г.;
- 658 броя са частните граждански дела образувани по постъпило заявление по чл. 410 и чл. 417 от ГПК;
- 5 броя са новообразувани дела по КТ;
- 0 броя административно производство;
- 1 брой частни производства-регламенти.

При анализа на данните за постъпилите дела по общия ред през 2022 г. е видно, че най-голям е броят на делата, образувани по СК, следвани от установителните искиове и облигационни искиове, като голяма част от установителните искиове са образувани по реда на чл. 422 от ГПК.

През 2022 г. са свършени общо 1143 граждански дела (89% от разгледаните през отчетния период дела), спрямо 1504 за 2021 г. (91%) и 1100 броя за 2020 г. (89%). Съотношението на свършените граждански дела спрямо разгледаните през годините не търпи съществени промени и се запазва постоянна величина.

От гражданските дела в срок до 3 месеца са свършени 998 дела, което съставлява 87% от общо свършените 1143 гр. дела, което е добър показател за сръчност на разглеждане на делата . През 2021 г. в срок до 3 месеца са свършени 1355 дела, което съставлява 90% от общо свършените (1504) гр. дела. През 2020 г. в срок до 3 месеца са свършени 875 дела, което съставлява 80% от свършените (1100) гр. дела.

При гражданските дела, приключването в тримесечния срок е следствие от спазването на законово предвидените срокове по производствата по реда на чл. 410 и чл. 417 от ГПК, произнасянето, по които е в тридневен срок, след проверка за местна подсъдност. При наказателните дела добрата сръчност се дължи на факта, че голяма част от наказателните дела приключват със споразумение по реда на чл. 381 и чл. 384 от НПК. Разглеждането на част от производствата по наказателни дела - 5 бр. са по реда на чл. 370 от НПК. В голямата си част по НОХД след разпоредителното заседание се преминава към разглеждане на делото по Глава двадесет и седма и Глава двадесет и девета от НПК и в тези случаи делото приключва в едно заседание. Част от делата без фактическа и правна сложност, внесените от прокуратурата НОХД, със споразумение по чл. 381 НПК, се разглеждат в деня на постъпването им, ако

графикът на съдията позволява това. По този начин се преодоляват проблеми при евентуалното призоваване на страните, които не са от гр. Карнобат, спестяват се материални и времеви ресурси по призоваване на страните.

НАТОВАРЕНОСТ

Средната натовареност на съдиите по щат през 2022 г. спрямо разгледаните дела е 29,68 дела на месец, а спрямо свършените е 26,75 дела. Този показател бележи намаляване в сравнение с предходния отчетен период, когато средната натовареност на съдиите по отношение на разгледаните дела е била 34,12 дела на месец, а спрямо решените - 30,75 дела.

Средната действителна натовареност на съдиите през 2022 г. спрямо разгледаните дела е 33,60 дела на месец, а спрямо свършените – 30,28 дела, при действителна натовареност през 2021 г. спрямо разгледаните дела - 53,87 дела на месец, а спрямо свършените – 48,55 дела.

През отчетния период общият брой на постъпилите дела в съда е по-малко в сравнение с предходната 2021 г., но работата по делата с въведената ЕИСС продължава да натоварва магистратите допълнително.

РАЙОНЕН СЪД – СРЕДЕЦ

В периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. утвърдената щатна численост на магистратите в Районен съд – Средец включва 3 съдийски длъжности. Реално са били заети 2 щата, тъй като в съда правораздават двама съдии и един от тях изпълнява функциите на административен ръководител, председател на съда.

С Решение по Протокол № 42/01.12.2020 г. на СК на ВСС, съдия Венета Стефанова е определена за изпълняващ функциите "административен ръководител - председател" на Районен съд - Средец, до встъпване в длъжност на нов административен ръководител, считано от 01.01.2021 г.

Съдия Венета Стефанова е встъпила в длъжност на 25.07.2019 г., преместена, на основание чл. 160 и чл. 193, ал. 3 от ЗСВ с Решение на СК на ВСС, съгласно протокол № 20/25.06.2019 г., т.8.19.1, от длъжност "прокурор" в Районна прокуратура - Бургас в длъжност "съдия" в Районен съд - Средец.

Съдия Сирануш Артинян е встъпила в длъжност на 15.04.2019 г., назначена с Решение на СК на ВСС, съгласно Протокол № 9/12.03.2019г.

В Районен съд – Средец през 2022 година са работили един държавен съдебен изпълнител и един съдия по вписванията, при запълнен изцяло щат.

В Районен съд – Средец няма обособени отделения и специализирани състави. Съдиите разглеждат всички групи дела, което налага задълбочено познаване на по-голям брой и вид нормативни актове, способност за бързо преминаване от един към друг вид правна материя и по-добра организация на ежедневната работа. Структурирани са екипи съдия-деловодител-съдебен секретар за двата действащи съдебни състави.

Общ брой на делата за разглеждане

Общият брой на делата за разглеждане през 2022 г. в РС – Средец е бил 970, от които 585 граждански дела и 385 наказателни дела. При съпоставка с предходните две години, се отчита минимално увеличение на броя на делата спрямо 2021 г. (с 31 дела повече) и спрямо 2020 г. (с 56 дела повече).

От делата за разглеждане през 2022 г. новообразуваните са 902, от които 538 граждански и 364 наказателни. Съответно през 2021 г. този брой е бил 857, а през 2020 г. този брой е бил 819. При анализиране на този параметър се наблюдава увеличаване на броя на новообразуваните дела – с 45 повече спрямо 2021 г. и с 83 повече спрямо 2020 г.

Брой на свършените дела

Броят на свършените дела през отчетната година е 903, от тях 536 граждански и 367 наказателни и съставлява 93,09% от разглежданите през годината дела. Увеличен е броят на свършените дела в сравнение с предходния отчетен период: за 2021 г. – 871, за 2020 г.- 832, като този показател е в зависимост от увеличаване броя на новопостъпилите дела през 2022 г. Процентното съотношение свършени дела/дела за разглеждане е почти запазено спрямо предходните три години – 2021 г. - 92,76% и 2020 г. – 91,03%.

Към 01.01.2022 г. останалите неприключени от предишния период дела са общо 68, от които 47 граждански и 21 наказателни, или 7,01 % от общия брой на делата за разглеждане през 2022 г. През 2021 г. този брой е бил 82, а през 2020 г. - 95. При анализ, се наблюдава намаляване на броя на останалите несвършени дела в началото на периода в сравнение с предходните отчетни периоди, въпреки по-големия брой дела за разглеждане.

От всички свършени дела през 2022 г., 815 са приключили в 3-месечен срок или 90%, при 89% - 2021 г. и при 86% през 2020 г.

Както и през останалите отчетни периоди, като причини за забавянето на делата и нерешаването им в тримесечен срок могат да се изтъкнат: несвоевременното връчване и връщане на книгата, касаещи призоваването на страните; искания за отлагане на заседанията по делата, най-вече от

процесуалните представители, по причина, че са ангажирани по други дела в други съдилища; неоткриването на подсъдими на посочените от тях адреси и невъзможността за своевременно им призоваване за съдебното заседание, както и предвид епидемичната обстановка, в която се е намирала страната през част от процесния период и високата заболяемост сред населението от Covid-19, водещи до отлагане на дела поради здравословни причини на участници в процеса, които обстоятелства не следва да бъдат вменени във вина на състава на Районен съд – Средец.

От всички свършени 903 дела, решени по същество със съдебен акт дела през 2022 г. са 691, от които 449 граждански и 242 наказателни дела, или 76,52 %. За сравнение през 2021 г. този процент е бил 78,30%, тоест няма съществена промяна в това отношение.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

През 2022 г. общо разгледани в Районен съд – Средец са 585 граждански дела, като 47 бр. от тях са останали висящи от 2021 г., а новообразуваните са 537 и 1 дело – продължаващо под същия номер. Свършените дела са общо 536 бр., от които със съдебен акт по същество 449 дела. Прекратените производства са общо 87, от които 3 са приключили със спогодба по чл. 234 от ГПК, а 84 са прекратени по други причини. Останали висящи към 31.12.2022 г. са 49 граждански дела.

Новообразуваните през 2022 г. граждански дела, които са разгледани по общия ред, са 107 броя. Заедно с остатъка от 2021 г. от 45 дела, всичко за разглеждане са били 152 дела по общия ред.

Производства по чл. 310 от ГПК са били 62, от които 1 остатък от 2021 г. и 61 новообразувани.

През отчетния период е имало на производство 7 административни дела по ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ, всички новопостъпили.

През отчетния период на производство са били 50 частни граждански дела (различни от делата по чл. 410 от ГПК и чл. 417 от ГПК), като 48 от тях са новообразувани, 1 останало от предходен период и 1 продължаващо под същия номер.

Производства по чл. 410 и чл. 417 от ГПК са били 313 новообразувани. Свършените са всички 313 дела, всичките в срок до три месеца.

Други граждански дела – през 2022 г. има постъпило 1 дело, решено в тримесечен срок - прекратено.

През настоящия отчетен период най-голям дял при исковите производства заемат делата, образувани по икове по КТ, следвани от установителните и предявените облигационни икове. Голям дял заемат и

производства за мерки по Закона за закрила на детето предвид наличието на три институции за деца в неравностойно положение на територията на гр. Средец – два дома от семеен тип и един кризисен център.

Съществен дял от всички граждански дела за разглеждане през отчетния период, както и през 2021 г. и 2020 г., заемат новообразуваните дела по чл. 410 и чл. 417 от ГПК – 313 бр. (53,50%), който дял в процентно отношение е намалял спрямо предходни периоди, тъй като 2021 г. е бил 62,25%, а 2020 г. - 56%.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

През 2022 г. общият брой на наказателните дела за разглеждане в Районен съд – Средец е 385 бр., от които 21 бр. останали от 2021 г. и 364 бр. – новообразувани.

За 2022 г. общо приключените наказателни дела са 367 бр. или 95,32% от разглежданите наказателни дела. От тях приключени в 3-месечен срок са 331 бр. или 90% от свършените наказателни дела.

От свършените наказателни дела със съдебен акт по същество са приключили 242 дела. Прекратените производства са общо 125, от които 107 са приключили със споразумение, 17- прекратени по други причини, 1 върнато за доразследване. В края на периода са останали несвършени 18 наказателни дела (4,67% от наказателните дела за разглеждане), предимно дела, образувани към края на отчетния период.

Като причина за забавянето при разглеждането и решаването на наказателните дела могат да се посочат ненамирането на подсъдими на посочените в ДП адреси или невявяването им, водещо до обявяването им за издирване или принудително довеждане, а също и по молби на защитниците, с оглед ангажираността им по други дела в други съдилища, както и отлагане на дела по здравословни причини, посочени от някои от участниците.

През 2022 г. броят на наказателните общ характер дела за разглеждане е 131, от които 13 бр. несвършени от 2021 г. и 118 бр. новообразувани. От всички приключили 120 НОХД, свършени в срок до три месеца са 107 дела (89%). Със съдебен акт по същество са приключили 12 НОХД. Прекратените дела са 108, от които 106 са приключили със споразумение за решаване на делото.

Както и през предходния отчетен период, голям дял от разглежданите в Районен съд – Средец наказателни от общ характер дела имат делата за общоопасни престъпления (управление на МПС в пияно състояние или след употреба на наркотични вещества, управление на МПС в срока на лишаване от право на управление на МПС, причиняване на телесна повреда при управление на МПС, противозаконно отнемане на МПС), както и делата за престъпления против собствеността (предимно квалифицирани състави на кражба, като преобладават т.нар. домови кражби). Най-съществен дял от делата за

разглеждане съставляват делата за незаконно преминаване/превеждане през границата, противозаконно подпомагане на чужденец да пребивава в страната в нарушение на закона, като данните са следните: 61 дела – 2022 г., 12 дела – 2021 г. и 1 дело през 2020 г.

Анализ на работата на съдиите в РС – Средец

Видно от резултатите през 2022 г., са положени усилия за срочното образуване, разглеждане и решаване на делата. Броят на свършените дела до 3 месеца от постъпването им е 815 (90% от свършените дела), съответно:

- граждански дела – 484 дела (90% от свършените граждански дела);
- наказателните дела – 331 дела (90% от свършени наказателни дела).

При анализ на отчетните данни за 2022 г. може да се направи категоричен извод, че работата на съдиите от РС – Средец е на отлично ниво, като се постигна бързина на съдопроизводството и качество на постановените съдебни актове. Същите не са допускали неоснователно забавяне на дела и некачествено правораздаване, в каквото отношение показатели са: липсата на постановени извън срок съдебни актове, висок процент приключили дела в срок до 3 месеца, нисък процент на обжалвани актове.

Действителна натовареност:

Средно месечно дела за разглеждане – 42,17 дела, съответно 25,43 граждански дела и 16,74 наказателни дела.

Средно месечно свършени дела – 39,26 дела – 23,30 граждански дела и 15,96 наказателни дела.

Анализът на изложените данни води до еднозначен извод, че дейността на Районен съд – Средец и през 2022 г. е успешна и ефективна.

РАЙОНЕН СЪД – АЙТОС

Щатът на Районен съд - Айтос по последното щатно разписание, утвърдено от Висшия съдебен съвет включва: 4 щ. бр. съдии, 2 щ. бр. държавен съдебен изпълнител, 1 съдия по вписванията и 13 съдебни служители - обща и специализирана администрация.

Съобразно приетите от ВСС критерии, съотношението на броя на служителите към броя на съдиите е променено, т.к. има отпусната една допълнителна щатна бройка за ДСИ и една допълнителна щ.б. за секретар-протоколист:

- специализирана администрация/магистрати - 0,5.
- служители обща администрация/магистрати – 2,1.

Следва да се отчете, че в РС - Айтос е постигнато оптимално съотношение между магистратите и служители от общата администрация, по-голямата част от които са с дългогодишен опит в съдебната система. При работата на администрацията изцяло е залегнал принципа на взаимозаменяемост, като служителите често съвместяват повече от една длъжности.

ОБЩО ДЕЛА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ

През 2022 г. са постъпили като новообразувани общо 1602 броя дела, от които 477 бр. наказателни и 1125 бр. граждански дела. Останали са несвършени от предходен период общо 159 броя дела, както следва: 30 наказателни дела и 129 граждански дела. През годината в съда са разгледани общо 1761 дела, от които 1599 са приключили с акт по същество или са прекратени.

За сравнение: през **2021** г. са постъпили като новообразувани общо 1610 броя дела, разгледани са общо 1743 дела, от които 1584 са свършени; през **2020** г. са постъпили като новообразувани общо 1523 броя дела, разгледани са общо 1686 дела, от които 1554 са свършени.

През изминалия отчетен период се наблюдава тенденция към повишаване броя на постъпилите наказателни дела (50 повече в сравнение с предходния отчетен период). За сметка на това броят на постъпилите граждански дела е по-малък в сравнение с отчетната 2021 г.

Граждански дела

За 2022 г. общият брой 1125 новопостъпили граждански дела спадат към следните видове, както следва:

- по СК, ЗЗДН, ЗЛС, ЗГР, ЗЗДет. – 205 бр. (за сравнение 2021-178 бр. и 2020 – 137 бр.). Наблюдава се тенденция към повишаване постъпление на делата от тази категория.
- облигационни – 45 бр. (за сравнение 2021 – 58 бр. и 2020 г. – 24 бр.).
- вещни искове – 22 бр. (за сравнение 2021 – 27 бр. и 2020 г. – 16 бр.).

- делби и искиове по ЗН – 15 бр. (за сравнение 2021 – 17 бр. и 2020 г. – 16 бр.).

- искиове по КТ – 25 бр. (за сравнение 2021 – 4 бр. и 2020 г. – 7 бр.).
Наблюдава се тенденция към повишаване постъпление на делата от тази категория.

- установителни искиове – 52 бр. (за сравнение 2021 – 64 бр. и 2020 г. – 47 бр.).

- частни граждански дела – 199 бр. (за сравнение 2021 – 168 бр. и 2020 г. – 146 бр.).

- дела от административен характер – 2 бр. (за сравнение 2021 – 0 бр. и 2020 г. – 2 бр.).

- обезпечения – 7 бр. (за сравнение 2021 – 4 бр. и 2020 г. – 10 бр.).

- частни производства – регламенти – 6 бр. (за сравнение 2021 – 6 бр. и 2020 г. – 5 бр.).

- дела по чл. 410 и чл. 417 от ГПК (заповедно производство) – 547 бр. (за сравнение 2021 – 657 бр. и 2020 г. – 605 бр.).

През 2022 г. не се наблюдава увеличение постъплението на Заявления за издаване на заповед по чл. 410 и чл. 417 ГПК, а напротив техния брой дори е намалял, като през изминалият отчетен период се отчита най-ниското постъпление от години.

Запазва се тенденцията за съществен брой образувани и решени дела по искиове по Семейния кодекс. В сравнение с предходни отчетни периоди се забелязва трайна тенденция към увеличаване на делата по СК, ЗГР, ЗЗДН. Тази тенденция си заслужава да бъде проследена през годините. През последните 5 години броя на делата по СК се е увеличил 3 пъти, като причина за това можем да търсим в наличието на ясна и трайна практика на съдилищата, вкл. и ВКС по СК.

През годината се е запазило обичайно високото постъпление и на молбите по Закона за защита от домашно насилие, като техния брой е 29 бр. (през 2021г е бил 14 бр., а през 2020 г. -17 бр.).

През отчетния период се наблюдава и друга интересна тенденция - на увеличаване процента на исковите производства, спрямо т.нар. „заповедни производства“, но своеобразен спад бележат установителните искиове по чл. 422 ГПК. За пръв път през последните 5 години се наблюдава спад на постъплението на този тип дела.

Наказателни дела

От общия брой 477 новопостъпили през отчетния период наказателни дела: 132 бр. са образувани НОХД; 15 бр. – НЧХД; 29 бр. дела по чл. 78а от НК; 134 бр. – ЧНД; 27 бр. – разпити и 140 бр. – АНД.

Постъпилите 132 наказателни дела от общ характер (НОХД) през 2022 година са образувани по следните състави от Наказателния кодекс:

- против личността – 14 бр.
- против правата на гражданите – 1 бр.
- против брака, семейството и младежта – 6 бр.
- против собствеността – 15 бр.
- против стопанството – 0 бр.
- против Държавните органи и обществените организации – 7 бр.
- престъпления против спорта – 0 бр.
- документни престъпления – 8 бр.
- против реда и общественото спокойствие – 2 бр.
- общоопасни престъпления – 79 бр.

При проследяване постъплението на НОХД по статистическия отчет се стига до извода, че най-често извършвани в съдебния район продължават да са общоопасните престъпления, особено по транспорта, посегателствата против собствеността по глава V-та от Наказателния кодекс, преди всичко кражбите, следвани от престъпните посегателства против брака, младежта и семейството и тези против личността. За последния отчетен период впечатление прави, че многократно се е увеличил броя на НОХД, образувани по чл. 343б, ал. 3 НК (за управление на МПС след употреба на наркотични вещества), както и случаите когато съдът е постановил наказанието ЛОС да бъде изтърпяно ефективно.

Активно се е търсила съдебната санкция като средство за ограничаване на престъпленията и административните нарушения, като следва да се отчете, че броят на образуваните административно наказателни дела по чл.78а НК, е повишен спрямо предходния отчетен период.

Брой свършени граждански и наказателни дела.

От общо разгледаните през годината в съда 1761 броя дела, свършени в края на отчетния период са общо 1599 граждански и наказателни дела. От тях в срок до 3 месеца са приключили 1425 дела, т.е. 89%. За поредна година резултатите относно срочното произнасяне на съдиите по делата са запазени.

Запазва се трайната тенденция от съдиите в Районен съд – Айтос правните спорове по делата да се решават в рамките на разумните срокове (преимуществено това се прави в рамките на 3 месечния срок). Сериозно

отражение върху срочността на разглеждане и приключване на делата даде и пандемията от Ковид -19, което наложи в определени периоди да бъде силно редуциран вида на делата, които съдиите можеха да разглеждат в о.с.з. Това доведе до отлагане на редица дела и закономерно тези дела не са приключени в тримесечния срок.

През отчетната 2022 година, от свършените в Районен съд - Айтос 1599 бр. дела, със съдебен акт по същество са приключили 1277 броя дела (80 %).

Общо свършени са 460 броя **наказателни дела**, от които решенията със съдебен акт по същество са 322 броя (НОХД - 15 бр.; НЧХД – 2 бр.; по чл.78а НК – 29 бр.; ЧНД – 122 бр.; ЧНД – разпити – 27 бр.; АНД – 127 бр.).

През отчетния период се е запазила тенденцията за намаляване на делата от общ характер, по които се е стигало до постановяване на присъди в процентно съотношение, спрямо общо свършените дела. Причината за това е обяснима: в по-голямата част от случаите, представителите на Държавното обвинение са постигали споразумение с подсъдимите и защитниците им, което от своя страна е облекчавало значително работата както на прокуратурата, така и на съда. Отделно от това е допринасяло за по-своевременното възмездяване на пострадалите относно нанесените им имуществени вреди, което е предпоставка за одобрение на споразумение.

В Районен съд – Айтос през 2022 г. са внесени 61 обвинителни акта и 71 споразумения по чл. 382 НПК, което е много повече спрямо предходния отчетен период. Следва да се отбележи, че влизането в сила на НПК в последната му редакция от 05.11.2017 г. и разпоредбите за провеждане на открито разпоредително заседание значително затрудняват работата на съдебните състави за срочното приключване на делата. Новата редакция на НПК рефлектира и върху броя на делата, които са останали висящи след края на отчетния период. Останали несвършени в края на периода са 17 броя НОХД.

През календарната 2022 г. има само едно върнато за доразследване дело. Положителната тенденция към намаляване броя на върнатите за доразследване дела може да се търси в ежегодните работни срещи провеждани между съдиите в РС - Айтос и прокурорите в РП - Айтос с цел обсъждане на съдебната практика.

От съдиите в РС - Айтос за 2022 г. са произнесени 15 присъди и 29 бр. решения по НАХД.

Натовареност

Общата натовареност по щат от разгледаните дела е 36,69 бр., а от свършените – 33,31 бр., а действителната натовареност съответно: разгледани – 37,47 бр. и 34,02 бр. свършените дела.

Относно натовареността на всички съдии в РС-Айтос, следва са има предвид, че през отчетния период от време са замествали съдията по вписванията при ползване на отпуск. Също така като допълнителна натовареност на съдиите в РС–Айтос следва да се отчете и включването на всеки от тях като лектор по образователната програма на ВСС и МОН.

РАЙОНЕН СЪД – ЦАРЕВО

Утвърденото щатно разписание на Районен съд - Царево към 01.01.2022 г. включва две съдийски длъжности, които са заети от титуляри. През цялата отчетна година в съда са работили съдия Мария Москова - председател на съда и съдия Минчо Танев.

Длъжността „държавен съдебен изпълнител“ през целия отчетен период се изпълнява от Елена Анастасова, а длъжността „съдия по вписванията“ се изпълнява от Златина Кирчева, при зает изцяло щат. При отсъствие на съдията по вписванията, същият се замества от държавния съдебен изпълнител, а при отсъствието на държавния съдебен изпълнител, същият се замества от съдията по вписванията, съгласно заповеди на Министъра на правосъдието.

Утвърдената обща численост на администрацията на съда през отчетната 2022 г. е 14 щатни бройки, като всичките са заети от служители, назначени на постоянен трудов договор.

Статистическите данни за обема на работата в РС - Царево сочат на необходим щат от трима съдии, следователно е необходимо спешно да бъде разкрита още една съдийска бройка, с цел обезпечаване на натовареност на съдиите от съда около средната за страната и осигуряване на нормални условия на труд.

По отношение броя на съдебните служители, предвид изложените по-долу статистически данни за обема на работа – брой постъпили, разгледани и свършени дела през 2022 г., броят на служителите следва да се запази. Съотношението по щат на съдебните служители към съдии, съдии по вписванията и държавни съдебни изпълнители е 3,5.

БРОЙ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ДЕЛА

През 2022 г. в РС - Царево са постъпили общо 1052 броя дела, при 1333 броя дела през 2021 г. и 1009 броя дела за 2020 г. Данните сочат, че в сравнение с миналогодишния период в съда са постъпили 281 броя дела по-малко.

Средномесечното постъпление на новообразувани дела за отчетната 2022 г. година е 87,67 броя дела месечно, при 111,08 дела за 2021 г. и 84,08 дела за 2020 г. Данните сочат, че в сравнение с предходната година постъплението на делата е намаляло с 23,41 броя дела месечно.

От постъпилите през 2022 г. в РС - Царево общо 1052 броя дела, 517 броя са граждански дела и 535 броя са наказателни дела.

ДЕЛА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ

През 2022 г. на производство в Районен съд - Царево са стояли за разглеждане общо 1148 броя дела (при 1465 броя дела за 2021 г. и 1125 броя дела за 2020 г.), от които 96 дела са останали несвършени от предходната година (при 132 дела за 2021 г. и 116 дела за 2020 г.).

От стоящите през 2022 г. на производство 1148 броя дела за разглеждане 586 броя са граждански дела и 562 броя са наказателни дела.

През отчетната година броят на делата за разглеждане в съда е намалял с 317 броя в сравнение с броя на делата за разглеждане през 2021 г. Тук обаче следва да се подчертае, че критерият брой дела сам по себе си не е достатъчен за определянето на натовареността на съдиите (още повече в случаите, при които е нисък броят на останалите несвършени дела от предходната година, както е в РС – Царево) и от тук – на необходимия щат за обезпечаването на нормалната правораздавателна дейност. При преценката за натовареността на съдиите следва да се отчита преди всичко вида и сложността на разглежданите през отчетния период дела, което от своя страна води до високи коефициенти на натовареност на съдиите съгласно ПОНС.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Към 01.01.2022 г. в Районен съд - Царево са останали за разглеждане от предходната година 69 броя граждански дела, при 74 броя гр. дела за 2021 г. и 73 броя гр. дела за 2020 г., като се запазва тенденцията за нисък брой на останали несвършени дела, което сочи, че магистратите полагат всички необходими усилия за срочното разглеждане на делата.

През отчетната 2022 г. в съда са стояли за разглеждане общо 586 броя граждански дела, при 705 броя гр. дела за 2021 г. и 591 броя гр. дела за 2020 г. Данните сочат, че броят на постъпилите и стоящи за разглеждане граждански дела през отчетния период е намалял със 119 броя дела спрямо 2021 г., но се запазва относително постоянен в сравнение с предходната 2020.

Разпределението на гражданските дела за разглеждане през 2022 г. е следното: 46 броя дела, образувани по искове по СК, ЗЗДН, ЗЛС, ЗГР, ЗЗДет., 55 броя дела по облигационни искове, 33 броя дела по вещни искове, 28 броя дела за делби, 35 броя дела по установителни искове, 3 броя дела по искове по КТ, 3 броя дела за обезпечения, 52 броя частни граждански дела и 331 броя дела по чл. 410 и чл. 417 от ГПК.

От образуваните граждански производства най-голям е броят на молбите чл. 410 и чл. 417 от ГПК, следвани от облигационни искове.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

Към 01.01.2022 г. в РС - Царево са останали за разглеждане от предходната година 27 броя наказателни дела, при 58 броя за 2021 г. и 43 броя за 2020 г.

Общият брой на разглежданите наказателни дела през отчетния период в Районен съд - Царево е 562 броя дела, при 760 броя дела за 2021 г. и 534 броя дела за 2020 г. Данните сочат, че постъплението на наказателни дела се запазва сравнително устойчиво през последните години, с изключение на предходната 2021 г., когато са били със 198 броя дела повече поради миграционния натиск през посочения период.

По отношение видовете престъпления, най-голям е броят на делата за общоопасни престъпления – 110 дела (при 106 броя за 2021 г. и 76 броя за 2020 г.). Следват делата за престъпления против държавата по чл. 279-281 от НК – 47 дела (при 142 броя за 2021 г. и 5 броя за 2020 г.); престъпления против собствеността – 20 броя дела (при 29 броя за 2021 г. и 18 броя за 2020 г.); документни престъпления – 8 броя дела (при 1 брой за 2021 г. и 0 броя за 2020 г.); дела за престъпления против личността - 6 броя (при 9 броя за 2021 г. и 7 броя за 2020 г.); дела за престъпления против интелектуалната собственост – 2 броя (при 2 броя за 2021 г. и 4 броя за 2020 г.); дела за престъпления против брака, семейството и младежта – 2 броя (при 1 брой за 2021 г. и 2020 г.); дела за престъпления против реда и общественото спокойствие – 3 броя (при 3 броя за 2021 г и 0 броя за 2020 г.) и дела за престъпления против стопанството – 1 брой, при липса на такива дела през предходните години.

По чл. 78а от НК през 2022 г. са разгледани 13 броя дела, при 14 броя дела за 2021 г. и 26 броя дела за 2020 г., като при тях се отчита сравнителна устойчивост на постъплението.

Частните наказателни дела - съдебно производство през отчетната година са били 118 броя дела, при 132 броя дела за 2021 г. и 97 броя дела за 2020 г.. Високото постъпление на този вид дела е свързано с промените в НПК по отношение на разрешенията по ЗЕС.

През отчетната година броят на частните наказателни дела по всички искания към съда в досъдебното производство е 101 броя дела, при 130 броя дела за 2021 г. и 59 броя дела за 2020 г.

Разгледаните през 2022 г. административно-наказателни дела са 125 броя дела, при 187 броя за 2021 г. и 232 броя за 2020 г., като е налице тенденция за намаляване на техния брой в сравнение с предходните години.

БРОЙ НА СВЪРШЕНИТЕ ДЕЛА

През отчетния период са свършени общо 1038 броя дела, при 1369 броя дела за 2021 г. и 990 броя дела за 2020 г.

От общо свършените 1038 броя дела през 2022 г., свършените граждански дела са 504 броя (при 636 броя за 2021 г. и 514 броя за 2020 г.) и свършените наказателни дела са 534 броя (при 733 броя за 2021 г. и 476 броя за 2020 г.).

От тях в срок до 3 месеца са свършени общо 949 броя дела, при 1263 броя дела за 2021 г. и 937 броя дела за 2020 г. или 91% от делата през 2022 г. са свършени в тримесечния срок.

Данните сочат, че и през отчетната 2022 г. са налице изключително добри показатели за срочност на разглеждане на делата, което се дължи на много добра организация на работата в съда като цяло, както и на положените от съдиите усилия за своевременно разглеждане на делата.

В края на отчетния период са останали несвършени общо 110 броя дела, при 96 броя дела за 2021 г. и 135 броя дела за 2020 г. От останалите несвършени 110 броя дела, 82 броя са граждански дела и 28 броя са наказателни дела. По-голямата част от висящите дела са постъпили в края на отчетната година (напр. постъпили от контролните органи преписки по обжалвани НП) и с оглед спазването на предвидените в закона процесуални срокове и технологичното време, необходимо за призоваване на страните, тяхното разглеждане е останало за следващия отчетен период. По отношение на броя на неприключилите граждански производства следва да се отбележи, че значителна част от тях са с голяма правна и фактическа сложност - вещни искове, делби, търговски спорове и т.н., като в производствата участват и чуждестранни граждани, което обуславя изясняването на фактическата обстановка в няколко заседания с назначаване на експертизи и изслушване на вещи лица, събиране на доказателства и др.

НАТОВАРЕНОСТ

Средна натовареност на съдиите по щат в Районен съд - Царево на база 12 месеца през 2022 година е, както следва:

- Натовареност по шат спрямо всички разглеждани дела е 47,83 дела месечно, при 61,04 дела за 2021 г. и 46,88 дела за 2020 г.

- Натовареност по шат спрямо свършените дела е 43,25 дела месечно, при 57,04 дела за 2021 г. и 41,25 дела за 2020 г.

Относителната средна действителна натовареност на съдиите:

- Действителната натовареност спрямо делата за разглеждане е 49,91 дела месечно, при 66,59 дела за 2021 г. и 46,88 дела за 2020 г.

- Действителната натовареност спрямо свършените дела е 45,13 дела месечно, при 62,23 дела за 2021 г. и 41,25 дела за 2020 г.

Горните показатели сочат, че към настоящия момент щатът от двама съдии не е достатъчен за обезпечаване на нормален работен процес.

В заключение, следва да се отбележи, че независимо от високото натоварване и през 2022 г., съдиите в Районен съд - Царево положиха огромни усилия за справяне с постъпилите дела, както и за правилното изясняване на делата и за спазване на законовите срокове при разглеждането и решаването им.

РАЙОНЕН СЪД - МАЛКО ТЪРНОВО

Съгласно Класификатора на длъжностите в администрацията на съдилищата, утвърденото щатно разписание за календарната 2022 г. на Районен съд - Малко Търново включва 9 длъжности:

- двама магистрати: административен ръководител - председател на съда и съдия;
- един съдия по вписванията;
- един държавен съдебен изпълнител;
- петима съдебни служители.

През изминалата 2022 г. Районен съд - Малко Търново се ръководи от съдия Чанко Петков, който на основание Решение по протокол № 32 от заседание на Съдийската колегия на ВСС, проведено на 21 септември 2021 год., е бил назначен за втори мандат на длъжността „Административен ръководител - председател“ на Районен съд - Малко Търново.

През календарната 2022 г. съдия Дойков е бил дългосрочно командирован в Районен съд - Несебър на основание заповед № 1016 от 27.10.2021 г., считано от 01.11.2021 г. до 01.11.2022 г. на Председателя на Окръжен съд – Бургас, и заповед № 1135 от 13.12.2022 г., с която е продължено командироването на съдия Пламен Дойков в Районен съд - Несебър за периода от 12.11.2022 г. до 31.12.2022 г. включително.

Няколкократно през отчетната година командировката на съдия Дойков е прекъсвана за различни периоди от време, в повечето случаи за по един ден, по искане на административния ръководител на Районен съд-Малко Търново и на основание, издадени заповеди на Председателя на Окръжен съд-Бургас, което прекъсване, се обосновава на обстоятелството, че съдия Дойков е имал насрочени дела за разглеждане по описа на Районен съд-Малко Търново, като съдия – докладчик, или по време на ползване на платен годишен отпуск от съдия Петков.

През целия отчетен период всички длъжности са били заети и не е имало свободни позиции.

По отношение на броя на магистратските длъжности, предвид изложените по - долу данни за натовареността на съдиите и Районен съд - Малко Търново през 2022 г. няма необходимост от промяна на броя на магистратските длъжности, но е наложително увеличението на щатната численост на съдебната администрация с една бройка за съдебен деловодител на съдебно-изпълнителната служба, тъй като Районен съд - Малко Търново не разполага с такъв щат. Съдът има необходимост и от щат за системен администратор, който да отговаря освен за техническата поддръжка на компютърната и периферна техника, изградената вътрешна мрежа, и за работата с нововъведената ЕИСС.

През изминалата година съотношението по щат на съдебните служители/магистрати е 2,5, а съотношението съдебни служители/съдии, съдии по вписванията и държавни съдебни изпълнители е 1,25.

БРОЙ НА ПОСТЪПИЛИТЕ И РАЗГЛЕДАНИТЕ ДЕЛА

През 2022 г. на производство в Районен съд - Малко Търново са стояли за разглеждане общо 298 дела (при 373 дела за 2021 г. и 452 дела през 2020 г.) От тях 27 бр. дела са останали несвършени от 2021 г.

През 2022 год. са постъпили общо 271 дела. За сравнение постъпилите дела през 2021 г. са били 347 бр. дела, през 2020 г. са били 329 дела.

От направения анализ се вижда, че през 2022 г. постъпилите дела са с 76 бр. по-малко от в сравнение с предходната 2021 г., и с 58 броя дела по-малко спрямо 2020 г.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

На 1 януари 2022 г. в Районен съд - Малко Търново, останали за разглеждане от предходната 2021 г. са били 16 бр. дела.

Постъпилите новообразувани граждански дела, през отчетния период са били 126, при 225 дела за 2021 г. и 237 дела през 2020 г. Видно от данните, през 2022 год. са постъпили 99 граждански дела по-малко в сравнение с постъпилите през 2021 г. и със 111 дела по-малко от постъпилите през 2020 г. От направения анализ можем да направим извод, че се наблюдава трайна тенденция на понижаване на постъпленията на граждански дела.

Разпределението на постъпилите гражданските дела през 2022 г. е следното: - Искове по СК, ЗЗДН, ЗЛС, ЗГР, ЗЗДет., ЗБЖИЗБ - 8 дела; - Облигационни искове – 4 дела; - Вещни искове – 1 дело; - Делби и искове по ЗН – 1 дело; - Установителни искове – 2 дела; - Искове по КТ – 2 дела; - Частни производства – 33 дела; - Частни производства – заповедни производства – 75 дела. От всички постъпили 126 броя граждански дела, 17 дела са постъпили по подсъдност.

От образуваните граждански производства, с най-голям относителен дял са заповедните производства по чл. 410 и чл. 417 ГПК – 75 дела. За сравнение, през предходната 2021 год. заповедните производства са били 115 дела, а през 2020 год - 100 дела. Изводът, който можем да направим е, че се наблюдава тенденция на занижено постъпление и на този вид дела.

Делата по искове по СК, ЗЗДН, ЗЛС, ЗГР, ЗЗДет, ЗБЖИРБ са 8 броя за 2022 г., като през 2021 г. са били 54 дела, при 14 броя през 2020 г. И тук колебанията при тази група дела са чувствителни, от ниско постъпление през една година до чувствително увеличение през друга.

За разлика от предходната 2021 г., когато нямаше постъпили искове по КТ през отчетната 2022 г. бяха образувани 2 бр. дела, а през 2020 г. образуваните дела са били 70 броя.

През отчетната 2022 г. гражданските дела за разглеждане са били 142 броя. За сравнение през 2021 г. разгледаните граждански дела в Районен съд - М.Търново са били 238 броя, а през 2020 г. в съда са били разгледани 334 дела. В сравнение с предходните години се наблюдава тенденция на значително намаляване на гражданските дела за разглеждане.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

Към 1 януари 2022 г., останалите несвършени дела от предходната 2021 г. са 11, като за сравнение към 1.1.2021 г., останалите несвършени дела са били 13 броя, а към 1.1.2020 г. - 26 броя.

През отчетната 2022 г. в Районен съд - Малко Търново са постъпили 145 наказателни дела, като за сравнение през 2021 г. в Районен съд - Малко Търново са постъпили 122 наказателни дела, а през 2020 г. постъпилите наказателни дела са били 92 броя.

При анализ на постъплението на наказателни дела тенденцията, която се очертава е на увеличение на делата. В сравнение с постъпилите дела през 2021 г. наблюдаваме процес на увеличение на постъпленията с 23 дела, а спрямо 2020 г. се отчета увеличение на постъпилите дела с 53 броя.

По отношение на постъпилите наказателни дела по видове, най-голямо е постъплението на делата от общ характер – 87 броя, което представлява 60% от общо постъпилите наказателни дела. Делата от административен характер са 24 броя – 16,55 %, ЧНД – 16 бр. (11,03%), ЧНД-разпити – 15 бр. (10.34%), дела по чл. 78а НК – 3 бр. (2,07%) и НЧХД - 0 бр.

По отношение на постъпилите наказателни дела от общ характер по видове престъпления, през 2022 г. с най-голям относителен дял са престъпленията против дейността на държавните органи и обществените организации - 52 бр. или 59,77%. На второ място се нареждат образуванията дела за общоопасни престъпления - 18 бр. или 20,69%. Следващата група дела са тези за престъпленията против собствеността – 4 бр.

Общият брой на делата за разглеждане през 2022 год. е бил 156 броя, при 135 броя за 2021 г. и 118 броя през 2020 г.

БРОЙ НА СВЪРШЕНИТЕ ДЕЛА

През календарната 2022 г. са свършени 284 броя дела, през 2021 г. са свършени общо 346 дела, а през предходната 2020 г. - свършените дела са били 426 броя.

В тримесечен срок, от всички свършени през 2022 г. дела, са били 262 броя или 92%, като за сравнение през 2021 г. са били 321 дела, което представлява 93%, а през 2020 г. са били 321 дела или 75%.

През годината няма просрочено предаване на съдебни актове.

Висящите дела в края на отчетния период са били 14 броя, от които 2 граждански дела и 12 наказателни дела. По отношение на броя на не приключилите производства – постъпването на делата през последните дни на годината и процесуалните срокове, уредени в ГПК, предпоставят невъзможността за приключването им в рамките на същата година.

СРЕДНА НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИИТЕ

Натовареност по щат спрямо всички разглеждани дела за 2022 г. е била 12,42, като за 2021 г. е била 15,54, при 18,83 за 2020 г.

Натовареност по щат спрямо свършените дела за 2022 г. – 11,83, като за 2021 г. е била 14,42, при 17,75 през 2020 г.

Действителната натовареност спрямо делата за разглеждане през 2022 г – 24,83, спрямо 2021 г. - 28,69, при 37,67 през 2020 г.

Действителната натовареност спрямо свършените дела за 2022 г е била – 23,67, при 26,62 за 2021 г. и 35,50 през 2020 г.

При отчитане на натовареността на съдиите следва да се отбележи, че натовареността е с тенденции на намаляване спрямо последните две години, което е обусловено от по-малко постъпилите дела през 2022 г.

Действително отработените човекомесеци през 2022 г. са дванадесет - отработени от съдия Чанко Петков. Отработени от съдия Пламен Дойков няма, тъй като е бил дългосрочно командирован в Районен съд - Несебър.

През годината съдиите при Районен съд - Малко Търново са положили много старание и усилия за правилното изясняване на делата и за спазване на законите срокове при разглеждането и решаването им.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

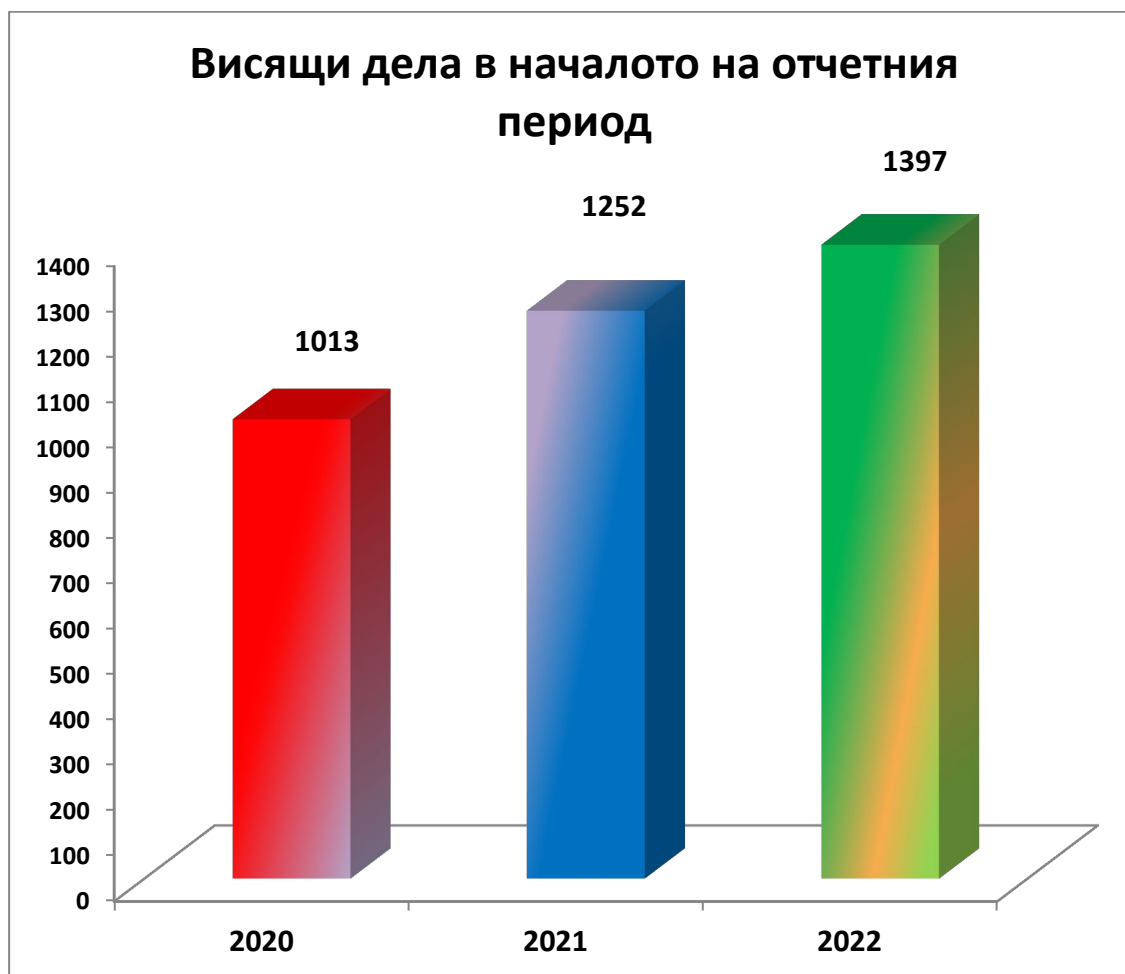
Предвид изложените по-горе резултати, правораздавателната дейност на съдиите от Окръжен съд- Бургас и осемте районни съдилища в региона може с пълно основание да бъде определена като много добра. Има още какво да се желае по отношение на срочността на изготвяне на съдебните актове за част от магистратите в районните съдилища и Окръжен съд- Бургас.

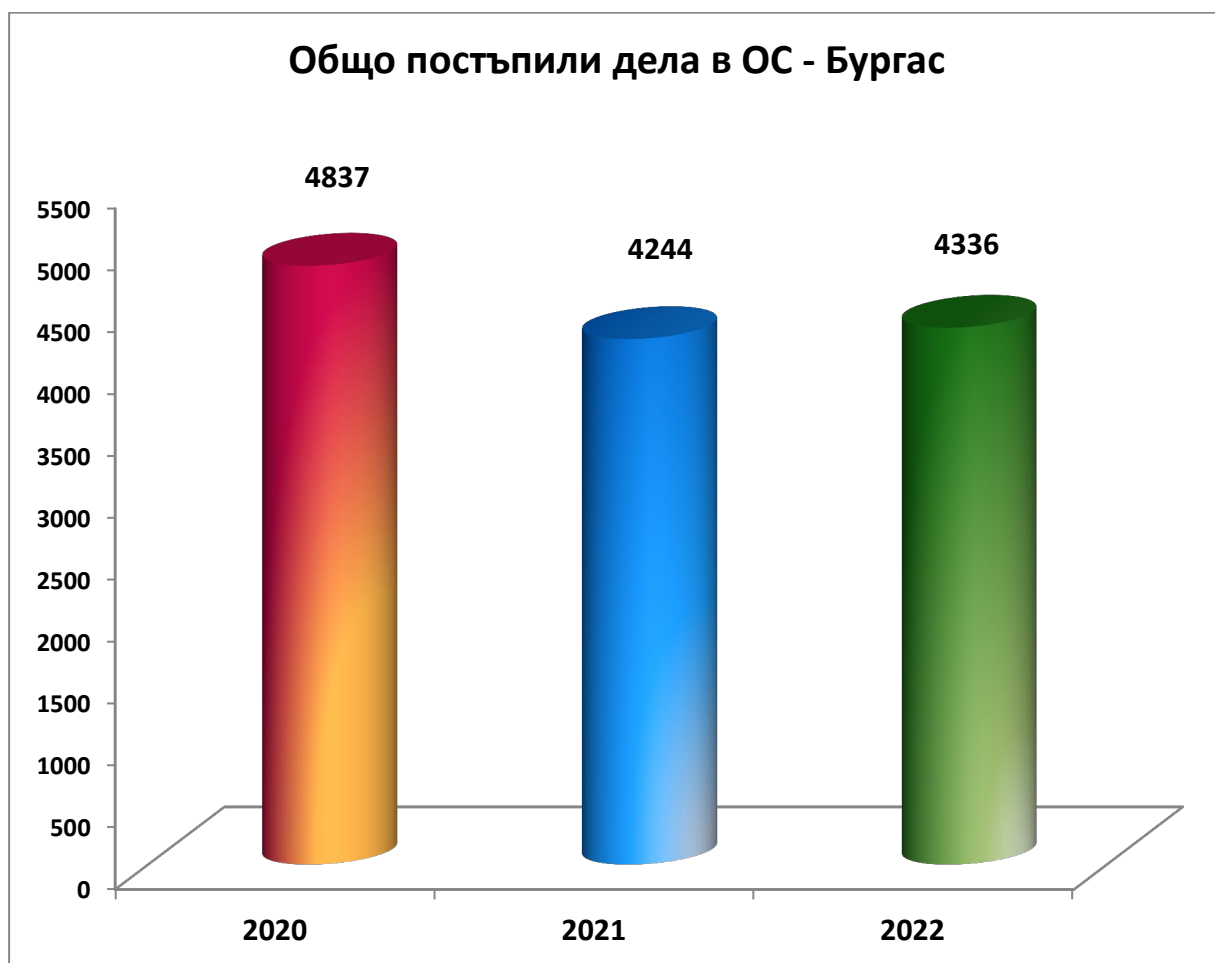
Магистратите и съдебните служители от Окръжен съд- Бургас и осемте районни съдилища непрекъснато се стремят към повишаване на квалификацията си и полагат усилия да изпълняват съвестно и компетентно задълженията си за постигане на още по-добри резултати. За следващата година си поставяме по-високи цели, включващи по-ефективен достъп до правосъдие, отчетност и прозрачност на работните процеси и правораздаване, основаващо се на върховенството на закона.

и.ф.Административен ръководител- председател

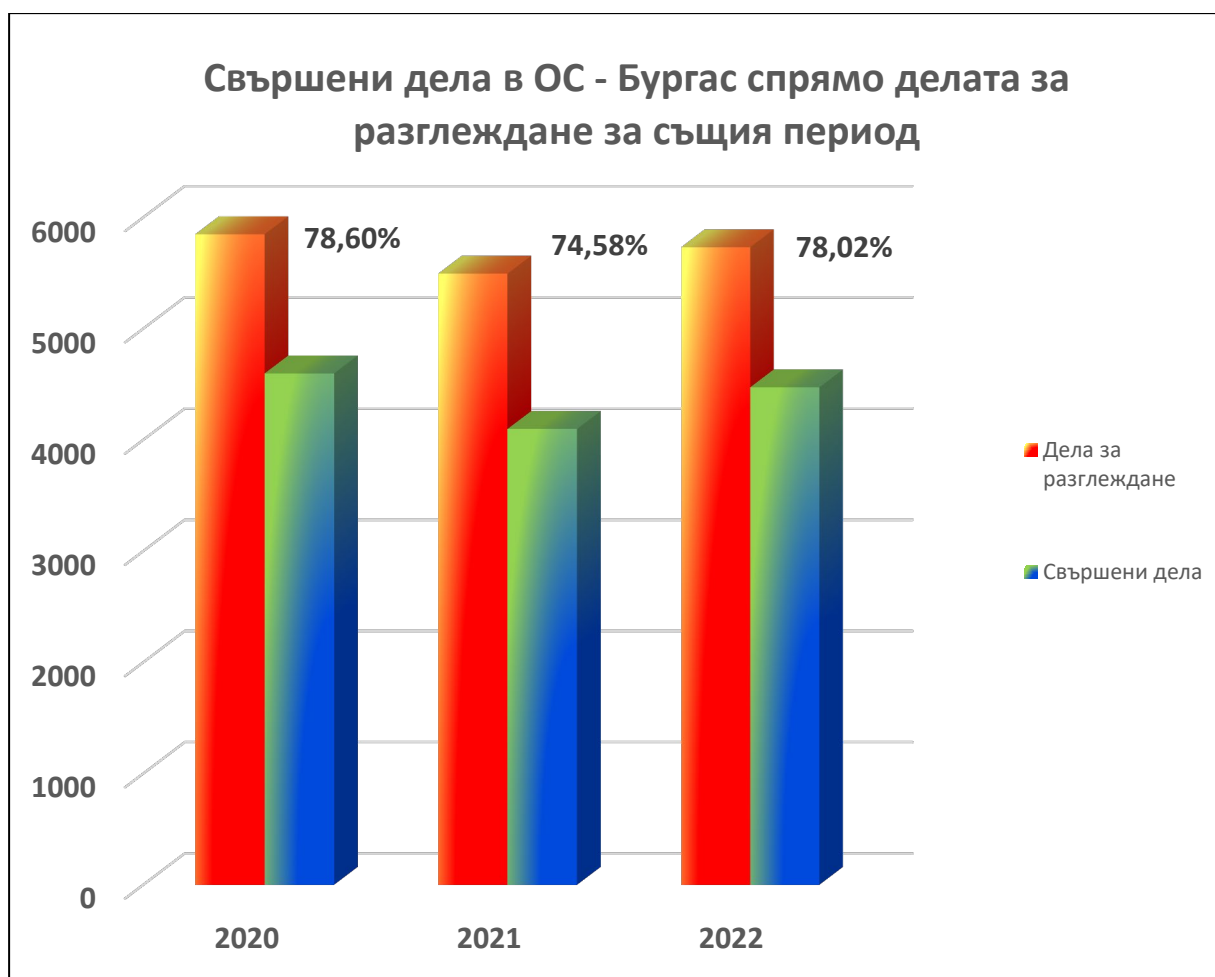
на Окръжен съд- Бургас:

Росица Темелкова

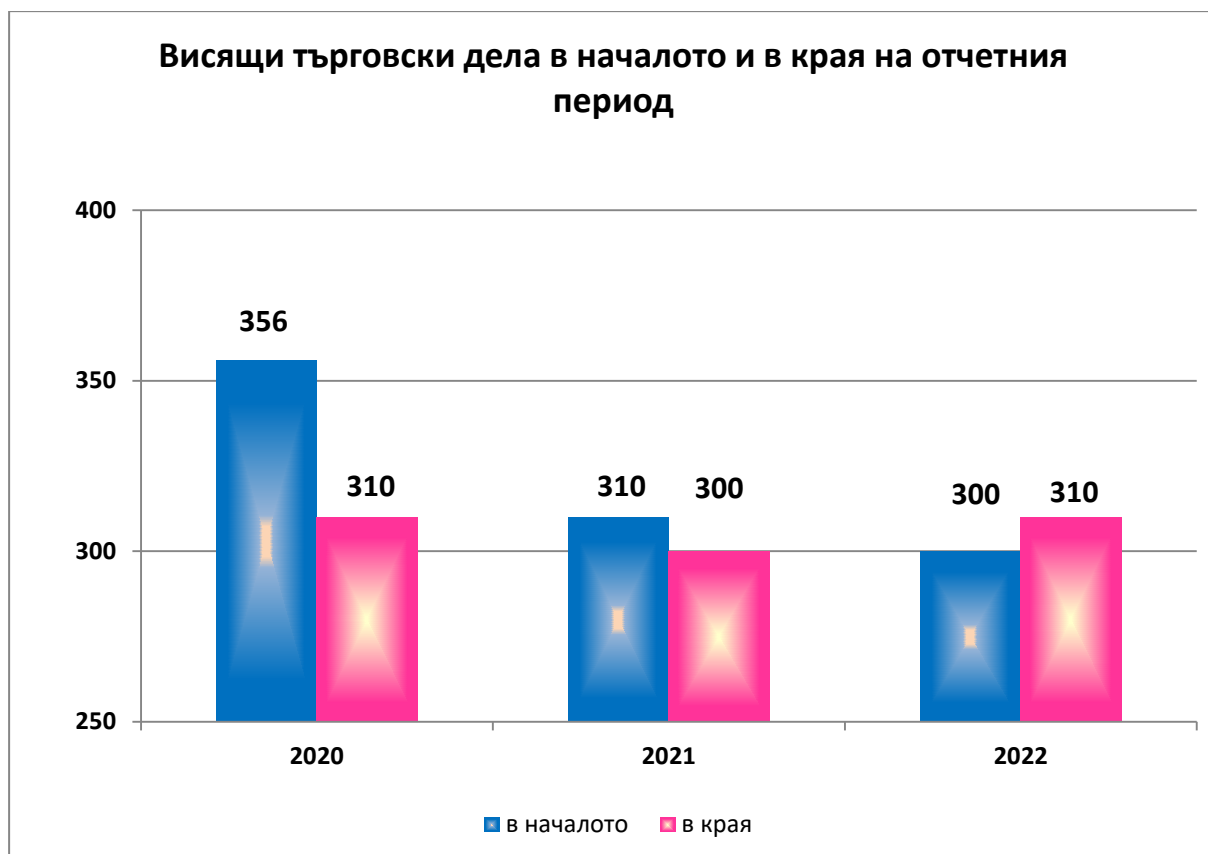
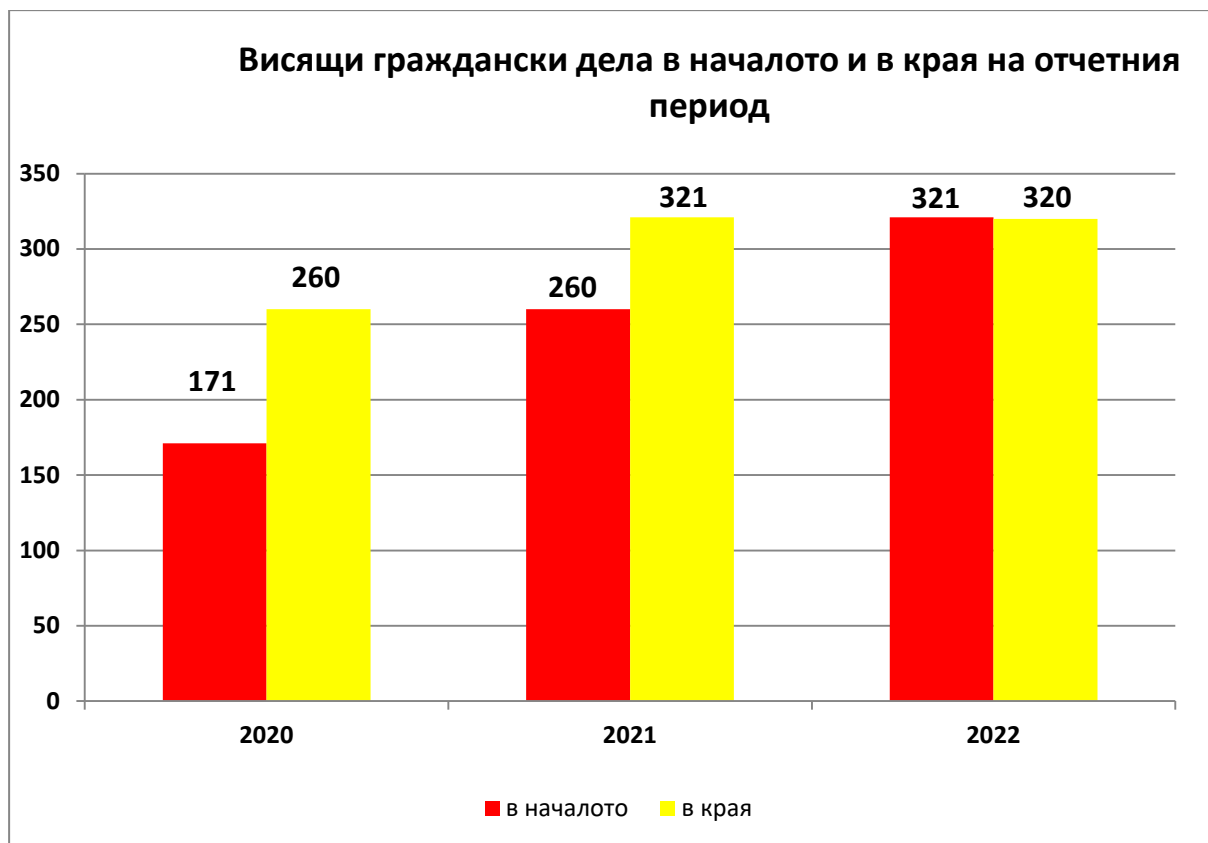

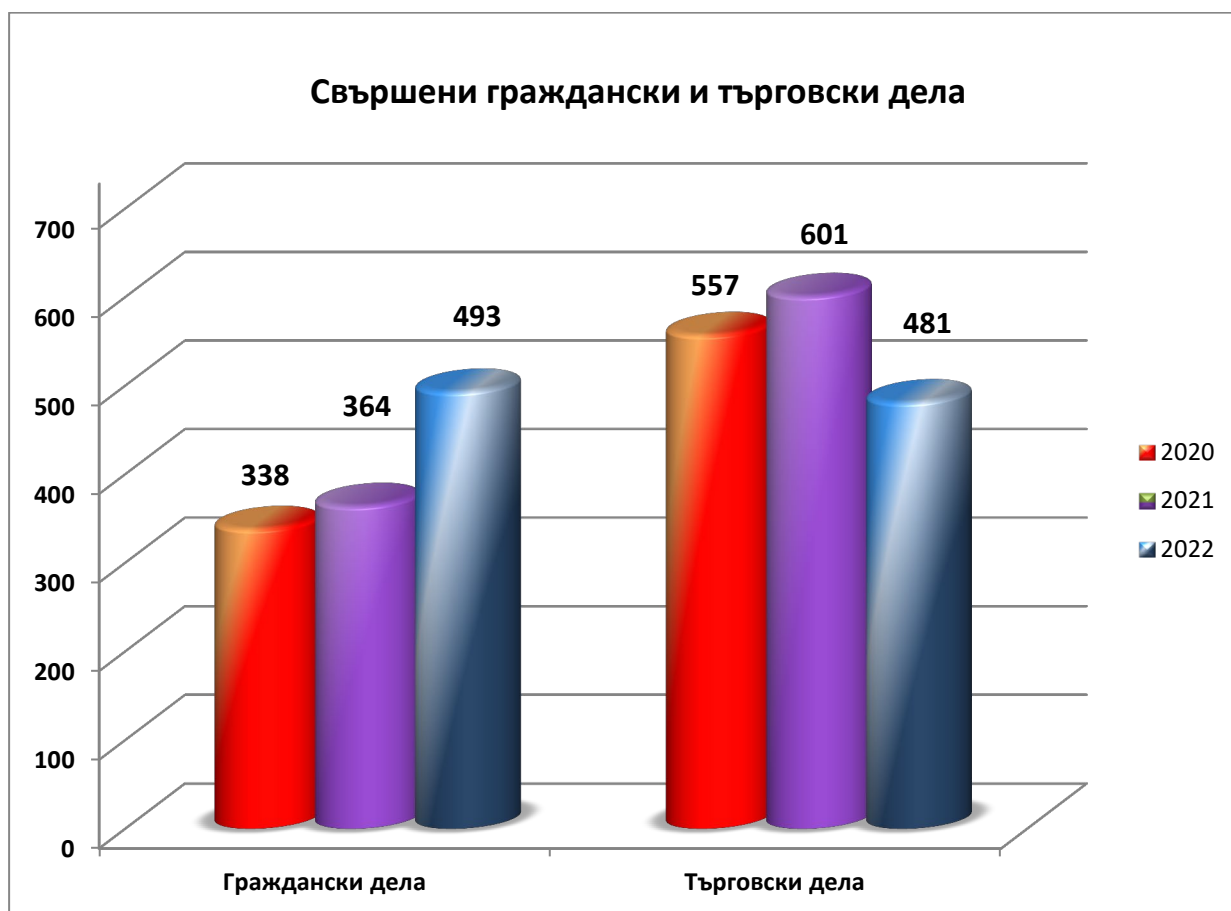
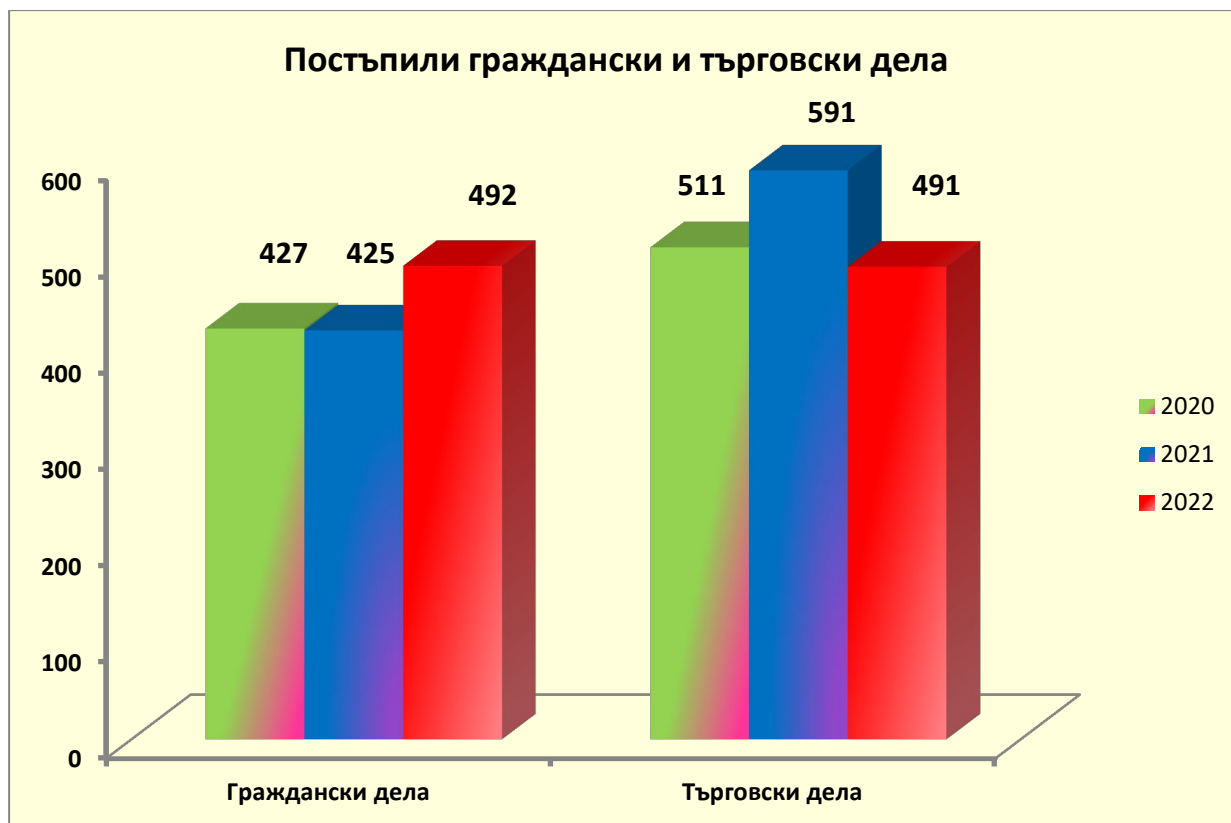

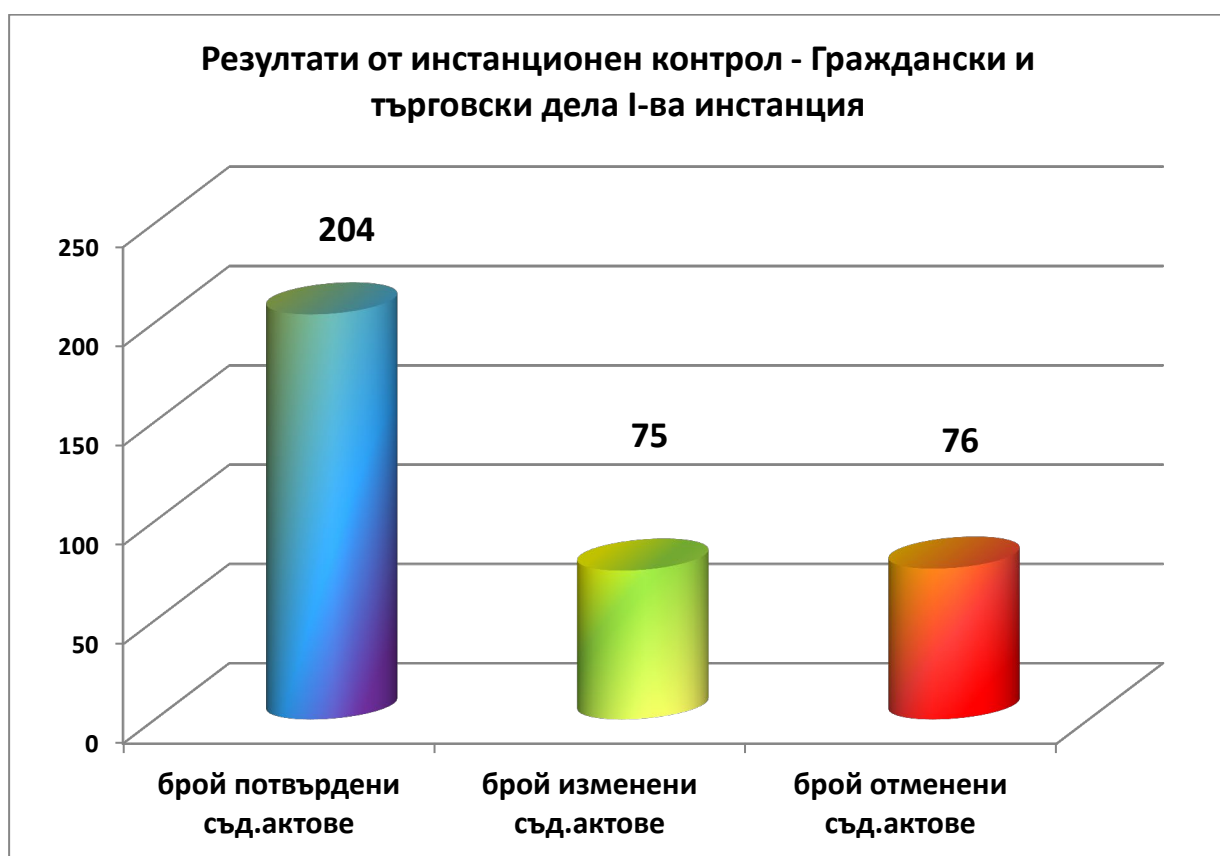
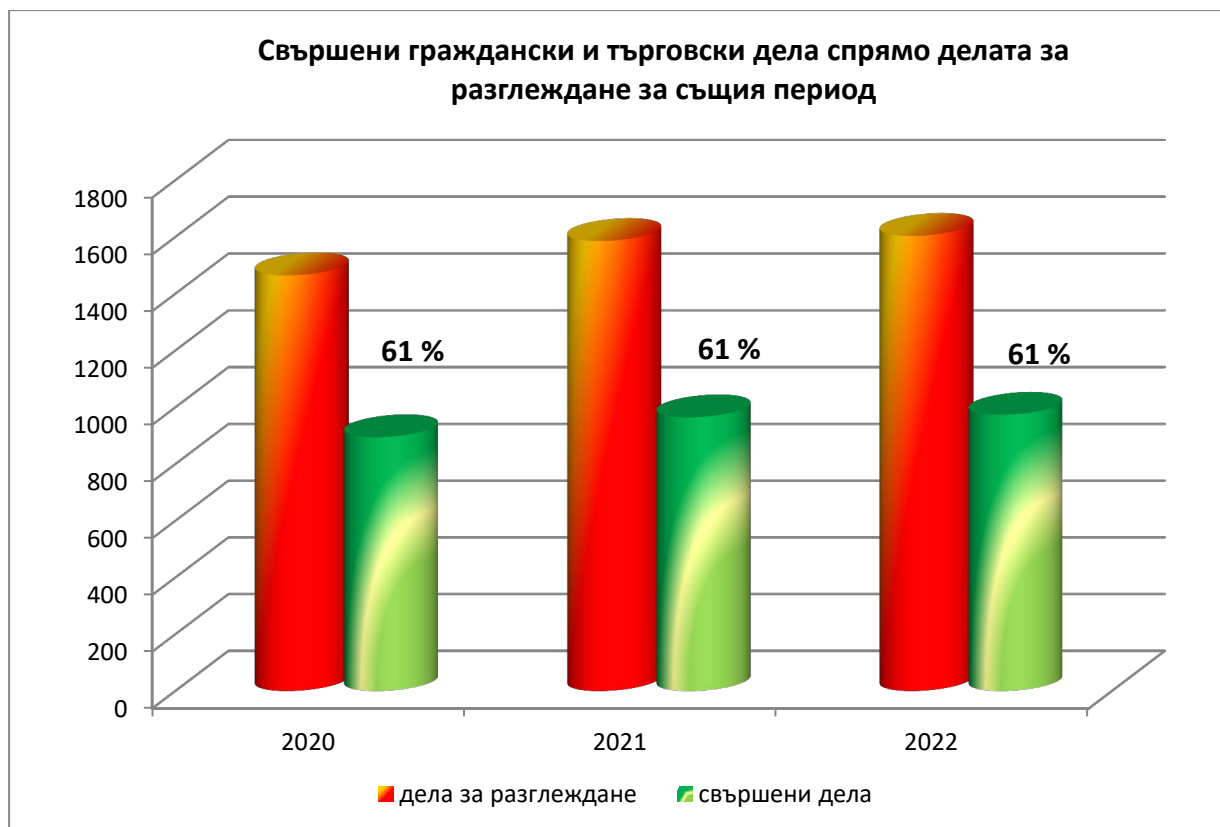

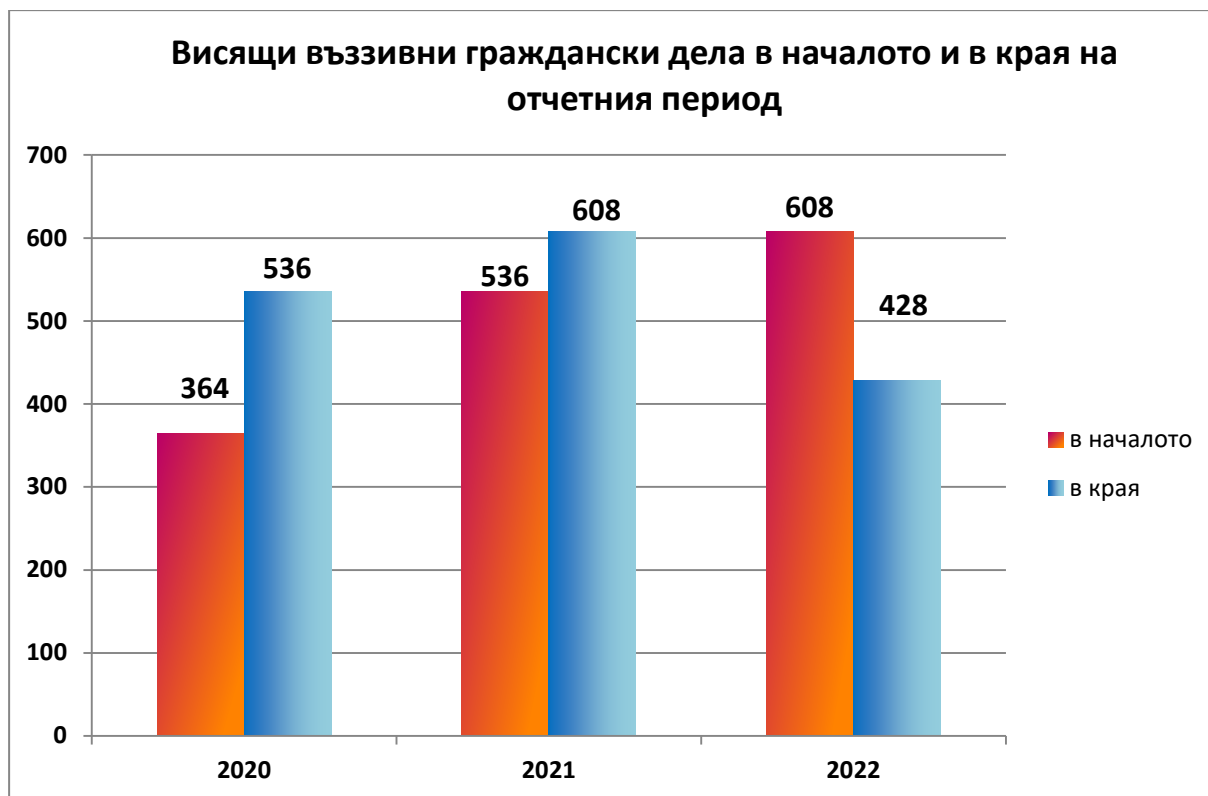

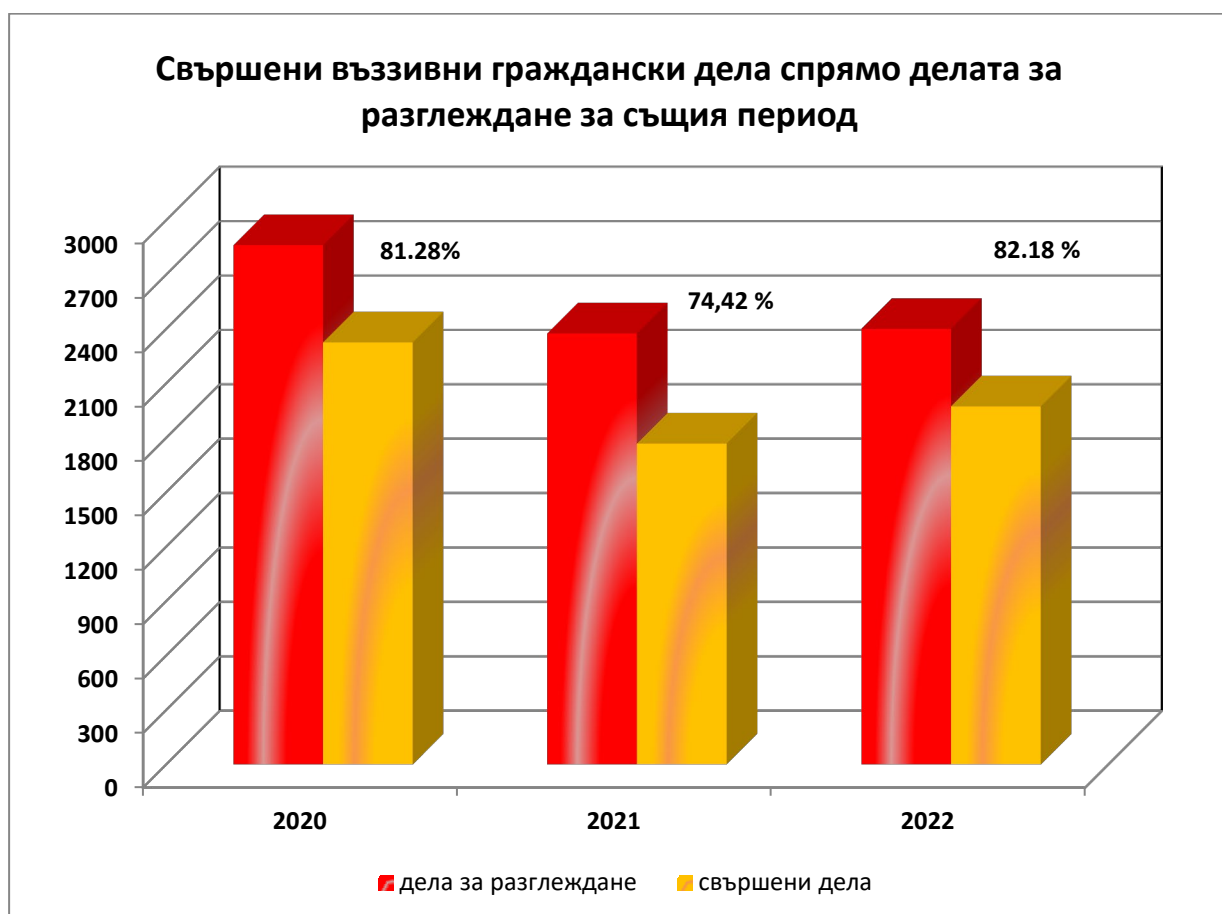
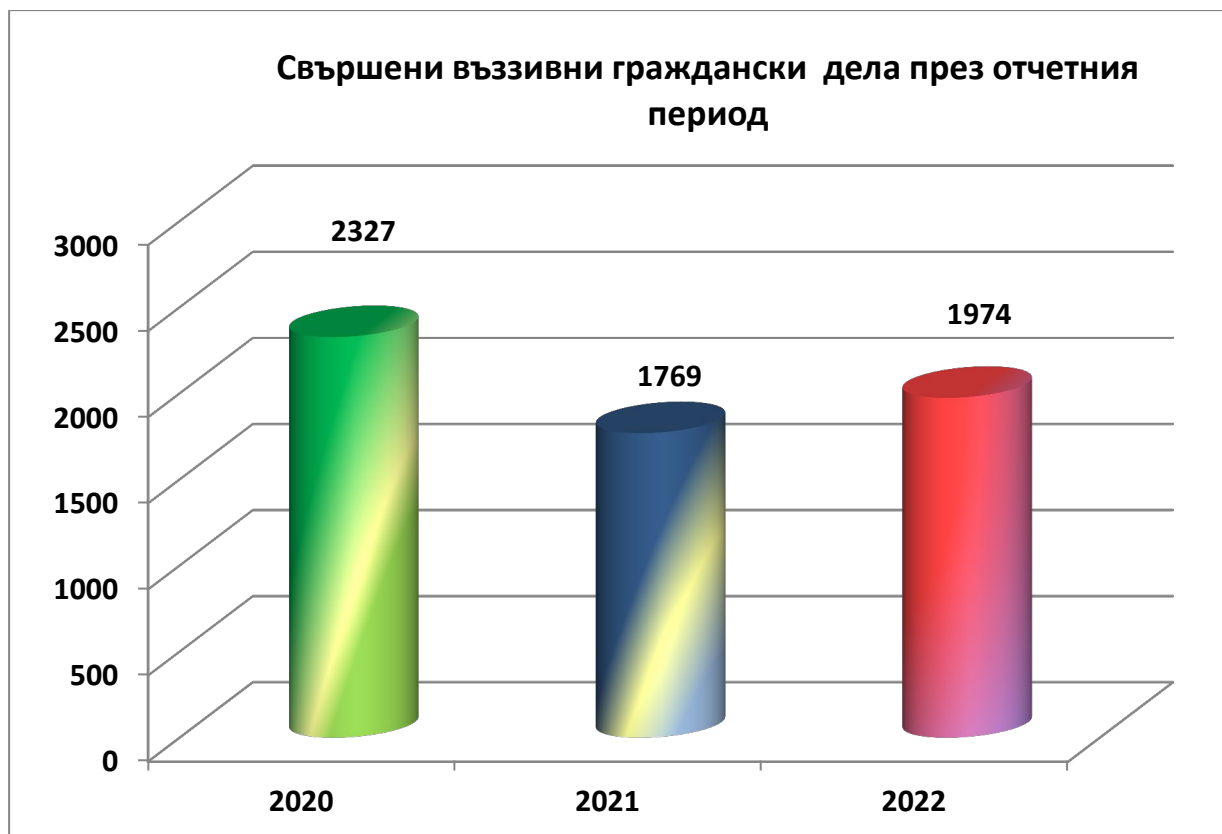

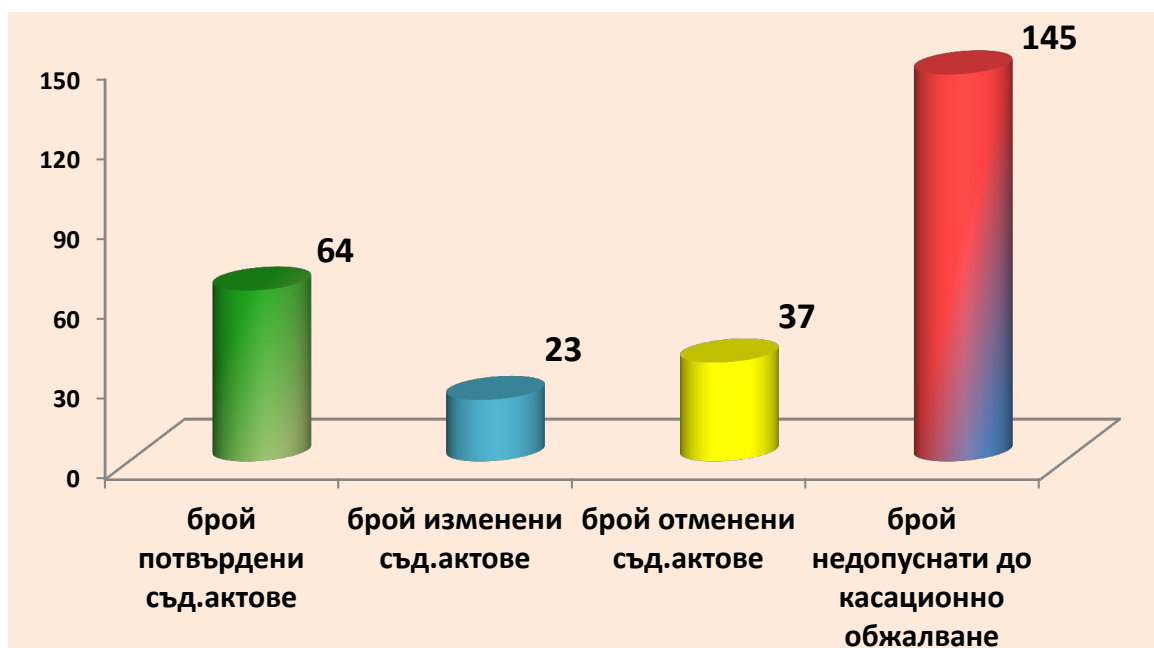

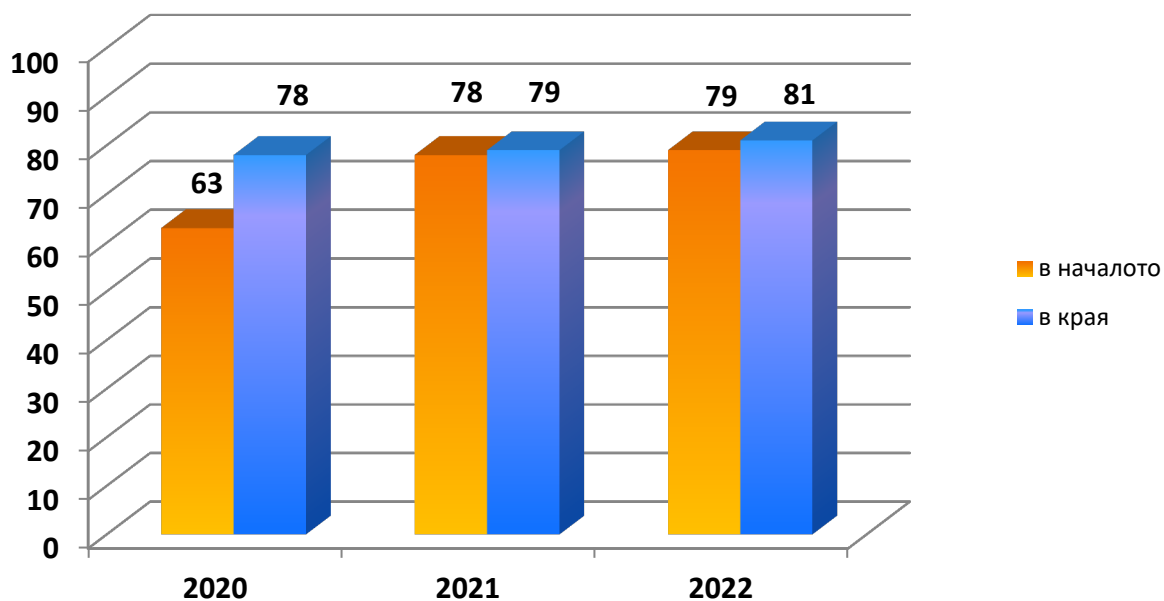

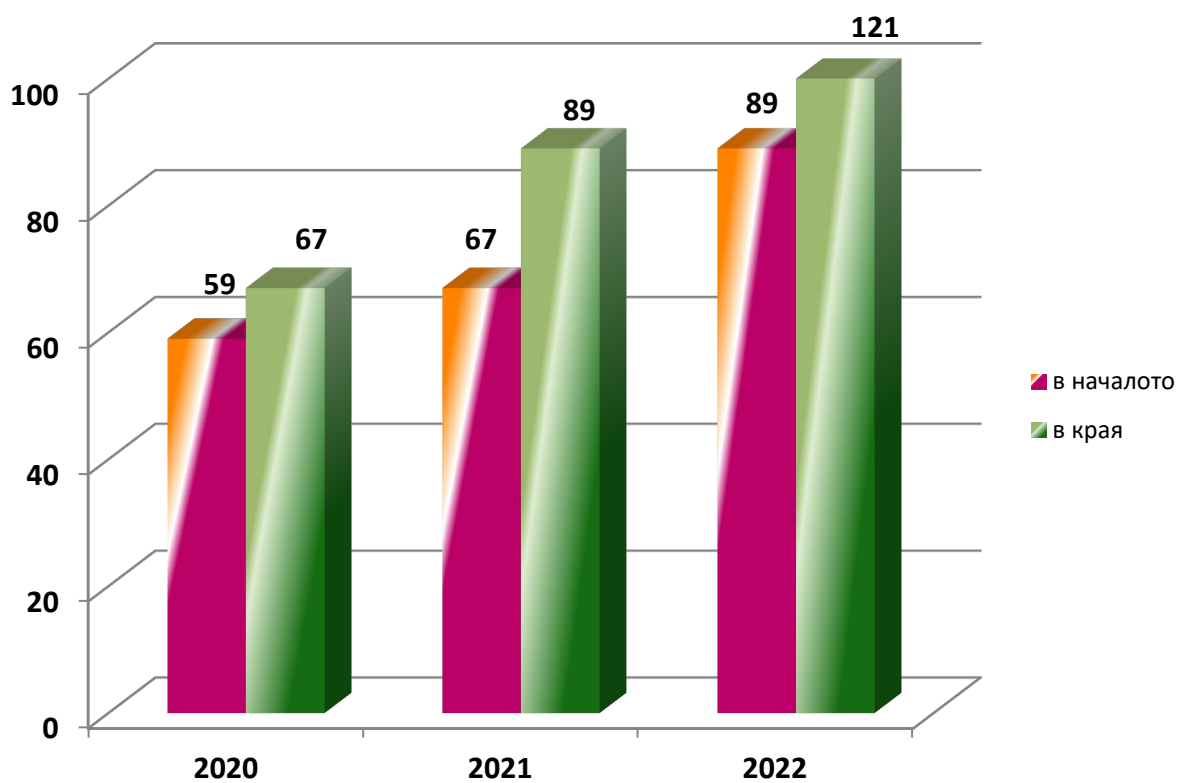
**Резултати от инстанционен контрол - Въззивни
граждански дела**

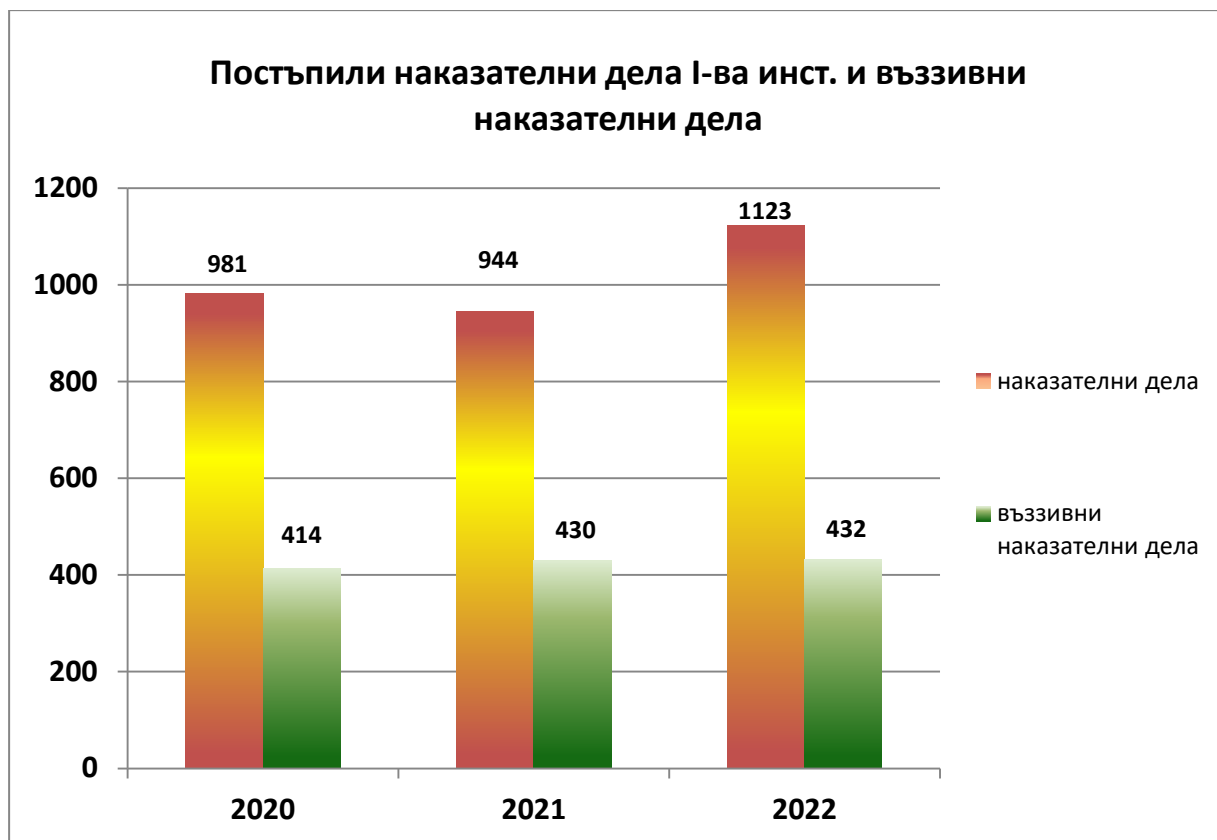

Несвършени наказателни дела I-ва инст. в началото и в края на отчетния период

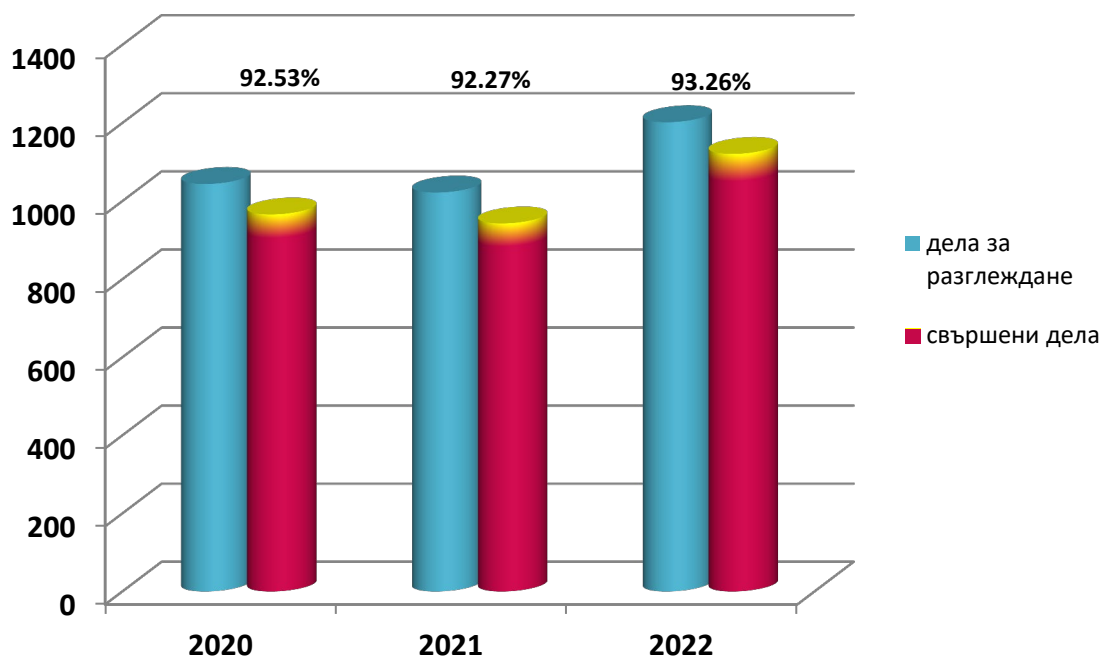

Несвършени въззивни наказателни дела в началото и в края на отчетния период

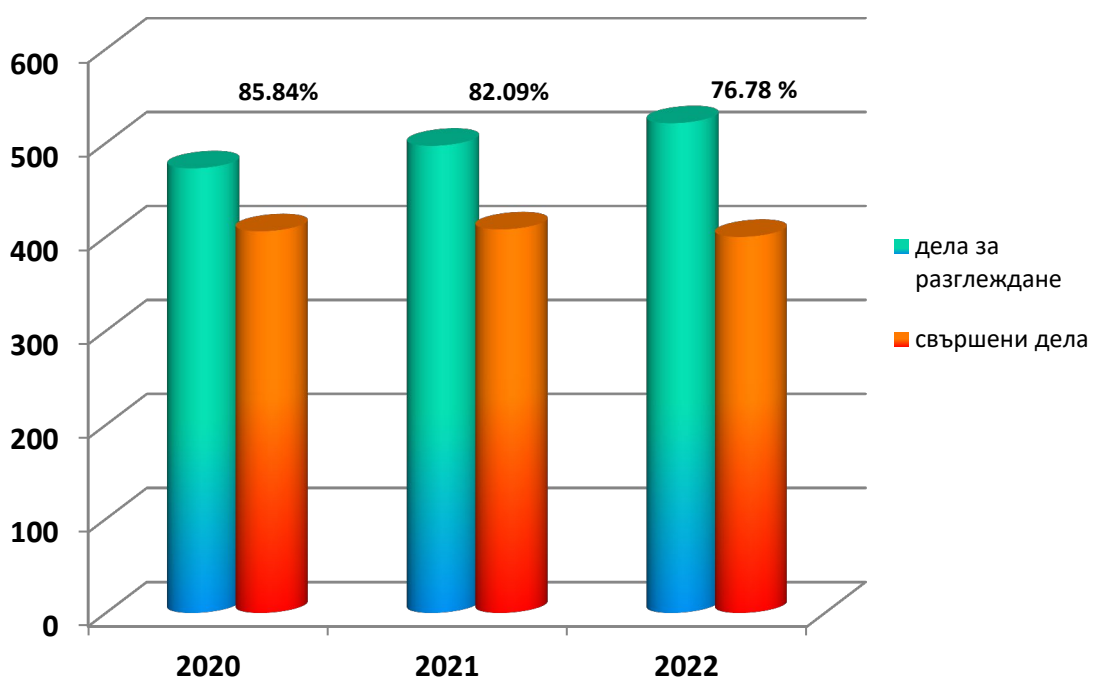

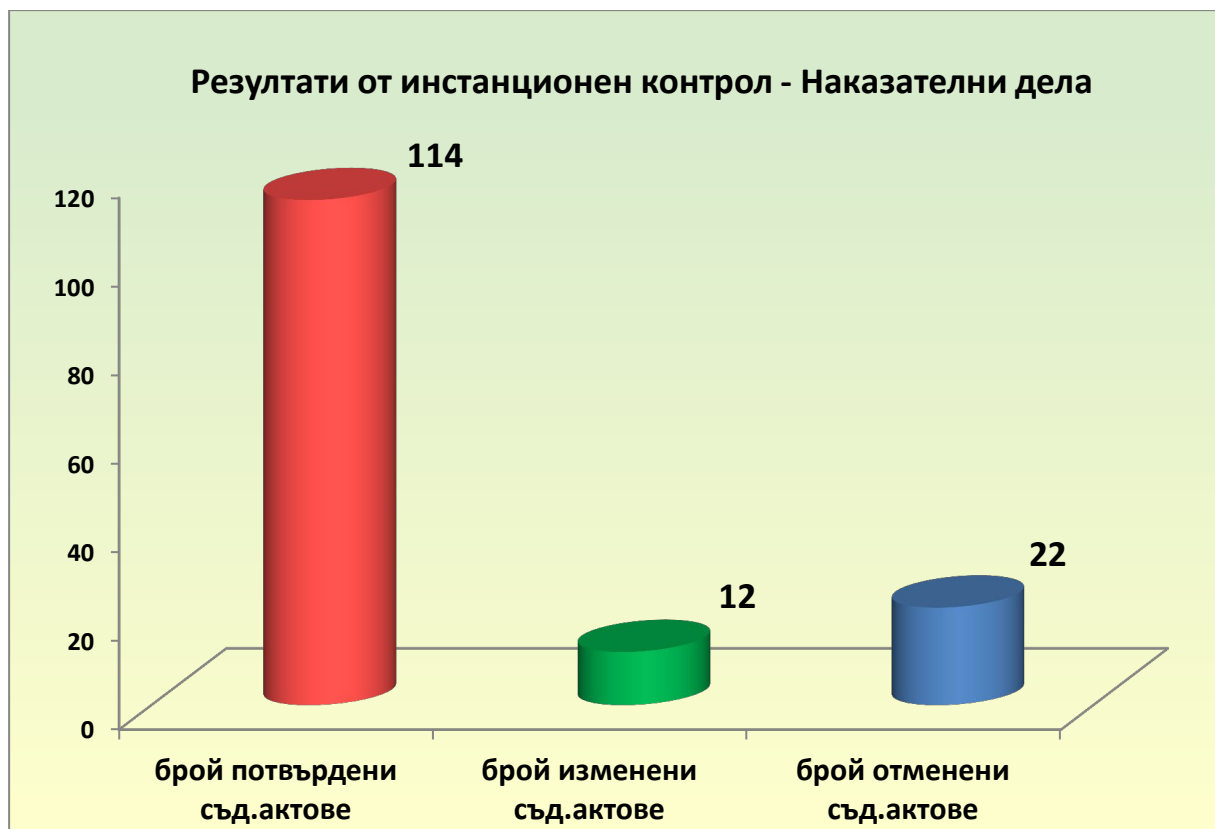

Свършени наказателни дела I-ва инст. спрямо делата за разглеждане за същия период

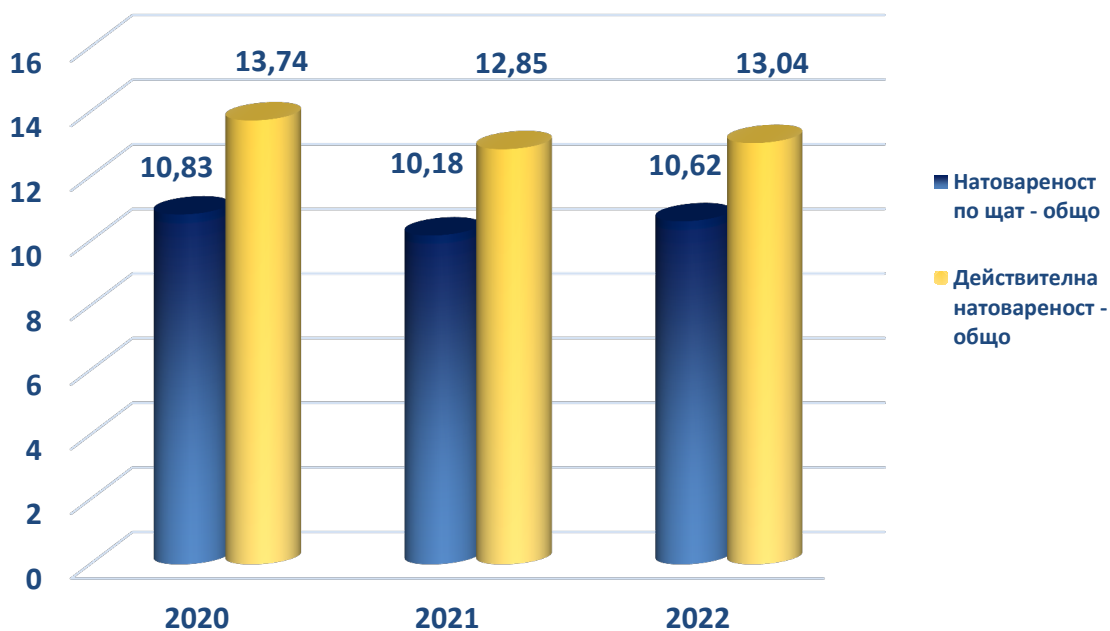

Свършени въззивни наказателни дела спрямо делата за разглеждане за същия период

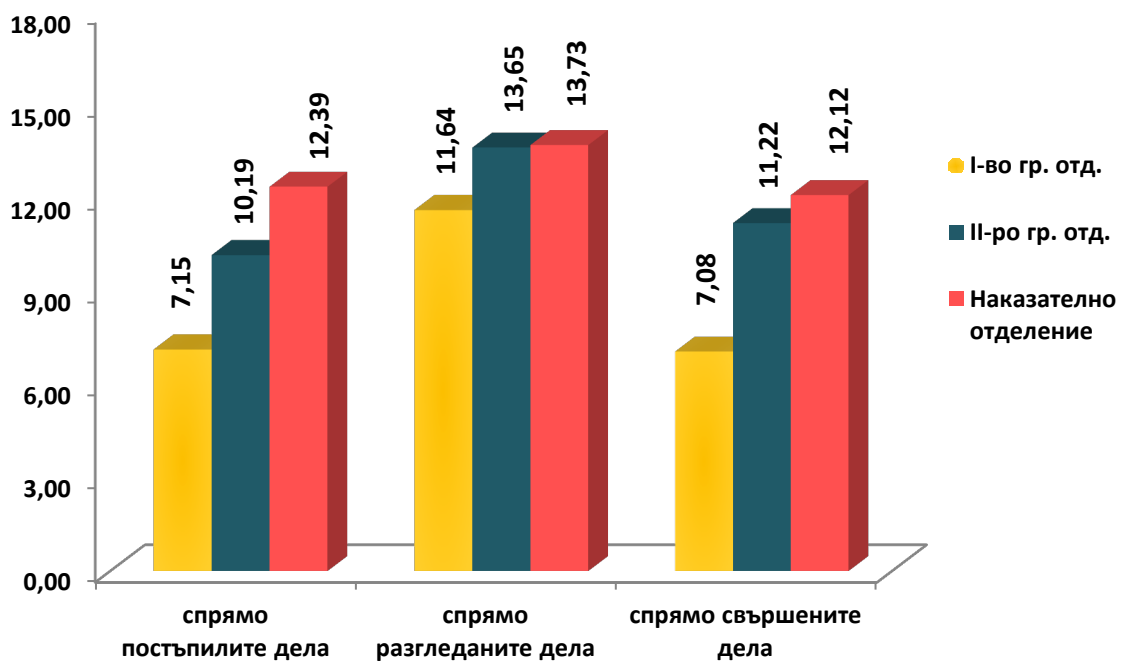

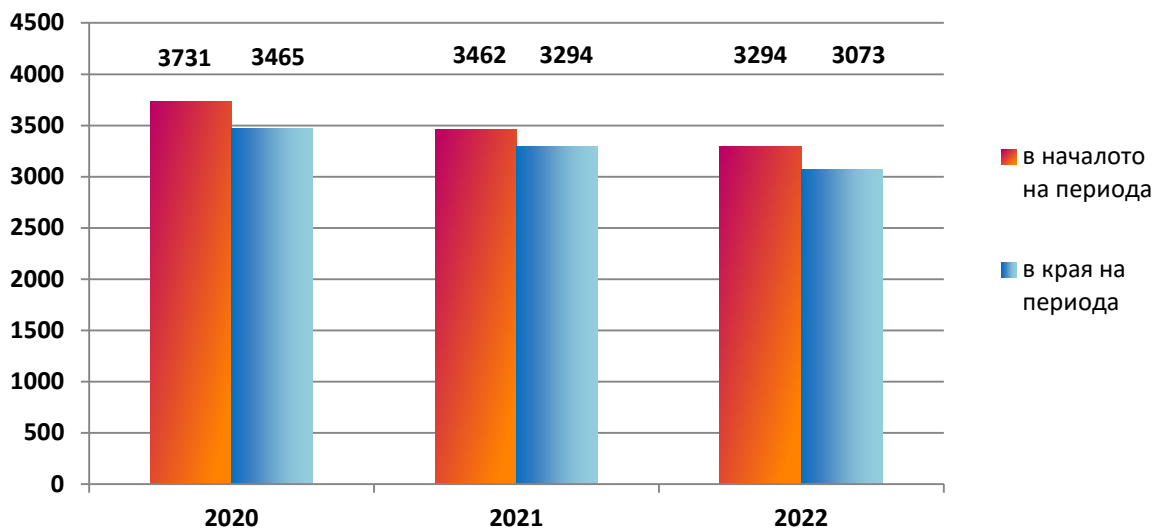
Натовареност на съдиите по щат и действителна натовареност спрямо разглежданите дела

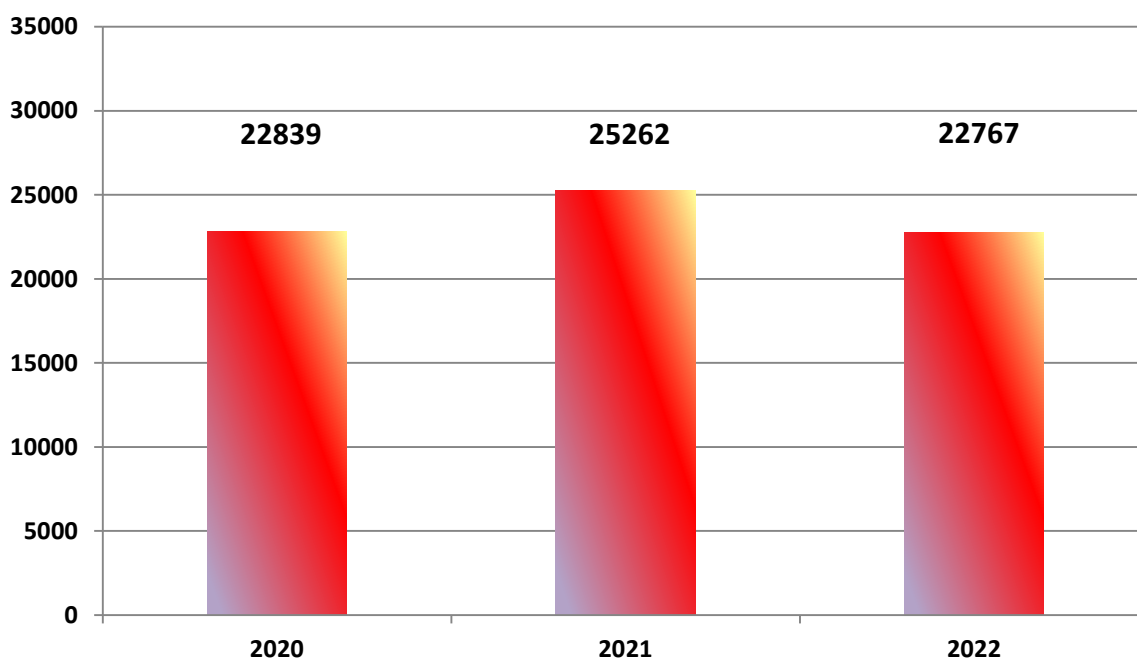
Действителна натовареност на съдиите в Окръжен съд - Бургас през 2022 год.

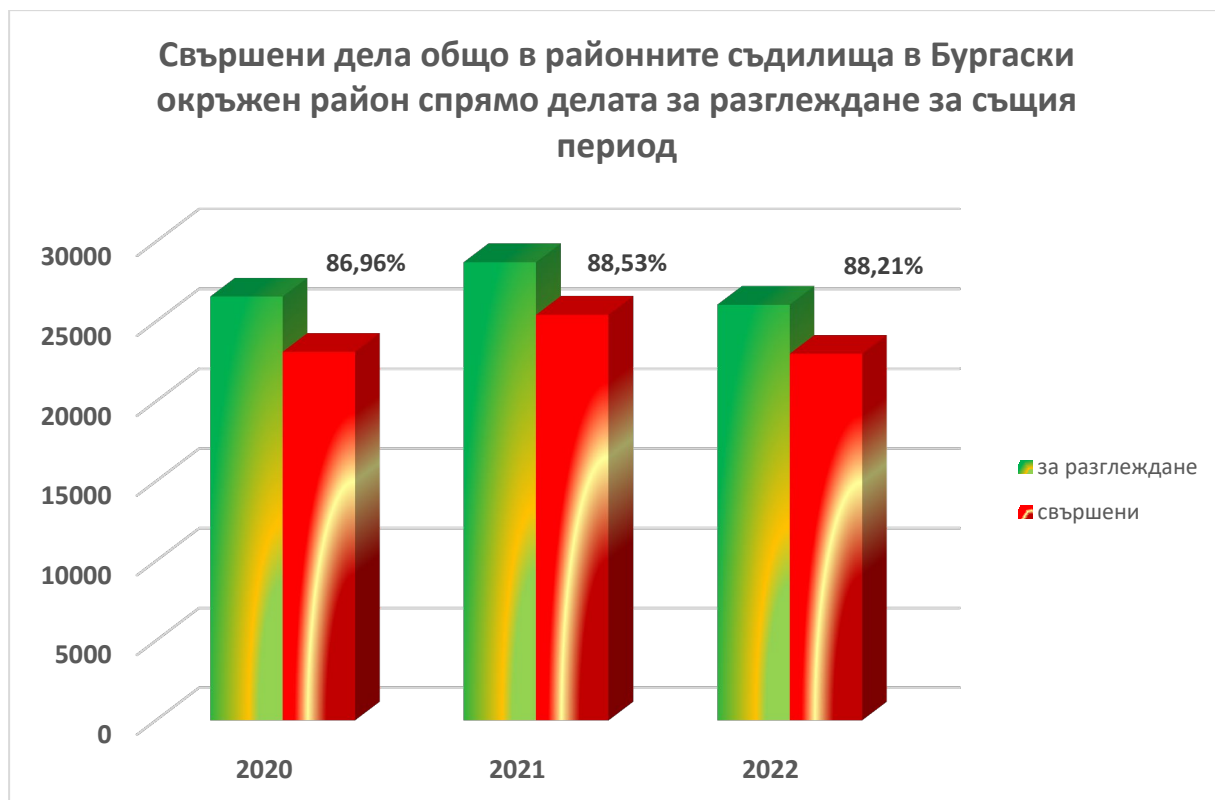

Несвършени дела в началото и в края на отчетния период общо за районните съдилища в Бургаски окръжен район

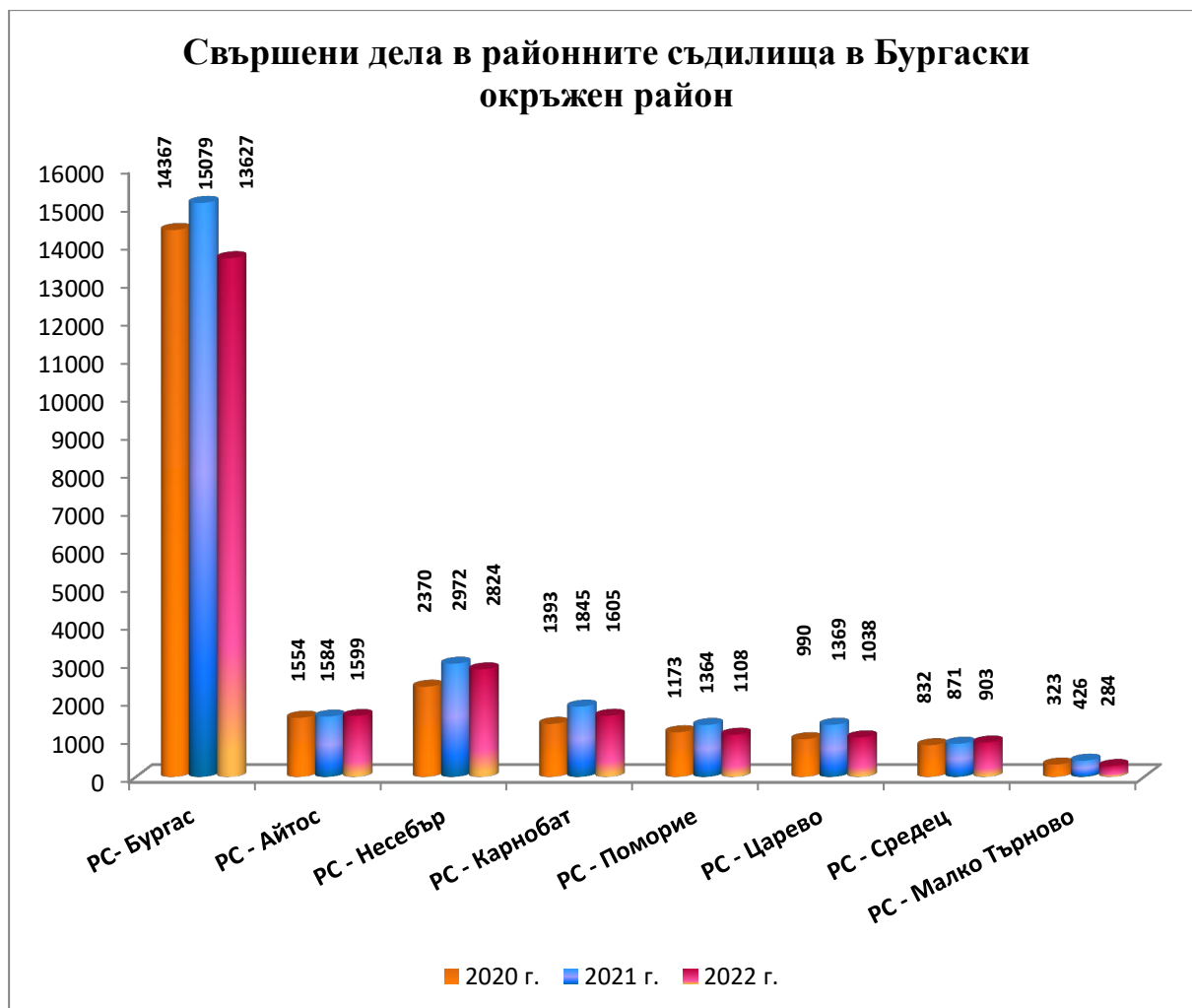

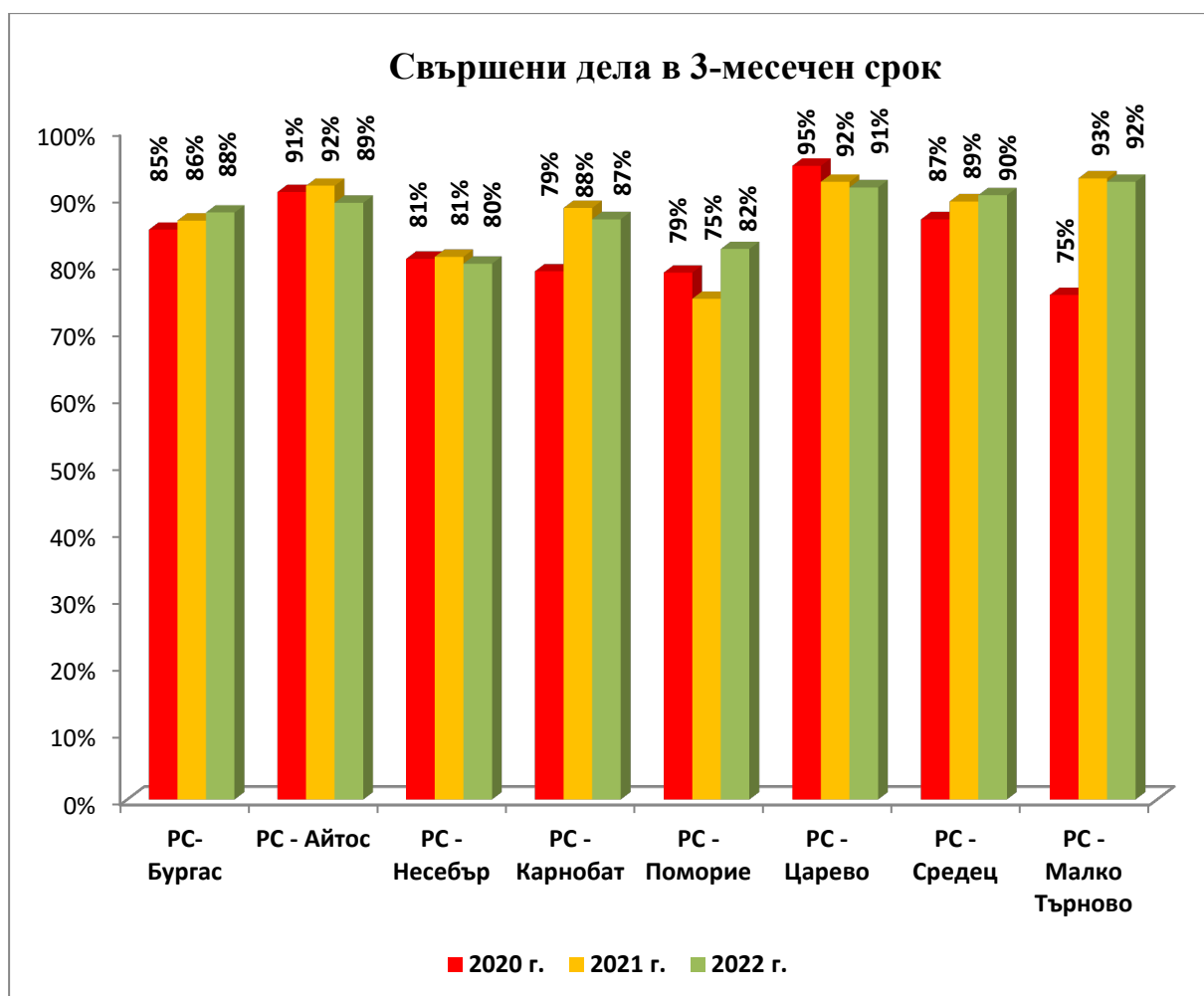
Постъпили дела общо в районните съдилища в Бургаски окръжен район

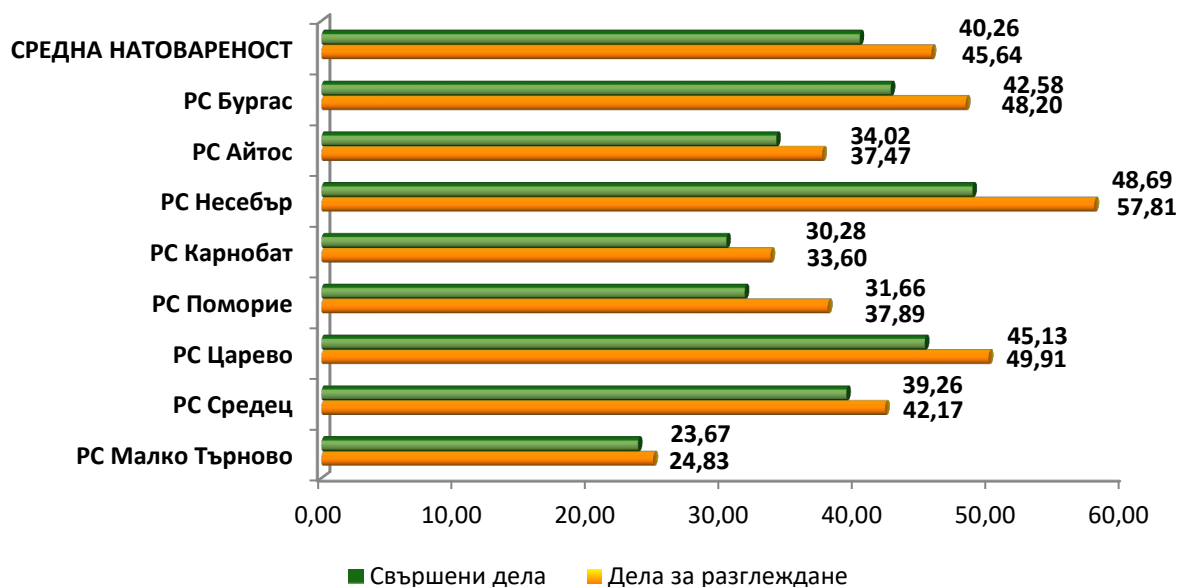

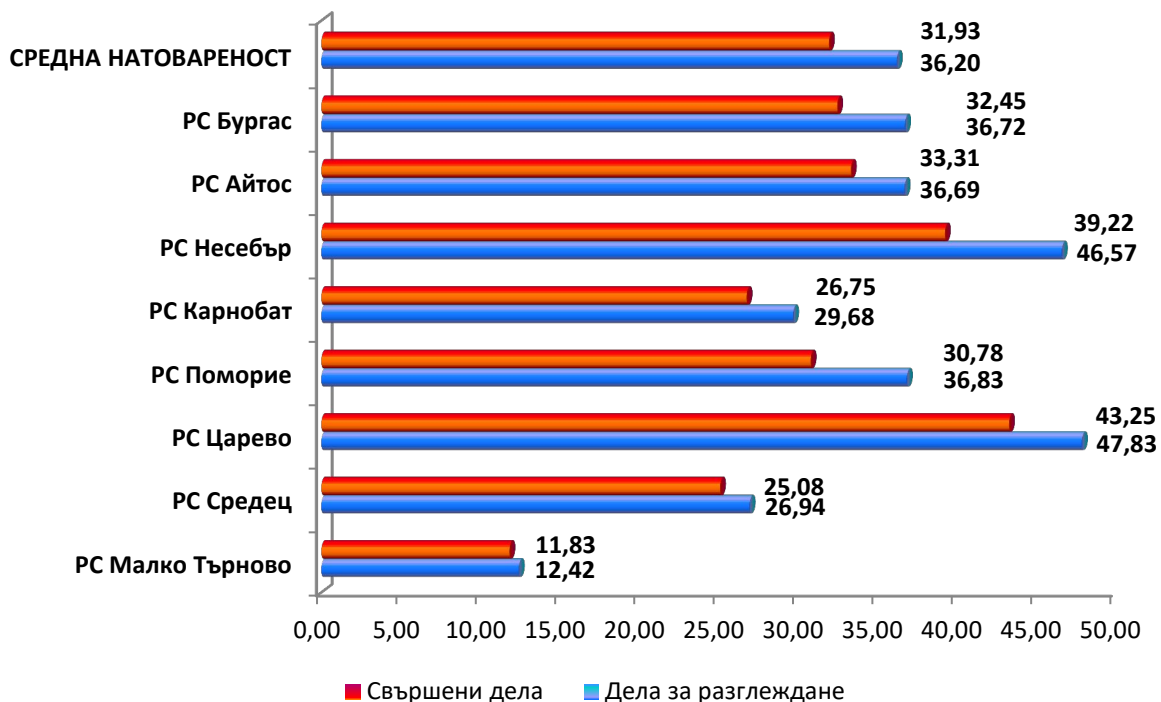

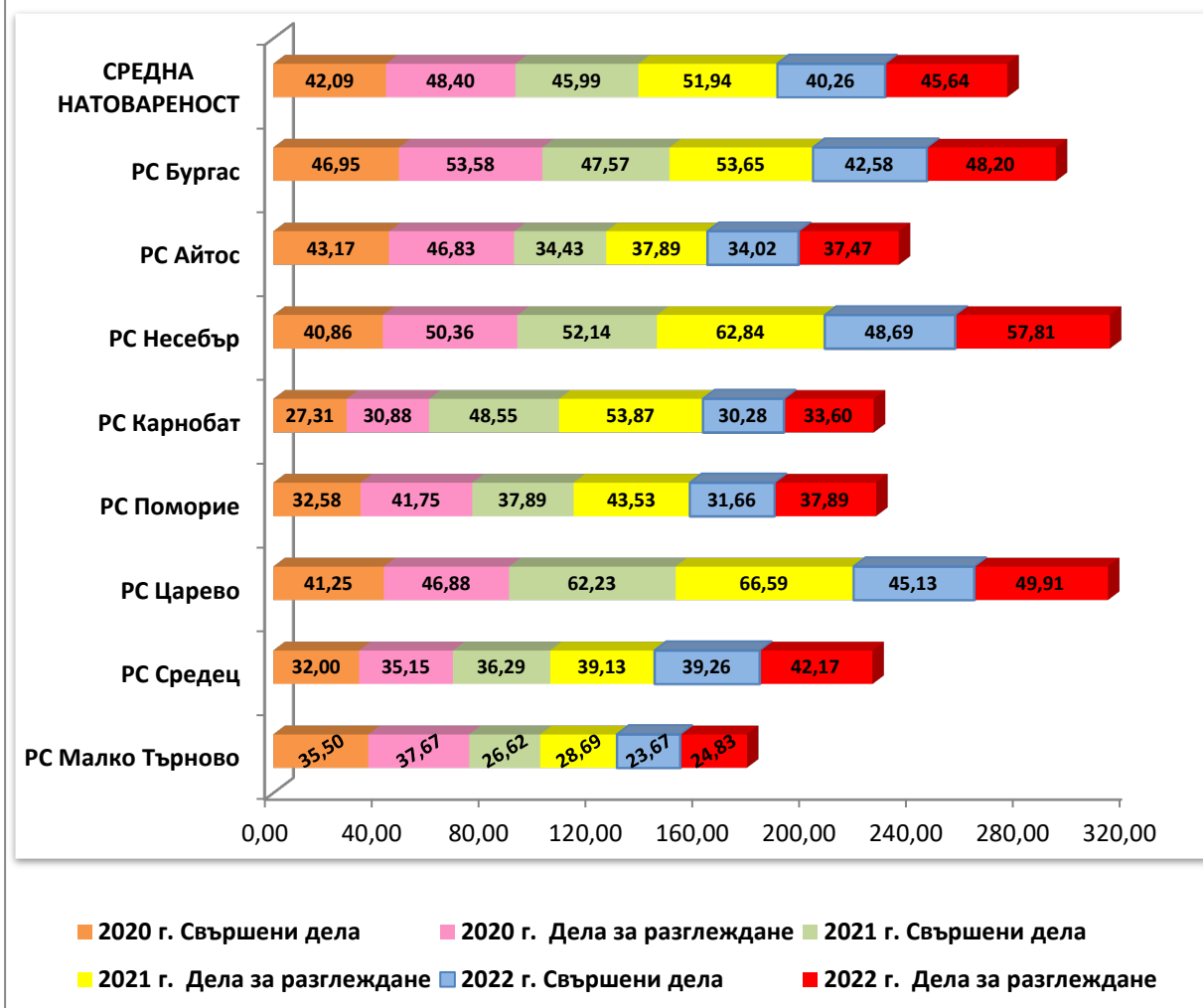
Действителна натовареност спрямо делата за разглеждане и свършените дела през 2022 год.

Натовареност по щат спрямо делата за разглеждане и свършените дела през 2022 год.

Сравнение на натовареността в районните съдилища по години - Действителна натовареност

**Сравнение на натовареността в районните съдилища по години -
Натовареност по щат**

